

Handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022
Kommunedirektøren sitt framlegg

STRYN KOMMUNE

Innhold

Rettleiing til økonomiplanen	4
Forklaring av ord og omgrep	7
Kommunedirektøren si innleiing	10
Budsjettvedtak	12
Plangrunnlaget	23
Status og rammebetingelser	31
Folketalsutvikling.....	41
Investeringar i økonomiplanen	50
Økonomisk utvikling i planperioden	63
Kommunens tjenesteområder	66
Sentraladministrasjon	66
Beskriving av dagens verksemd	66
Utfordringar og strategi	66
Satsingsområde:Kommuneplanen sin målsetjing	67
Overordna mål.....	68
Mål.....	68
Driftsbudsjett med endringar.....	69
Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar	71
Investeringsbudsjett.....	74
Skule og kultur.....	77
Beskriving av dagens verksemd	77
Utfordringar og strategi	80
Satsingsområde:Kommuneplanen sin målsetjing.....	84
Overordna mål.....	85
Mål.....	85
Driftsbudsjett med endringar.....	86
Nye tiltak	86
Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar	88
Investeringsbudsjett.....	93
Helse og sosial	94
Beskriving av dagens verksemd	94
Utfordringar og strategi	94
Satsingsområde:Kommuneplanen sin målsetjing.....	95
Overordna mål.....	96

Mål.....	96
Driftsbudsjett med endringar.....	98
Nye tiltak	98
Redusere bruk av fond i økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022	98
Tilskot frå staten til 1,5 stilling i barneverntenesta fell vekk (PÅLAGT)	99
Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar	100
Investeringsbudsjett.....	105
Teknisk.....	106
Beskriving av dagens verksemd	106
Utfordringar og strategi	106
Satsingsområde:Kommuneplanen sin målsetjing	108
Overordna mål.....	108
Mål.....	109
Driftsbudsjett med endringar.....	109
Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar	110
Nye tiltak	110
Investeringsbudsjett.....	111
Driftsbudsjett med endringar.....	117
Vedlegg.....	119
Budsjett og økonomiplan frå Stryn kyrkjelege fellesråd	120
Budsjett Kontrollutvalet	124

Rettleiing til økonomiplanen

Her kan du lese meir om kva ein økonomiplan er og korleis ein finn fram. I tillegg finn du forklaringar på nokre ord og uttrykk som blir brukt i økonomiplansamanheng.

Kva er ein økonomiplan?

Det er lovfesta at kommunane skal ha ein økonomiplan som visar korleis langsiktige utfordringar, mål og strategiar i kommunale og regionale planar skal følgast opp. Økonomiplanen skal visa prioriteringar og løyvingar, og dei mål og vilkår som økonomiplanen er bygd på. I økonomiplanen er det år 1 (2022) som er det bindande budsjettet til kommunen.

Den gir altså eit hovudoversyn over det økonomiske handlingsrommet i planperioden. Den syner dei sentrale rammeføresetnadene på inntekts- og utgiftsida (Sentrale kapittel). Vidare gir den oversyn over viktige lokale utviklingstrekk med relevans for drift og investeringar (Tenesteområde).

Når økonomiplanen no skal reviderast er det gjort ei vurdering av rammevilkåra som:

- Skatt og rammetilskot
- Renter/avdrag
- Avgifter
- Eigedomsskatt
- Endringsbehov i tenesteområda

Ut i frå dette vil ein sjå kva økonomisk handlingsrom kommunen har i åra framover, prioriteringar og utfordringar.

Framsikt – eit nytt verktøy for budsjett og rapportering

Stryn kommune er glade for å kunne gjere budsjett og økonomiplan meir tilgjengeleg for innbyggjarar, politikarar og andre interesserte. Frå og med budsjettåret 2020 går vi over til å nytte Framsikt som verktøy til Handlingsdel med økonomiplan og budsjett og samt rapportering til kommunestyret. Dette inneber at budsjettet ikkje vert gitt ut i papirform, men det vil bli publisert ein versjon i PDF som kan lastast ned.

Dette inneber ein ny måte for dei folkevalde å orientere seg i budsjettet på enn tidlegare. Budsjettet og økonomiplanen vert no presentert i ei web-løysing, der ein kan gå inn på dei ulike delane av budsjettet, og gå vidare inn i dei ulike rammeområda. Sjølv om budsjettet no vil innehalde meir detaljinformasjon på einingsnivå, er det viktig å huske at dei politiske vedtaka vert gjort på rammenivå.

STRUKTUR I BUDSJETTDOKUMENTET

Du kan enten orientere deg ved å nytte lenker på framsida av budsjettdokumentet. Alternativt nyttar du "Meny" øvst i skjermbilete for å orientere deg i dei ulike kapitla i dokumentet.

1. MENY

I menyen øvst til venstre finn du alle delane av dokumentet. Dei generelle og overordna delane av dokumentet øvst, og kapittel per tenesteområdeområde nedst.

2. SØKEFELT

Her kan du søkje etter ting du vil lese meir om i Handlings- og økonomiplanen og budsjett.

3. INTRODUKSJON

Introduksjon til økonomiplanen, samt forklaring på nokon ord og begrep som blir nytta i budsjett og økonomiplan.

4. GRAFIKK OG NØKKELTAL

Grafisk framstilling av drift og investering per tenesteområde, samt finansielle hovudtal.

5. TENESTEOMRÅDER

Her vert budsjettforslaget for dei enkelte rammeområda, med underliggende einingar, utdjupa. I tråd med gjeldande budsjettreglement, skal kommunestyret vedta ei netto driftsramme for kvart enkelt rammeområde.

Dei enkelte rammeområda er spesifisert med følgjande informasjon:

- Beskriving av dagens verksemd
- Utfordringar og strategi
- Mål
- Driftsbudsjett med endringar*)
- Samandrag budsjett
- Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar (dette er tiltak som ikkje er med i kommunedirektøren sitt framlegg)
- Investeringar
- Ønska investeringar

*)Kort forklaring til driftsbudsjett med endringar:

Vedtatt budsjett: Vedtatt ramme i økonomiplanen som vart vedteken i desember 2020

Sum vedtak førre periode: Vedtak i økonomiplanperioden som får ytterligare verknad i 2022

Konsekvensjustert ramme: Vedteken ramme frå desember 2020, inkludert tidlegare tiltak som påverkar i økonomiplanperioden

Sum nye tiltak: Summen av alle ny tiltak i kommunedirektøren sitt budsjettframlegg

Ramme 2022-2025: Sum forslag Ramme frå kommunedirektøren

Under denne tabellen er dei ulike tiltaka omtala nærare med tekst.

6. SENTRALE KAPITLER

Kommunedirektøren si innleiing

Innleiande ord om Handlings- og økonomiplanen frå rådmannen.

Budsjettvedtak

Her ligg framlegg til vedtak

Plangrunnlag

Her finn du visjon, verdiar, overordna mål og strategiar.

Status og rammevilkår

Her kan du lese meir om den økonomiske status i kommunen og kva føringar vi får gjennom til dømes statsbudsjettet.

Folketalsutvikling

Forventa folketalsutvikling i Stryn kommune som vi må ta omsyn til i våre planlegging av tenestetilboda i Stryn kommune, og som også påverkar våre inntekter.

Investeringar i økonomiplanen:

Oppsummering av investeringane i økonomiplanperioden og utviklinga av lånegjelda til Stryn kommune. Her kan ein klikke på namnet til investeringa for å lese meir om kvart enkelt tiltaket.

Økonomisk utvikling i planperioden

Ei kort oppsummering av den økonomiske utviklinga i kommunen i økonomiplanperioden.

Vedlegg

Her ligg "Budsjett og økonomiplan frå Stryn kyrkjelege fellesråd", og Kontrollutvalet.

Forklaring av ord og omgrep

Budsjett og økonomiplan kan vere vanskeleg. Her forklarar vi nokre av dei orda og omgrepa vi brukar i økonomiplanen.

Avdrag

I kommunal sektor ser vi avskrivningane som er gjort i driftsrekneskapen, men dei får ikkje effekt for resultatet. Derimot vert avdrag på lån ført som ei utgift i driftsrekneskapen. Stryn kommune lånefinansierer det aller meste av investeringane i anleggsmidlar som kan avskrivast. For å sikre at verdiane til kommunen ikkje minkar, er det etablert ein handlingsregel: Eit prinsipp om at avdraga skal betalast i takt med avskrivningane på anleggsmidlane.

Størrelsen på låneopptak

Stryn kommune vil gjennom økonomiplanen ha ei auke i langsiktig gjeld. Kostra brukar indikatoren Netto lånegjeld, som er brutto lånegjeld med frådrag av utlån (startlån og andre utlån). Stryn kommune sin handlingsregel knytt seg til Kostra si netto lånegjeld med frådrag av låneopptak til vatn og avløp (VA), som blir sett på som sjølvfinansierande.

Kommunelova

I kapittel 14 i Lov om kommuner og fylkeskommuner ([kommunelova](#)) er føresegnane for Økonomiplan, årsbudsjett, årsrekneskap, finansforvaltning og rapportering.

Kommunale resultatomgrep

Bruken av ulike mål på kommunalt rekneskapsresultat kan forvirre. I forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsrekneskap og årsmelding for kommunar og fylkeskommunar vert det omtalt rekneskapsmessig meir- og mindreforbruk, medan det i den obligatoriske hovudoversikten over drifta i kommunen er innført begrepa brutto og netto driftsresultat. Nedanfor vert desse og andre resultatformuleringar omtalt.

Rekneskapsmessig meir- eller mindreforbruk

Når ein kommune har høgare utgifter eller lågare inntekter enn budsjettet, blir det gjerne sagt at kommunen går med underskot. Meir presist er det å seie at kommunen har eit rekneskapsmessig meirforbruk.

Frå 2020 legg forskrift om årsbudsjett, økonomiplan etc. opp til at eit meirforbruk skal reduserast mest mogleg ved at overføring til investeringsrekneskapen vert redusert, fondsmidlar vert nytta osv. Eit mindreforbruk skal setjast av til disposisjonsfond.

I realiteten tyder dette at frå 2020 vil resultatbegrepa meir-/mindreforbruk ha mista tydinga si. Eit att ståande meirforbruk vil berre vere eit uttrykk for eit att ståande framført underskot til inndekning seinare år.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat er differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter, der driftsutgiftene også inkluderer avskrivningar. Dette er såleis eit mål på om driftsinntektene til kommunen over tid held tritt med driftsutgiftene. Eit positivt brutto driftsresultat vil vere nødvendig dersom finansutgiftene (renteutgifter og avdrag) er større enn finansinntektene (renteinntekter og utbytte). Omgrepet blir relativt lite nytta.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er det mest brukte resultatomgrepet i kommunesektoren. Dette resultatet kjem fram som ein differanse mellom driftsinntekter, driftsutgifter og netto finansutgifter. Resultateffekten av avskrivningane er her eliminert. Om kommunen har halde seg innanfor budsjettet er derimot ikkje eit tema for dette omgrepet. Eit positivt netto driftsresultat er ei forutsetning for å kunne eigenfinansiere investeringar (reducere nye låneopptak) og bygge opp disposisjonsfond (etablere bufferar). Ei svakheit ved netto driftsresultat er at det ikkje gir eit godt nok bilde av den meir langsiktige økonomiske utviklinga i ein kommune. Eit lavt vedlikehaldsnivå vil for eksempel påverke driftsresultatet positivt. Ei anna innvending er at avdrag, og ikkje avskrivningar inngår i resultatbegrepet, slik at det ikkje blir teke nok omsyn til kapitalslitet.

Dette er eit argument for at kommunane bør ha eit netto driftsresultat som tilsvara minimum 1,75 % av driftsinntektene. Ein annan ting er at avsetningar til bundne fond (øyremerka formål) vil bidra til positive driftsresultat i det året pengane vert sette av i rekneskapen, men vil svekke resultatet tilsvarande når midlane skal brukast i drifta seinare år. Endringar i pensjonspremieavvik og dekning av tidlegare års underskot vil også påverke driftsresultatet, utan at dette bidrar til å gi et bilde på den reelle økonomiske situasjonen i det aktuelle rekneskapsåret.

Premieavvik og pensjon

Pensjonskassene bereknar ein premie som skal innbetalast med utgangspunkt i reglar og kriteria gitt av Finanstilsynet. For å berekne kostnaden kommunen kan utgiftsføre i rekneskapen, er det reglar gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet som gjeld. Dersom innbetalt premie er høgare enn tillate kostnadsnivå, må kommunane inntektsføre mellomverande, premieavviket, i rekneskapsåret. Er kostnaden høgare enn premien, vert premieavviket behandla som over, men med motsett fortegn. Inntektsføringa skal utgiftsførast over anten 1 eller 7 år. Stryn kommune har no 7 års amortisering, og denne endringa er tatt omsyn til i økonomiplanen.

Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar

Det overordna målet med inntektssystemet er å jamne ut føresetnadane til kommunane for å gi eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane. Ved fordelinga av rammetilskotet vert det teke omsyn til strukturelle skilnader i kostnadar i kommunen (utgiftsutjamning) og forskjellar i skatteinntektene (skatteutjamning eller inntektsutjamning). Skatt og rammetilskot er kommunen sine frie inntekter. Saman med momskompensasjonen skal desse inntektene dekke ca. 80 % av utgiftsbehova i kommunen.

For dei resterande 20 % må kommunane sjølv skaffe inntekter, som til dømes brukarbetaling, utbytte, eigedomsskatt og finansinntekter.

Skatteinntektene til kommunane er andel av innbyggjarane sin innbetalte skatt på formue og inntekt. Innbetalt skatt blir fordelt til kommunen, fylkeskommunen, staten og folketrygda. Også når det gjeld skatteinntektene er det ei ordning i inntektssystemet som delvis tek i vare at kommunane har ulik

skatteinntekt pr. innbyggjar. 10 gongar årleg vert det utrekna ei gjennomsnittleg inntekt pr. innbyggjar for landet totalt og pr. kommune. Kommunar som har skatteinntekter utover landsgjennomsnittet får eit trekk som blir brukt til kompensasjon til dei kommunane som har lågare skatteinntekter enn landsgjennomsnittet. Kommunane blir ikkje justert heilt ned eller helt opp til landsgjennomsnittet.

Sjå Portal for frie inntekter (frieinntekter.regjeringen.no) som beskriv alle elementa rammetilskota for kvar kommune.

Kommunedirektøren si innleiing

Kommunedirektøren forklarar Handlings- og økonomiplan på overordna nivå, samt status og utfordringar Stryn kommune står ovanfor.

Stryn kommune har også denne hausten gjort arbeidsprosessen rundt økonomiplanarbeidet tilgjengeleg tidlegare og for fleire gjennom Framsikt. Både ytre einingar og politisk nivå har i større grad vore involvert tidleg.

Folketal er vesentleg for inntektene i ein kommune. Vi har ei svak positiv folketalsutvikling hittil i 2021. Det er viktig at kommunen også i framtida er med på å legge til rette for gode, offentlege teneste, arbeidsplassar og tilgjengelege bustadar og næringsareal. Godt samarbeid med verksemder for å få til dette på ein berekraftig måte, er avgjerande for å stimulere til tilflytting.

Covid-19 pandemien førte i 2020 og 2021 til store utfordringar og endringar i kommunen sine prioriteringar. Det er framleis knytt usikkerheit rundt utviklinga av pandemien i tida framover og konsekvensar knytt til dette. Det er i framlagt statsbudsjett frå oktober 2021 ikkje lagt inn noko ekstra overføringar til kommunane til ekstra kostnader knytt til handtering av pandemien.

Stryn kommune leverer tilfredsstillande teneste til innbyggjarane, men innanfor stadig strammare økonomiske rammer. Vi må ta omsyn til dei finansielle måltal for kommunen i våre prioritering for å få til eit balansert budsjett samt over tid nå måltala. Dette betyr at vi må gå gjennom vår verksemd å sjå på mellom anna prioritering av oppgåver, måten vi løyser oppgåvene på, nærvær i jobb med meir. Likevel ser vi at Stryn kommune er betre stilte når ein samanliknar seg med mange andre kommunar. Dette gjennom god budsjettdisiplin og nøktern pengebruk over år. Dette har gjort at økonomiplanarbeidet i haust ikkje har vore prega av store kutt, men likevel ser vi at handlingsrom for nye tiltak er begrensa og at effektivisering- og omstillingstiltak er viktig. Det har over fleire år tidlegare vore nedskjeringar etter «ostehøvelprinsippet» på driftsbudsjettet, men vi må nytte andre verkemiddel for å omstille oss i åra som kjem, anten ved å auke inntektene eller redusere kostnadane.

Det er store investeringsbehov i kommunen dei komande åra. Kommunestyret vil framover måtte prioritere mellom investeringar ein må gjere og investeringar ein ønskjer å gjere. Kommunedirektøren må signalisere at den auka kostnaden som følgjer av desse investeringane, ikkje kan berast i dei komande åra utan at dette får konsekvensar for drifta på andre område.

Dei einaste inntektene vi sjølve kan auke, er eigedomsskatten. Alternativet er å redusere kostnader. Det som gjev størst effekt, men som samstundes oftast er vanskeleg å gjennomføre, er strukturendringar, t.d. legge ned ein skule eller stenge ei avdeling på ein sjukeheim. Problemet med strukturendringar er at dei ofte står i motsetning til andre politiske målsettingar og at dei skaper stor motstand når dei skal gjennomførast.

Ein annan måte å redusere kostnader på, er å levere eit lågare tenestnivå eller å auke eigenbetalinga for eksisterande teneste. Døme på dette kan vere standarden på kommunale vegar, kriteria for tildeling av teneste, kulturskuletilbud eller SFO-satsar. Også denne type tiltak kan vere politisk vanskeleg å gjennomføre og truleg lite framtidsretta.

Den tredje måten å redusere kostnader på, er å effektivisere organisasjonen og/eller omorganisere. Målet her er å levere minst like gode teneste som i dag, men til ein lågare kostnad. Dette er den enklaste måten å vedta politisk fordi det påverkar brukarar i mindre grad, men tilsette i større grad. Ved å endre måten ein organiserer arbeidet på eller korleis ein utfører arbeidet, kan ein oppnå innsparingar. Å skape brei oppslutning rundt slike endringar og faktisk klare å hente ut gevinstar, krev dyktig leiarskap på alle nivå. Dette er prosessar som tek tid, og som krev tolmod og uthaldenheit.

Godt leiarskap er nøkkelen for å lukkast med å nå måla ein set seg. Leiarar som er endringsvillige og framtidsretta, og som leiar dei vanskelege prosessane med klokskap. Vi har starta opp leiarutvikling august 2021, og vil fortsette med dette utover i 2022.

Kommunedirektøren har gjennom framlegg til Handlings- og økonomiplan 2022-2025 / budsjett 2022 gitt sine tilrådingar om driftsrammer og tenesteutvikling fireårsperioden. Ved handsaming av formannskapet sitt framlegg i kommunestyremøtet 14. desember, er det kommunestyret sine prioriteringar og vedtak som fastsett kommunen sine mål og rammer for perioden.

Jon B. Nesje

Kommunedirektør

Budsjettvedtak

Saksframlegg og vedtak

Etter kommunedirektøren la fram sitt framlegg til handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022, har den nye regjeringa presentert framlegg til endringar i statbudsjettet for 2022. Gjennom dette framlegget vil Stryn kommune motta kr. 5.037.000,- meir i rammetilskot. Framlegget frå kommunedirektøren er at desse midlane blir nytta til å redusere bruk av disposisjonsfond og forbetre nettodriftsresultat. Ved å redusere bruken av disposisjonsfond vil vi nærme oss til løpande inntekter dekker løpande utgifter, samtidig som vi opprettheld buffer og handlingsrom gjennom å ikkje bruke opp disposisjonsfondet vårt

Godkjenning av Handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022

Bakgrunn for saka:

I kommunelova § 14-2 og 14-3 står det at kommunestyret sjølv skal vedta og årsbudsjettet for det komande året og økonomiplanen for dei neste fire åra før årsskiftet. Lova seier også at formannskapet skal gi innstilling til økonomiplan og årsbudsjett.

Lovgrunnlag, reglar, føresegner, plandokument:
Kommuelova med føresegner (LOV-2018-06-22-83)
Plan og bygningslova § 11-1 fjerde ledd

Ikkje vedlagt sakstilfang:

- Kommuneøkonomiproposisjonen frå mai 21.
- Framlegget til statsbudsjett 12. oktober 21.
- «Grønt hefte» vedlegg til statsbudsjettet
- Detaljert drifts- og investeringsbudsjett

Saksopplysningar:

Kommunedirektøren sitt framlegg til «Handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022» finn du ved å klikke her. Her ligg både den digitale versjonen, samt ein versjon i PDF.

Kommunelova § 14-3 fjerde ledd seier at innstilling til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som ligg føre, skal offentleggjerast minst 14 dagar før kommunestyret handsamar den. Forslag til budsjett vert lagt ut til offentlig ettersyn etter handsaming i formannskapet i november 2022, og innspel til budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 må vere kommunen i hende innan 10. desember 2021.

Vurdering:

Dei to store inntektskjeldene til kommunane er rammetilskotet frå Staten i tillegg til skatteinntektene – samla kalla dei «frie inntektene». Staten sin berekningsformel for tildeling av rammetilskot inneheld mange kriterier der innbyggjartal, alderssamansetjing, busettingsmønster, helse- og sosiale forhold m.m. spelar ei avgjerande rolle. Dei frie inntektene til Stryn kommune er av Staten berekna å auke med 1 % frå 2021 til 2022. Den forventa samla kostnadsveksten (gjennomsnittet av løns- og prisvekst, kalla «deflator») er av Staten berekna til 2,5 % for 2022. Med forventa kostnadsvekst høgare enn inntektsvekst, er konsekvensen at det blir tøffare å balansere budsjettet for 2022 og åra framover. Med ei slik utvikling i inntekter og kostnader fordrar det betydeleg fokus på kostnadsreduksjonar og effektiviseringsprosessar for å stabilisere den kommunale drifta på eit langsiktig, berekraftig nivå. I økonomiplan-framlegget er det lagt opp til betydelege innsparingar gjennom fleire effektiviseringsprosessar.

Stryn kommune har vore og er nøydd til å bruke disposisjonsfondet for å finansiere negative netto driftsresultat og saldere driftsbudsjettet. Dette forringar det økonomiske handlingsrommet til kommunen. Eit av hovudmåla i økonomiplanperioden, sjølv om det ikkje framgår av tala i forslaget, blir å stabilisere drifta i kommunen på eit nivå der ein unngår nedbygging av disposisjonsfondet.

Det er store investeringsbehov i kommunen dei komande åra. Kommunestyret vil i åra framover måtte prioritere mellom investeringar ein må gjere og investeringar ein ønskjer å gjere. Kommunedirektøren må signalisere at den auka kostnaden som følgjer av desse investeringane, ikkje kan berast i dei komande åra utan at dette får konsekvensar for drifta på andre område. Rentenivået har vore historisk lågt i 2021 og 2022, og signalet i marknaden er at renta vil auke. Ei auke i renta på 1 %-poeng vil utgjere ein kostnad på 7 million basert på dagens gjeldsnivå.

Den forventa betydelege endringa i demografien, vil skape ekstra utfordringar for kommunen i åra som kjem. Langt fleire gamle vil kreve betydeleg auka innsats i helse- og sosialsektoren. Forventa tilbakegang av barnehage- og skuleborn vil i utgangspunktet tilseie høve til å flytte ressursar mellom sektorane. Likevel viser utviklinga i skulesektoren auka behov for ressursar også der, på tross av færre barn. Interne prosessar i vår organisasjon må likevel ha fokus på rett ressursbruk og rett fordeling av dei begrensa samla ressursane.

Stadig auka myndigheits- og prosesskrav innanfor areal/plan- og teknisk sektor og innbyggjarane sine forventningar til kort respons- og avklaringstid stiller auka krav til vår organisasjon. Ein må ha fokus på rett bemanning, organisering og effektive prosessar, og arbeidet med dette er allereie igangsatt.

Kommunedirektøren har gjennom framlegg til Handlings- og økonomiplan 2022-2025 / budsjett 2022 gitt sine tilrådingar om driftsrammer og tenesteutvikling fireårsperioden. Ved handsaming av formannskapet sitt framlegg i kommunestyremøtet 14. desember er det kommunestyret sine prioriteringar og vedtak som fastsett kommunen sine mål og rammer for perioden.

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

1. Handlings- og økonomiplan 2022-2025

Framlegg til Handlings- og økonomiplan 2022-2025 for Stryn kommune blir godkjent, med dei føringane og premisa for kommunen sin tenesteproduksjon som går fram av dokumentet.

2. Driftsrammar

2.1 Driftsbudsjett 2022

Driftsbudsjett for 2022 blir vedtatt i samsvar med kommunedirektøren sitt framlegg i «1A Bevilgningsoversikt – drift».

2.2 Bevilgningsoversikt tenesteområde

Netto bevilgningar til sektorane blir vedtatt i samsvar med kommunedirektøren sitt framlegg i «1B Bevilgninger – drift».

Kommunedirektøren får fullmakt til å fordele midlar frå overordna ansvar, inkludert statlege tilskot og lønsreserven, på dei enkelte tenesteområda.

Ordførar får fullmakt til å disponere formannskapet sin konto «Til disposisjon for formannskapet».

3. Investeringsrammar

Investeringsbudsjettet for 2022 blir vedtatt i samsvar med kommunedirektøren sitt framlegg i «2A Bevilgningsoversikt – investering».

Oversikt over dei enkelte investeringsprosjekta kjem fram i «Investeringar i økonomiplanen», samt kapitla for tenesteområda.

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2022 skrivast ut etter maksimalsats fastsett av Stortinget.

5. Lån

For 2022 blir det gjeve fullmakt til følgande låneopptak:

a) Lån til finansiering av eigne investeringar, inntil 111,7 mill. kroner.

b) Lån til sjølvkostområda, inntil 7,8 mill. kroner.

c) Lån til vidareformidling, inntil 7,0 mill. kroner.

Kommunedirektøren får fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovannemnde lånerammer.

Verbalvedtak

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-267 238	-254 351	-265 173	-265 199	-265 752	-265 791
Innteks- og formuesskatt	-188 693	-199 693	-209 158	-209 158	-209 158	-209 158
Eiendomsskatt	-17 955	-17 796	-18 096	-18 096	-18 096	-18 096
Andre generelle driftsinntekter	-22 821	-22 745	-20 059	-20 059	-20 059	-20 059
Sum generelle driftsinntekter	-496 706	-494 585	-512 486	-512 512	-513 065	-513 104
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	465 866	478 307	488 745	487 241	485 240	485 220
Avskrivninger	27 830	27 505	27 505	27 505	27 505	27 505
Sum netto driftsutgifter	493 696	505 812	516 250	514 747	512 746	512 725
Brutto driftsresultat	-3 010	11 227	3 764	2 234	-320	-379
Renteinntekter	-4 560	-3 422	-1 465	-1 465	-1 465	-1 465
Utbytter	-2 059	-3 000	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-215	-786	-786	-786	-786	-786
Renteutgifter	9 593	5 934	10 469	10 478	10 869	10 969
Avdrag på lån	24 158	23 036	24 000	26 671	28 218	28 388
Netto finansutgifter	26 917	21 762	23 718	26 399	28 336	28 606
Motpost avskrivninger	-27 830	-27 505	-27 505	-27 505	-27 505	-27 505
Netto driftsresultat	-3 923	5 483	-23	1 128	511	721
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	2 065	2 093	520	520	520	520
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	6 580	-1 989	-478	-478	-478	-478
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-4 722	-5 588	-18	-1 169	-553	-763
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0

Handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022 – kommunedirektøren sitt framlegg

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	3 923	-5 483	23	-1 128	-511	-721
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Sentraladministrasjon	85 078	78 462	85 568	85 036	84 222	84 600
Skule og kultur	177 439	177 811	179 927	178 276	176 476	175 576
Helse og sosial	198 125	190 246	197 914	196 314	195 414	194 014
Teknisk	23 788	24 670	23 427	23 286	23 149	23 049
Skattar, rammetilskot og finans	-11 185	7 136	7 596	9 667	11 667	13 667
Sum bevilgninger drift, netto	473 245	478 325	494 432	492 579	490 928	490 907
Herav:						
Avskrivinger	8 181	7 792	7 792	7 792	7 792	7 792
Netto renteutgifter og -inntekter	-33	-152	-152	-152	-152	-152
Overføring til investering	100	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 561	-1 989	-478	-478	-478	-478
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-3 431	-5 633	-1 474	-1 824	-1 474	-1 474
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	465 866	478 307	488 745	487 241	485 240	485 220

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	68 629	38 978	162 151	104 113	52 550	28 000
Tilskudd til andres investeringer	0	1 100	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 556	1 350	0	0	0	0
Utlån av egne midler	400	10 000	0	0	0	0
Avdrag på lån	1 880	0	0	0	0	0
Sum	72 466	51 428	162 151	104 113	52 550	28 000
investeringsutgifter						
Kompensasjon for merverdiavgift	-9 127	0	-15 250	-6 488	-4 250	-5 600
Tilskudd fra andre	-4 291	-2 538	-26 950	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-8 475	0	0	-80	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-6 259	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-55 534	-35 582	-119 431	-97 025	-47 780	-21 880
Sum	-83 685	-38 120	-161 631	-103 593	-52 030	-27 480
investeringsinntekter						
Videreutlån	13 041	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Bruk av lån til videreutlån	-12 995	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 689	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	-1 642	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-2 065	-2 808	-520	-520	-520	-520
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	1 313	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	1 023	-10 500	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	12 591	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	12 862	-13 308	-520	-520	-520	-520
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Sentraladministrasjon							
Sentraladministrasjon	36 103	28 200	87 313	22 500	8 000	0	117 813
Sum	36 103	28 200	87 313	22 500	8 000	0	117 813
Sentraladministrasjon							
Skule og kultur							
Skule og kultur	61	0	0	0	0	0	0
Sum Skule og kultur	61	0	0	0	0	0	0
Teknisk							
Teknisk	32 015	10 778	74 839	81 613	44 550	28 000	229 002
Sum Teknisk	32 015	10 778	74 839	81 613	44 550	28 000	229 002
Skattar, rammetilskot og finans							
Skattar, rammetilskot og finans	450	0	0	0	0	0	0
Sum Skattar, rammetilskot og finans	450	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	68 629	38 978	162 151	104 113	52 550	28 000	346 814

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
INVESTERINGSTILSKOT TIL ANDRE	0	1 100	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	0	1 100	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
EIGENKAPITALINSKOT KLP	1 456	1 350	0	0	0	0	0
KJØP AV AKSJAR I INVIRO A/S	100	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 556	1 350	0	0	0	0	0

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022-2025
Utlån	400	10 000	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	400	10 000	0	0	0	0	0
Sum del 1- 4	70 585	51 428	162 151	104 113	52 550	28 000	346 814

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-267 238	-254 351	-265 173	-265 199	-265 752	-265 791
Inntekts- og formuesskatt	-188 693	-199 693	-209 158	-209 158	-209 158	-209 158
Eiendomsskatt	-17 955	-17 796	-18 096	-18 096	-18 096	-18 096
Andre skatteinntekter	-36	-33	-33	-33	-33	-33
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-22 785	-23 000	-20 179	-20 179	-20 179	-20 179
Overføringer og tilskudd fra andre	-83 962	-52 167	-42 133	-42 153	-42 133	-41 803
Brukerbetalinger	-24 309	-25 618	-26 078	-26 078	-26 078	-26 078
Salgs- og leieinntekter	-78 157	-95 543	-61 854	-61 353	-61 354	-61 354
Sum driftsinntekter	-683 133	-668 202	-642 705	-642 250	-642 784	-642 493
Lønnsutgifter	375 326	361 837	356 655	355 324	355 165	355 324
Sosiale utgifter	73 297	84 230	87 675	89 762	91 745	93 762
Kjøp av varer og tjenester	155 924	161 915	139 379	136 626	134 051	131 505

Handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022 – kommunedirektøren sitt framlegg

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Overføringer og tilskudd til andre	47 747	43 942	35 254	35 267	33 997	34 017
Avskrivninger	27 830	27 505	27 505	27 505	27 505	27 505
Sum driftsutgifter	680 124	679 429	646 469	644 485	642 464	642 114
Brutto driftsresultat	-3 010	11 227	3 764	2 234	-320	-379
Renteinntekter	-4 560	-3 422	-1 465	-1 465	-1 465	-1 465
Utbytter	-2 059	-3 000	-8 500	-8 500	-8 500	-8 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-215	-786	-786	-786	-786	-786
Renteutgifter	9 593	5 934	10 469	10 478	10 869	10 969
Avdrag på lån	24 158	23 036	24 000	26 671	28 218	28 388
Netto finansutgifter	26 917	21 762	23 718	26 399	28 336	28 606
Motpost avskrivninger	-27 830	-27 505	-27 505	-27 505	-27 505	-27 505
Netto driftsresultat	-3 923	5 483	-23	1 128	511	721
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	2 065	2 093	520	520	520	520
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	6 580	-1 989	-478	-478	-478	-478
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-4 722	-5 588	-18	-1 169	-553	-763
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	3 923	-5 483	23	-1 128	-511	-721
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Plangrunnlaget

Visjon

Vi vil utvikling!

Verdiar

Vi er:

STOLTE - Vi er myndiggjorte og verdsette medarbeidarar. Vi bidrag til at samfunnet har tillit til og respekt for arbeidet vårt.

TYDELEGE - Vi er synlege og klare. Vi har forventningar og stiller krav til oss sjølve og andre.

RAUSE - Vi er inkluderande, og vi har tillit, respekt og lojalitet for kvarandre og brukarane.

YTANDE - Vi er imøtekommande og serviceinnstilte. Vi tek initiativ, er aktive og tek ansvar i utforming og løysing av oppgåver.

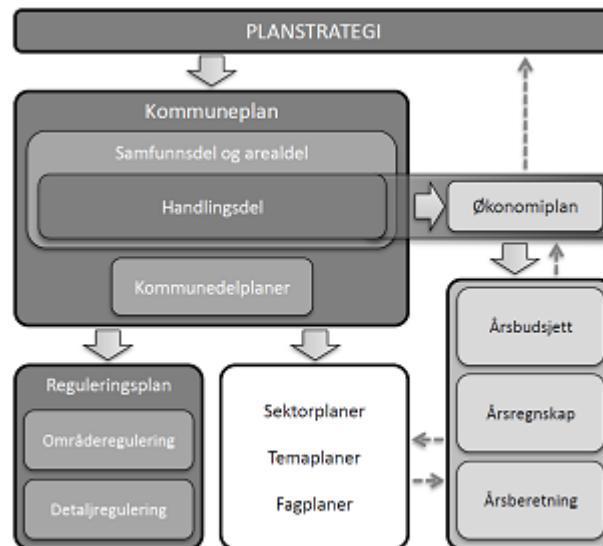
NYSKAPANDE - Vi nyttar og utviklar erfaringar og kunnskap. Vi er engasjerte og endringsvillige, og vi arbeider kontinuerleg for auka kvalitet på tenestene.

Samanhengem mellom plansystemet og økonomiplanen

Plansystemet

Kommunen har ei rekkje planar for sine areal og verksemdområde. Planar blir utarbeidde både etter plan- og bygningslova og etter anna lovverk. Figuren under skisserer plansystemet.

Kommuneplanen sin samfunnsdel

Kommuneplanen består av ein samfunnsdel og ein arealdel, og er det overordna styringsdokumentet for utviklinga i kommunen. Samfunnsdelen fastset mål og strategiar for kommunesamfunnet som heilskap og kommunen som organisasjon. Arealdelen skal vise samanheng mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk, og er juridisk bindande.

Kommuneplanen sin samfunnsdel gjeld for perioden 2013-2024, og har eit tidsperspektiv på 12 år. Den skal ha ein handlingsdel med 4 års perspektiv som syner korleis planen skal følgjast opp. Det skal utarbeidast ny samfunnsdel i 2022.

I samband med utarbeiding av samfunnsdelen blei det bestemt at handlingsdelen og økonomiplanen skal utgjere eitt dokument, slik at overordna føringar frå samfunnsdelen og økonomiske prioriteringar blir betre knytt saman.

Kommunedelplanar

Kommunedelplanar kan utarbeidast for eit avgrensa geografisk område eller for avgrensa tema, og skal følgje opp mål og strategiar frå kommuneplanen sin samfunnsdel. Kva for planar som skal utarbeidast/reviderast i kommunestyreperioden står i kommunen sin planstrategi 2020-2024.

Dei tematiske kommunedelplanane skal også ha ein handlingsdel. I desse handlingsdelane bør det ikkje fattast økonomiske bindande vedtak, då dette kan føre til at summen av alle tiltaka er større enn kommunen sine samla ressursar. Ressursfordelinga skal skje i dette dokumentet, handlingsdelen med økonomiplan, som skal vere kommunen sitt økonomiske styringsverktøy.

Sektor-, tema- og fagplanar er planar som i stor grad utarbeidast etter anna lovverk enn plan- og bygningslova. Desse er ofte viktige i oppfølging av kommuneplanen sin samfunnsdel, med konkretisering av mål og oppfølging med tiltak.

Kommuneplanen sin handlingsdel

Handlingsdelen skal konkretisere mål og tiltak knytt til målsetjinga, satsingsområda og strategiar i samfunnsdelen. Handlingsdelen gjer ei prioritering av kva vi bør få utført gjennom økonomiplanen, dei økonomiske ramma vil avgjere kva vi kan få utført. Det skal vere samsvar mellom samfunnsdelen og økonomiplanen.

Kommuneplanen sin samfunnsdel er delt inn etter tema, med tilhøyrande mål og strategiar. Desse står i kap. 2.3. Føringer frå samfunnsdelen. Ein har her berre teke med dei tiltaka som kan krevje økonomisk løyving for gjennomføring, i og med at dei økonomiske ressursane blir fordelt på sektorene er strukturert etter teneste/ansvarsområde.

Handlingsdelen med økonomiplan skal reviderast kvart fjerde år, men skal i tillegg bli rullert årleg. For den årlege rulleringa skal kommunen innhente synspunkt frå berørte statlege og regionale organ og andre som har ansvar for gjennomføring av tiltak i handlingsdelen.

Kommuneplanen si målsetjing

Hovudmål

Hovudmål for kommuneplanen sin samfunnsdel 2013-2024 er:

VEKST BASERT PÅ BULYST OG NÆRINGSUTVIKLING

I denne samanheng er vekst både auke i folketal og næringsverksemd. For å få til dette må ein leggje til rette for gode bustadtilbod, godt kommunalt tenestetilbod og god folkehelse. Kommunen må i tillegg prioritere faktorar som gjer at Stryn kommune er ein god stad å bu i samt leggje til rette for utvikling av næringslivet.

Satsningsområde

I arbeidet for å nå hovudmålsetjinga har kommunen valt ut tre satsingsområde med tilhøyrande mål og strategiar:

- Folkehelse
- Tilrettelegging for næringslivet
- Bulyst og bustadtilbod

Økonomiske nøkkeltal - ambisjon

For å gjere kommunen meir økonomisk robust og berekraftig må ein sette seg nokon finansielle måltal for kommunen sin økonomi:

- Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekt.

Stryn kommune skal ha disposisjonsfond på 10% av brutto driftsinntekt.

- Netto driftsresultat

Når disposisjonsfondet er under 10% av brutto driftsinntekt skal ein i budsjett ha minst 1,75% i netto driftsresultat som skal leggest til fondet.

- Arbeidskapital

Arbeidskapital fråtrekt premieavvik i prosent av brutto driftsinntekt (likviditet) > 20%

- Netto lånegjeld

Netto lånegjeld skal ikkje vere større enn 80 % av brutto driftsinntekter

Måltala vert lagde til grunn som handlingsreglar i kommunen sitt budsjettarbeid.

Kommunestyret er innforstått med at auka lånegjeldsgrad dei komande åra vil måtte finansierast med ein kombinasjon av kutt i tenestetilbod, auka inntekter og effektivisering av tenesteproduksjonen.

Økonomiske måltal

Økonomisk handlingsrom er avgjerande for å kunne oppretthalde og vidareutvikle tenestetilboda til innbyggjarane i kommunen. Det er viktig med stabilitet og forutsigbarheit i den økonomiske politikken, noko som vidare vil gi god kvalitet i tenestene, fornøgde brukarar, innbyggjarar og tilsette.

Stryn kommune sin økonomi har vore preget av god budsjettkontroll og mindreforbruk på rekneskapen dei siste åra. Stryn kommune har vore ei vekstkommune når det gjeld folketal, og har hatt stadig auke i inntekter på bakgrunn av dette. No ser ein at veksten har stagnert og folketalet har gått ned. Dette fører til lågare inntekter og driftsnivået må følge etter inntektene.

Målsetting Stryn kommune	2017	2018	2019	2020	Forventa 2021	Mål 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025	Langsiktig målsetting	Gj.sn kostragruppe 2020	Gj.sn landet 2020
Arbeidskapitalen fråtrekt premieavvik i prosent av brutto driftsinntekt skal minimum ver 20%	25,0 %	26,9 %	24,8 %	24,4 %	25	25,0 %	20,0 %	20,0 %	20,0 %	20 %	18,8 %	22,5 %
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter skal vere minimum 1,75% så lenge disposisjonsfondet er under 10 %	1,1 %	2,5 %	-2,8 %	0,6 %	-0,8 %	-0,8 %	-1,0 %	-0,8 %	-1,0 %	1,75 %	0,9 %	2,5 %
Disposisjonsfondet skal vere minimum 10 % av brutto driftsinntekter	6,7 %	7,0 %	6,1 %	5,6 %	4,6 %	5,0 %	6,0 %	7,0 %	8,0 %	10,0 %	9,6 %	11,9 %
Netto lånegjeld skal ikkje vere større enn 80 % av brutto driftsinntekter	72,80	74,30	81,80	81,50	85,0 %	90,0 %	90,0 %	85,0 %	85,0 %	80,0 %	97,6 %	96,1 %

Strategi for å nå mål

Strategier

Føringar frå samfunnsdelen

I samfunnsdelen har ein sett fleire mål og strategiar innan dei ulike tema. Dei som kan krevje økonomiske løyvingar er følgjande strategiar:

FOLKEHELSE

- Helse og førebygging skal ha vekt i planlegging og tenesteutøving
- Tilrettelegging av god infrastruktur for fellesskap, tryggleik, deltaking og sunne levevanar
- Vidareføre og utvikle MOT arbeidet
- Satse på konseptet Frisklivssentral for strukturert hjelp til endring av livsstil
- Delta i interkommunal samfunnsmedisinsk teneste og andre relevante samarbeidstiltak

OPPVEKST

- IKT som administrativt og fagleg verktøy i skule og barnehage
- Intensiv norskopplæring for språklege minoritetar
- Utvikle og få til betre samanheng mellom vaksenopplæring, arbeid og utdanning i samarbeid med NAV, flyktingetenesta og utdanningsinstitusjonane
- Dagleg fysisk aktivitet og fokus på kosthald i skule og barnehage
- Styrke samarbeidet med næringslivet
- Stimulere til auka aktivitet etter skuletid
- Gje tilbod om kulturelle opplevingar i skule og barnehage
- Sikre ein framtidsretta og berekraftig barnehage- og skulestruktur. Tilbodet i kommunen må byggast ut slik at ein til ei kvar tid har kapasitet til ein forventta vekst i barne- og elevtalet
- Auke barnehagekapasiteten i Stryn sentrum – Loen – Olden
- Sikre gode og tidsmessige lokale og aktivitetsområde
- Utarbeide kommunedelplan for oppvekstsektoren

HELSE OG SOSIAL OMSORG

Barneverntenesta

- Interkommunalt samarbeid (tiltaksstillingar, fagleg samarbeid m.m.)

Sosial tenester i NAV

- Samarbeid med flyktingtenesta, vaksenopplæring og næringsliv for å kvalifisere flyktingar og innvandrarak til arbeid
- Gode samarbeidsstrukturar kring rusproblematikk og ressurs for samordning og innsats

Helse- og omsorgstenester

- Syte for funksjonelle lokalitetar for helse - og omsorgstenestene
- Utvikle samarbeid og samhandling med frivillige
- Satse på interkommunalt samarbeid om oppgåver som er vanskeleg å takle åleine

FLYKTNINGAR OG INNVANDRING

- Nytte barnehage, grunnskule og SFO aktivt for å sikre god språkutvikling og integrering
- Ha arbeidsretta norskopplæring
- Aktivt samarbeid mellom kommune, næringsliv og NAV om språkopplæring og kvalifiseringstiltak for vaksne

IDRETT OG FRILUFTSLIV

- Avklare og setje av areal til idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- Godt samarbeid mellom lag/organisasjonar og kommunen som stimulerer til utbygging, god drift og aktivitet
- Legge til rette for eigenorganisert aktivitet blant barn og unge ved å ha gode nærmiljø/aktivitetsanlegg
- Legge til rette for sentrumsnære turstiar og god tilgang til naturområder
- Sikre dei viktigaste friluftsområda, dette gjeld særleg turstiar og badeområde med parkering

KULTUR

- Utvikle eksisterande og nye kulturtilbod
- Gode støtteordningar/økonomiske rammevilkår for lag og organisasjonar som stimulerer til innsats og aktivitet
- Utvikle Stryn kulturhus vidare som kommunen sitt fremste hus for kunst og kulturformidling. Kulturhuset skal i tillegg vere eit naturleg val for møteverksemd, kurs og konferansar
- Utvikle og legge til rette for at Stryn kulturskule skal bli eit ressurscenter for kultur og kunstfag
- Arbeide for å få nye lokale til kulturskulen
- Utvikle og legge til rette for at Stryn bibliotek skal vere eit framtidsetta og moderne folkebibliotek og skulebibliotek
- Synleggjere og inkludere eit aukande etnisk mangfald i kulturlivet
- Profesjonalisere tenestetilbodet innafor kultursegmentet
- Arbeide for å få gjenopprette stillinga som ungdomskontakt

KYRKJA

- Sikre tilstrekkelege rammeløyvingar og tenesteyting

NATUR, KULTURMILJØ OG LANDSKAP

- Utarbeide kommunedelplan for kulturminne og kulturmiljø

TETTSTADER OG BUSTADOMRÅDE

- Setje av nye areal til bustadområde kring Stryn sentrum gjennom arbeidet med kommunedelplan for Langeset – Stryn – Storesunde
- Opne for samarbeid kommune/næringsliv om bygging av rimelege gjennomgangsbustader
- Initiere prosjekt for tettstadutvikling basert på fylkeskommunal deltaking

- Setje i gang planarbeid knytt til vidareutvikling av Olden som cruisedestinasjon

SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR

- Arealdelen skal avklare viktige spørsmål som
  - Stryn er eit trafikalt knutepunkt for storbil og buss
  - framtidig vegsystem for tilkomst til hytteområda nord for Stryn sentrum
- Prioritere finansiering og realisering av gang- og sykkelveg frå Loen til Solvik
- Utgreie behovet for framtidige løysingar for trafikken gjennom Stryn sentrum, og kvalitetssikre at arealdelen tek høgde for desse
- Bidra til regional og lokal samordning ved utbygging av breibandnett, stille krav om tilrettelegging av breiband ved ny utbygging. Vurdere økonomisk deltaking i utbyggingsprosjekt som ikkje har kommersielt grunnlag
- Kartlegge kritiske brukarar i høve breiband og framføringsvegar i beredskaps-samanheng i samband med heilskapleg ROS-analyse
- Prioritere sikring av vasskjelder og god vasskvalitet
- Utgreie utbygging og vedlikehald av vassforsyning og avløpsnett i sine respektive kommunedelplanar

NÆRINGSUTVIKLING OG VERDISKAPING

- Følgje opp næringsanalysa frå 2012 med ein tydeleg næringsstrategi. God oppfølging av gründerar. Kommunen sitt næringsapparat skal vere meir offensive i høve landbruket ved utadretta verksemd, særleg i høve rekruttering, investering og tilleggsnæringar på garden
- Auke produksjonen innanfor landbruket med 1 % per år.
- Støtte opp om utvikling av reiselivsnæringa, særleg tiltak for betre inntening, utvida sesong og kommersiell utnytting av naturen i samsvar med reiselivsplanen for Sogn og Fjordane

KLIMA OG ENERGI

- Alle større bygg, som vert planlagt i nærleiken av fjernvarmeleidning, må ha vassboren varme samt kople seg til fjernvarmenettet. Plikta til tilknytning baserast på at fjernvarmeenergien er konkurransedyktig med andre energikjelder
- Vurdere elektrisitetsforsyning til cruiseskip i Olden som alternativ til dagens bruk av dieselaggregat. Energibehovet er svært stort og vil krevje ei styrking av el-nettet lokalt
- Stryn Sommarskisenter bør få el-forsyning fram til anleggsområdet, enten via nett eller ved lokal vasskraftproduksjon i eit småkraftverk
- Arbeide for meir kollektiv persontransport i kommunen gjennom arbeidsbussruter og tettare lokalbussnett skal redusere utslepp av klimagassar. Prøve å få til samarbeid mellom kommunen og fylkeskommunen for å etablere arbeidsruter til dei største arbeidsplassane i kommunen
- Etablering av ladepunkt for EL-bilar
- Offensiv for utbygging av gang- og sykkelveger

FN sine berekraftsmål

FN sine berekraftsmål er den felles arbeidsplanen verda har for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikskapar og stoppe klimaendringane innan 2030. Her kan du lese meir om [FN sine berekraftsmål](#).

Regjeringa slår i kommuneproposisjonen for 2020 fast at «Regjeringen anser FNs bærekraftsmål som grunnleggende for å løse vår tids utfordringer... ..Regjeringen vil bidra til at bærekraftsmålene blir et godt verktøy for kommunesektoren...»

Det er difor naturleg at bærekraftsmåla skal vere ein del av det overordna rammeverket for utviklinga av Strynesamfunnet.

For Stryn peikar 6 av bærekraftsmåla seg ut som viktige. Desse skal framover vere utgangspunktet for satsingsområda i kommune- og økonomiplanar. I tillegg inngår fleire av bærekraftsmåla som ein del av kommunen sine 3 tidlegare utvalde satsingsområde.

Desse satsingsområda er:

- Bulyst og bustadtilbod
- Folkehelse
- Tilrettelegging for næringslivet

Dette kan koplast mot følgjande av FN sine bærekraftsmål:

I den komande økonomiplanperioden skal vi arbeide vidare med å definere hovudmål, delmål og strategiar som skal vere førande for vårt arbeid. Desse satsingsområda skal vere tverrsektorielle og gjelde alle tenesteområda. Dette stiller krav til at vi må arbeide saman på tvers av sektorane for å nå dei måla vi set oss.

Status og rammebetingelser

Utvalde nøkkeltal

Hovedtall i budsjettet	Handlingsregel
Totale driftsinntekter	642 705
Totale driftsutgifter	646 469
Netto driftsresultat	-23
Driftsresultat i prosent av driftsinntekter	0,0 %
Antall innbyggere	7 034
Renteutgifter	10 469
Netto lånegjeld	466 486
Avdrag	24 000
Eiendomsskatt	18 096
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	3,7 %
Disposisjonsfond	29 215
Årlige investeringer	162 151
Andel lånefinansiering	73,7 %

Statsbudsjettet

Dei to store inntektskjeldene til kommunane er rammetilskotet frå Staten i tillegg til skatteinntektene – samla kalla dei «frie inntektene». Staten sin berekningsformel for tildeling av rammetilskot inneheld mange kriterier der innbyggjartal, alderssamansetjing, busettingsmønster, helse- og sosiale forhold m.m. spelar ei vesentleg rolle. For 2022 viser Solberg-regjeringa sitt framlegg til Statsbudsjett at veksten i dei samla frie inntektene for Stryn (1%) ligg lågare enn både Vestland fylke samla (1,4 %) og landsgjennomsnittet (1,5 %). Den forventa samla kostnadsveksten (gjennomsnittet av løns- og prisvekst, kalla «deflator») er av Staten berekna til 2,5 % for 2022. Med forventa kostnadsvekst høgare enn inntektsvekst, er konsekvensen at det blir tøffare å balansere budsjettet for 2022 og åra framover. Med ei slik utvikling i inntekter og kostnader fordrar det betydeleg fokus på kostnadsreduksjonar og effektiviseringsprosessar for å stabilisere den kommunale drifta på eit langsiktig, berekraftig nivå. Ein må også ha fokus på nivået på dei andre inntektskjeldene til kommunen (kommunale gebyr og betalingssatsar, eigedomsskatt osv.). Parallelt må ein «håpe på» at ein ein sentral gjennomgang av inntektssystemet til kommune vil føre til auka inntekter gjennom overføringar frå Staten, og at inntektene harmonerer oppgåvene kommunen skal løyse.

Stryn kommune har vore og er nøydd til å bruke disposisjonsfondet for å finansiere negative driftsresultat og saldere driftsbudsjettet. Dette forringar det økonomiske handlingsrommet til kommunen og eit av hovudmåla i økonomiplanperioden blir å stabilisere drifta i kommunen på eit nivå der ein unngår vidare nedbygging av disposisjonsfondet.

Føringar frå statsbudsjettet har blitt oppdatert i brev frå fylkesmannen som ligg under:

"STATSBUDSJETTET 2022 - KOMMUNEOPPLEGGET

Solberg-regjeringa presenterer framlegg til statsbudsjett for 2022. Statsforvaltaren vil her gi eit samandrag som kan vere nyttig for kommunane i samband med budsjettarbeidet i haust. Den nye

regjeringa sitt framlegg til endringar i Solberg-regjeringa sitt budsjettframlegg skal bli lagt fram seinast 10. november.

Det er ein pårekna vekst frå 2021 til 2022 i frie inntekter for kommunane samla i Vestland på 1,4 prosent. Pårekna vekst frå 2021 til 2022 for kommunane i landet samla er 1,5 prosent. 18 kommunar i Vestland ligg likt eller over landsgjennomsnittet, medan 25 kommunar ligg under.

I brevet betyr «kommunane» primærkommunane utan at fylkeskommunane er med, og «departementet» betyr Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD).

Vi tek i innleiinga med endringar i kommuneøkonomien for inneverande år.

Det økonomiske opplegget for 2021

I revidert nasjonalbudsjett var det ein pårekna skatteauke for kommunane i år på 8,6 prosent.

Dei pårekna skatteinntektene er no justerte opp med om lag kr 5,0 mrd. samla for kommunane i landet frå nivået i revidert nasjonalbudsjett. Pårekna skatteauke for i år blir med det justert frå 8,6 prosent til 11,6 prosent, ut frå faktisk innkomen skatt i 2020.

Den samla pris- og kostnadsveksten i kommunane var i revidert nasjonalbudsjett 2,7 prosent. Pårekna lønsvekst var også 2,7 prosent i revidert nasjonalbudsjett.

Den pårekna pris- og kostnadsveksten for i år er no justert opp til 3,3 prosent. Denne består av 2,8 prosent lønsvekst og 4,0 prosent vekst for varer og tenester. Kostnadsveksten skuldast i hovudsak auka byggjekostnader og auka straumprisar.

Regjeringa sitt framlegg for budsjettåret 2022

Det er rekna med ein nominell skattereduksjon for kommunane frå 2021 til 2022 med – 0,1 prosent. Pårekna skatteinntekter i 2022 byggjer blant anna på pårekna sysselsetjingsvekst (1,4 prosent), lønsvekst (3,0 prosent) og reduksjon i det kommunale skatteøyret.

Den store pårekna skatteveksten i år (kr 5,0 mrd.) samanlikna med nivået lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett bidreg til at veksten i dei frie inntektene frå 2021 til 2022 blir låg. For å halde skattedelen av dei samla inntektene på eit stabilt nivå, blir skatteøyret redusert frå 2021 til 2022. Det er i statsbudsjettet lagt opp til at det kommunale skatteøyret blir justert frå 12,15 prosent i 2021 til 10,95 prosent i 2022.

Det er lagt opp til at skattedelen av kommunane sine samla inntekter skal vere om lag 40 prosent også for 2022.

Den samla pris- og kostnadsveksten i kommunane – kommunal deflator – er i framlegget 2,5 prosent. Deflatoren blir nytta til prisjustering av statlege rammetilskot og øyremerkte tilskot i statsbudsjettet. Kostnadsdeflatoren består av:

- Lønsvekst 3,2 prosent
- Varer og tenester 1,6 prosent
- Samla prisvekst 2,5 prosent

Samla vekst i frie inntekter

Det er lagt opp til ein realvekst i dei frie inntektene for primærkommunane frå 2021 til 2022 på kr 1,6 mrd. Denne veksten er rekna frå inntektsnivået i år som var lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett.

Veksten i dei frie inntektene er realauke slik at priskompensasjonen frå 2021 til 2022 vil kome som eit tillegg i inntektene.

Veksten i frie inntekter må blant anna dekke auka kostnader som følgje av befolkningsutviklinga. Pårekna meirkostnader i 2022 knytt til den demografiske utviklinga er knapt kr 0,6 mrd. for primærkommunane. Dette er den delen av meirkostnadene som følgje av befolkningsutviklinga som må bli finansierte av dei frie inntektene.

Veksten i dei frie inntektene må også finansiere vekst i pensjonskostnadene. Det er rekna med ein vekst i kommunesektoren sine samla pensjonskostnader på om lag kr 400 mill. i 2022, ut over pårekna lønsvekst. Det er stor uvisse knytt til overslaget. Det kan bli fordelt med om lag 90 prosent på primærkommunane og 10 prosent på fylkeskommunane.

Av veksten i dei frie inntektene for primærkommunane er det lagt til grunn at kr 100 mill. skal leggje til rette for fleire barnehagelærarar i grunnbemanninga.

Av veksten er kr 75 mill. grunngitt med tiltak for barn og unge sin psykiske helse. Tiltak vil bli retta mot lågterskeltilbod i kommunane.

Frie inntekter – skatt og rammeoverføring – på kvar kommune

Vedlagt tabell syner rammeoverføring og pårekna frie inntekter for 2022. Pårekna skatt og inntektsutjamning i tabellen byggjer på kommunane sin faktiske skatteinngang i 2020. Dette grunnlaget er justert opp i samsvar med pårekna samla skattevekst i 2021 og 2022.

I berekning av skatteprognose for 2022 er det justert for same endring i prosent i høve til rekneskap 2020 for alle kommunane, uavhengig av den lokale utviklinga i kvar kommune etter 2020. Denne skatteprognosen er nytta som grunnlag for pårekna inntektsutjamning. Kommunane må justere for lokale tilhøve i budsjetteringa av skatt for 2022.

Veksten i frie inntekter vil variere mellom kommunane. Årsaker er følgjande punkt som påverkar kommunane ulikt frå år til år :

- endringar i inntektssystemet
- endringar i folketalet og alderssamansetjing
- endring i andre kriteriedata
- endring i fordelinga av skjønstilskot
- endring i veksttilskot (ingen kommunar i Vestland får veksttilskot korkje i 2021 eller 2022)
- endring i distriktstilskot eller småkommunetillegg

- endringar i skattegrunnlaget

Priskompensasjon frå 2021 til 2022 er innarbeidd i oversynet over dei frie inntektene i vedlagt tabell.

Det er rekna med ein nominell vekst i kommunane sine samla frie inntekter på landsbasis frå 2021 til 2022 med 1,5 prosent. Denne veksten er rekna i høve til pårekna inntektsnivå i år (rekneskap 2021), medrekna oppjusteringa av skatteinntektene. Den pårekna veksten for kommunane samla i Vestland er 1,4 prosent.

Auka rammeoverføring blir gitt for nye oppgåver og omfattar også heilårsverknader i denne samanhengen. Utrekna prosentvekst for dei frie inntektene er korrigert for dette i vedlagt tabell, slik at kompensasjon i denne samanheng ikkje inngår i prosentveksten. I utrekning av prosentvekst er det også korrigert for innlemming av øyremerkte tilskot i rammetilskotet.

Aktuelle saker

Barnevernreforma

Barnevernreforma trer i kraft 1. januar 2022. Kommunane vil som ein del av reforma få auka finansieringsansvar for ordinære fosterheimar og skal betale auka eigendelar for tiltak gitt av Bufetat. Kommunane vil få eit meir heilskapleg ansvar for oppfølging av fosterheimar. Kommunane skal bli kompenserte for auka ansvar gjennom auke i dei frie inntektene.

Departementet legg opp til å overføre om lag kr 1,31 mrd. til kommunane i 2022 som kompensasjon gjennom auke i rammetilskotet. Kompensasjonen over rammetilskotet vil over tid bli fordelt etter kostnadsnøkkelen for barnevern og vil kunne avvike noko frå dei noverande faktiske utgiftene for den einskilde kommunen. For å dempe overgangen for kommunar som har høge utgifter, vil halvparten av kompensasjonen bli fordelt særskilt i 2022 og 2023 basert på faktisk bruk av tiltak i rekneskapsåret 2020.

Denne særskilde fordelinga går fram av tabell C-k i «Grønt hefte», kolonne 8 med kr 655,0 mill. Den andre halvdel, kr 655,0 mill., vil bli fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnevern.

Innlemming av øyremerkt tilskot barnevern For 2021 er det løyvd kr 820 mill., øyremerkt på kapittel 854, post 60, til kommunalt barnevern. Det er lagt opp til at øyremerkte midlar til stillingar i det kommunale barnevernet blir innlemma i rammetilskotet frå det same året som barnevernreforma trer i kraft. Det er difor framlegg om å innlemma midlane i rammetilskotet til kommunane for 2022. Kr 841 mill. (2022 – kroner) blir difor fordelt gjennom rammetilskotet for 2022. Fordelinga skjer etter delkostnadsnøkkel for barnevern.

Endringar i fordelinga til den einskilde kommune av innlemminga i rammetilskotet vil inngå i grunnlaget for overgangsordninga INGAR. Vi viser til eige punkt om overgangsordninga INGAR under.

Helsestasjon og skulehelseteneste

Den delen av rammetilskotet som er grunngitt med satsinga på helsestasjon og skulehelsetenesta blir vidareført frå 2021 til 2022, med priskompensasjon 2,5 prosent. For 2022 er rammetilskotet knytt til føremålet kr 952,2 mill. Midlane blir fordelte mellom kommunane på grunnlag av talet på innbyggjarar i alderen 0–19 år, med eit minstenivå på kr 100.000,- per kommune.

Ressurskrevjande tenester

Ordninga med øyremerkte tilskot for ressurskrevjande tenester gjeld for tenestemottakarar til og med det året dei blir 67 år. Utbetaling av tilskot til kommunane i 2022 vil vere basert på direkte lønsutgifter i 2021 knytte til tenestemottakarar

Det er lagt opp til følgjande for 2022:

- Kompensasjonsgraden blir vidareført med 80 prosent av netto utgifter ut over innslagsnivået.
- Innslagsnivået for å få kompensasjon blir auka per tenestemottakar frå kr 1,430 mill. til kr 1,520 mill. for netto utgifter i 2021. Det inneber ein auke på kr 50.000,- utover justering for pårekna lønsvekst i 2021 (2,8 prosent).
- Kompensasjonen som blir utbetalt frå staten til kommunane i 2022 skal kommunane , inntektsføre i sine rekneskap for 2021. Kommunane skal inntektsføre den pårekna kompensasjonen i rekneskapen for det same året som utgiftene har vore.
- Tilskot for personar med psykisk utviklingshemming (16 år og eldre) i rammetilskotet blir trekt frå nettoutgiftene i berekningsgrunnlaget. Eventuelle statlege øyremerkte tilskot blir også trekt frå berekningsgrunnlaget.

Ressurskrevjande tenester - tilleggskompensasjon

Det vart løyvd kr 55 mill. for 2021, som skjønsmidlar frå departementet, til små kommunar med særleg høge utgifter knytte til ressurskrevjande tenester per innbyggjar. Den øvre grensa for å få tilleggskompensasjon er 3200 innbyggjarar. I 2021 er det gitt slik kompensasjon til kommunane Masfjorden, Gulen, Vik og Fjaler i Vestland.

Det er for 2022 framlegg om i staden å leggje til grunn ei øyremerkd fordeling som tek utgangspunkt i det ordinære øyremerkte toppfinansieringstilskotet. For å få denne tilleggskompensasjonen, må kommunane ha mindre enn 3200 innbyggjarar og ha hatt gjennomsnittlege skatteinntekter dei siste tre åra lågare enn 120 prosent av landsgjennomsnittet.

Heildøgns omsorgsplassar. Det er framlegg om statleg investeringstilskot som vil leggje til rette for 500 heildøgns omsorgsplassar. I dette talet inngår både nye bygg og rehabilitering.

Andre saker som har innverknad på rammetilskotet:

Statleg finansiering av omsorgstenestene. Forsøket med statleg finansiering av omsorgstenestene blir avvikla frå 1. januar 2022. Differensiert arbeidsgjevaravgift Frå 1. januar 2022 blir det innført nytt verkeområde for differensiert arbeidsgjevaravgift, med endring i sone for 11 kommunar i landet. Kvar einskild kommune som får endra avgiftssats i 2022 får full kompensasjon eller trekk i rammetilskotet i 2022. Kompensasjon eller trekket blir deretter trappa ned over seks år.

Framlegget i statsbudsjettet legg til grunn endeleg godkjenning av ESA.

Tilskot til pensjon i private barnehagar. Det er framlegg om reduksjon av tilskotet til pensjon i private barnehagar frå 13 prosent til 11 prosent frå 1. januar 2022. Kommunane får med dette lågare utgifter til private barnehagar. Rammetilskotet blir difor redusert med kr 206,9 mill.

Ekstra time naturfag. Det blir innført ein ekstra time naturfag i grunnskulen frå skuleåret 2022/23. Det blir gitt kompensasjon gjennom rammetilskotet, kr 99,8 mill. Fordelinga skjer etter delkostnadsnøkkelen for grunnskule.

Helsenett. Det er framlegg om ein plikt for kommunane til å betale for kostnadene til forvaltning og drift av helsenettet. Rammetilskotet blir auka med kr 322,2 mill. som kompensasjon.

Inntektssystemet i 2022

Inntektsutjamning Inntektsutjamninga er 60 prosent av skilnaden mellom kommunane sitt skattenivå og gjennomsnittleg skattenivå for landet. Tilleggskompensasjonen – for kommunar med lågt skattenivå – er 35 prosent av det skattenivået er under 90 prosent av landsgjennomsnittet. Kompensasjonsgraden blir vidareført som i noverande inntektssystem.

Overgangsordninga INGAR

Overgangsordninga med inntektsgarantitilskot (INGAR) gir kompensasjon for ei utvikling i rammetilskotet med meir negativt avvik enn eit fastsett beløp per innbyggjar (grenseverdien) frå landsgjennomsnittet, frå eitt år til det neste. Grenseverdien for kompensasjon er no kr 400,- per innbyggjar. Det vil m.a.o. vere den delen av utviklinga i rammetilskot frå det eine året til det neste året som er meir enn kr 400,- per innbyggjar svakare enn landsgjennomsnittet, som blir kompensert.

INGAR tek ikkje omsyn til endring i skatt, inntektsutjamning, veksttilskot og skjønstilskot. INGAR tek omsyn til endringar i inntektssystemet, innlemming av øyremerkte tilskot i rammeoverføring, oppgåveendringar, endringar i kriteriegrunnlaget (t.d. talet på eldre og personar med psykisk utviklingshemming), bortfall av småkommunetillegg og nedgang eller bortfall av distriktstilskot.

Teljetidspunkt

For 2022 gjeld folketal per 1. juli 2021 for innbyggjartilskotet (medrekna overgangsordninga INGAR) og kriteria for aldersgrupper i utgiftsutjamninga. Andre kriteriedata i utgiftsutjamninga blir frå 1. januar 2021. Oppdatering av folketal i inntektsutjamninga blir vidareført med teljedato 1. januar i sjølve budsjettåret (2022).

Veksttilskot

Veksttilskotet blir gitt til kommunar som har hatt ein årleg befolkningsvekst dei siste tre åra høgare enn ei vekstgrense i prosent (gjennomsnitt per år). I 2022 blir vekstgrensa ført vidare med 1,4 prosent. Veksttilskotet blir gitt med eit fastsett beløp per innbyggjar utover vekstgrensa. Beløpet blir prisjustert i 2022 til kr 62.252,-. Dette er det same beløpet som for 2021.

Distriktstilskot Sør-Noreg utanom småkommunetillegg

Distriktstilskotet skal ivareta kommunar i Sør-Noreg med svak samfunnsutvikling. Det blir gitt til kommunar som har ein distriktsindeks på 46 eller lågare.

Skattenivået må ha vore under 120 prosent av landsgjennomsnittet i gjennomsnitt for dei siste tre åra, for at kommunen skal få tilskot.

Den eine delen av tilskotet blir gitt med ein sats per kommune, og den andre delen av tilskotet blir gitt med ein sats per innbyggjar. Begge delane av tilskotet blir gradert på grunnlag av distriktsindeksen slik at lågare indeks gir større tilskot.

Småkommunetillegg

Småkommunetillegget blir gitt til kommunar med under 3200 innbyggjarar. Tilskotet er frå og med 2017 gradert på grunnlag av distriktsindeks. Jo høgare distriktsindeks, jo større trekk i høve til fullt tilskot (opp til 50 prosent). Dei kommunane som har lågast indeks får ikkje noko trekk i høve til fullt tilskot.

Skattenivået må ha vore under 120 prosent av landsgjennomsnittet i gjennomsnitt for dei siste tre åra, for at kommunen skal få tilskot.

Utgiftsbehov

Gjennom utgiftsutjamninga i inntektssystemet skal kommunane få full kompensasjon for skilnader i kostnader som dei ikkje sjølve kan påverka. Grunnlaget for omfordelinga i utgiftsutjamninga er utgiftsbehovet per innbyggjar for landsgjennomsnittet og for den einskilde kommune.

Normalt ville utgangspunktet for berekning av utgiftsutjamninga for 2022 ha vore rekneskapstal for 2020, som siste års rekneskap. År 2020 var ekstraordinært som følgje av koronapandemien med ekstra statlege overføringar og endra aktivitet. I staden for å bruke rekneskap 2020, vil det difor bli teke utgangspunkt i rekneskapen for 2019 i berekninga av utgiftsutjamninga for 2022.

Skjønstilskot

Basisramma for skjønstilskot til kommunane for heile landet er uendra frå 2021 til 2022, det vil seie kr 850 mill. Vestland si ramme er også uendra frå 2021 til 2022, kr 145,0 mill.

Ein del av skjønnsramma for 2022 vil først bli fordelt mellom kommunane i budsjettåret 2022. Statsforvaltaren i Vestland har gjort ei overordna fordeling av skjønsmidlane mellom ordinært skjøn i statsbudsjettet (kr 115,0 mill.), fornyings- og innovasjonsprosjekt (kr 15,0 mill.) og til fordeling i budsjettåret (kr 15,0 mill.).

Fordelinga av ordinært skjønstilskot for 2022 er vist i eigen kolonne i vedlagt tabell. Vi viser til vår nettside der det blir lagt ut meir informasjon om fordelinga av skjønstilskot mellom kommunane.

Med helsing

Gunnar O. Hæreid

fung. statsforvaltar

Nils Erling Yndesdal

kommunaldirektør

Tillegg statsbudsjettet 2022 - Framlegg til endringa i statsbudsjettet 2022 - 9.november 2021

Brev frå Statsforvaltaren i Vestland 9.11.2021:

STATSBUDSJETT 2022 - KOMMUNEOPPLEGGET - TILLEGG

Solberg-regjeringa presenterte 12. oktober framlegg til statsbudsjett for 2022. Vi viser til vårt brev frå same dagen om kommuneopplegget. Den nye regjeringa (Støre-regjeringa) har no presentert framlegg til endringar i statsbudsjettet for 2022. Vi vil i dette brevet gi eit samandrag av endringane knytt til kommuneopplegget.

Det er framlegg om å auke dei frie inntektene med kr 2,5 mrd. for heile kommunesektoren, saman-likna med det opphavlege budsjettframlegget. Av dette går kr 2,0 mrd. til primærkommunane. Denne veksten kjem i tillegg til veksten i dei frie inntektene som var lagt til grunn i det opphavlege budsjettframlegget, kr 1,6 mrd. i realvekst for primærkommunane. Auken i dei frie inntektene kjem på innbyggjartilskotet i rammetilskotet. Samla påreknade realvekst i frie inntekter for primær-kommunane i 2022, samanlikna med inntektsnivået i revidert nasjonalbudsjett i 2021, er med dette kr 3,6 mrd.

Tilskot per grunnskule

Regjeringa kjem med framlegg om eit tilskot på kr 500.000,- per kommunal grunnskule. Tilskotet blir gitt med ei særskilt fordeling basert på tal for skuleåret 2021/2022. Tilskotet blir finansiert innafor den nemnde veksten i innbyggjartilskotet til kommunane.

Ressurskrevjande tenester

I det opphavlege budsjettframlegget var det lagt opp til å auke innslagsnivået for tilskot ressurskrevjande tenester, frå kr 1,430 mill. til kr 1,520 mill. for netto utgifter i 2021. Dette svarte til ein auke på kr 50.000,- per tenestemottakar utover justering for påreknade lønsvækst i 2021 (2,8 prosent).

Den nye regjeringa gjer framlegg om å reversere den sistnemnde auken i innslagsnivå på kr 50.000,-. Det utgjør kr 300 mill. for kommunane samla i auka tilskot samanlikna med det opphavlege framlegget. Innslagsnivået for å få kompensasjon blir med dette kr 1,470 mill. per tenestemottakar for netto utgifter i 2021.

Utvida ramme for startlån - formidlingslån kommunane

Det er framlegg om at Husbanken får kr 2,0 mrd. meir til startlån for nye bustadkjøparar. Regjeringa sitt framlegg inneber at Husbanken si låneramme blir auka til kr 21,0 mrd. Føremålet er at fleire kan gå frå å leige til å eige eigen bustad.

Barnevernreform

Barnevernreforma trer i kraft frå 1. januar 2022, og kommunane får som ein del av reforma auka finansieringsansvar. Kommunane skal bli kompenserte gjennom auke i rammetilskotet, om lag kr 1,31 mrd. i 2022.

Kompensasjonen over rammetilskotet vil over tid bli fordelt etter kostnadsnøkkelen for barnevern. For å dempe overgangen for kommunar som har høge utgifter, vart det i opphavleg budsjett-framlegg lagt opp til at halvparten av kompensasjonen blir fordelt særskilt i 2022 og 2023, basert på faktisk bruk av tiltak i 2020. Den andre halvdelen blir fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnevern.

Regjeringa vil forlengje denne overgangsperioden for kompensasjon med eit år, slik at halvparten av kompensasjonen for barnevernreforma blir gitt som særskilt fordeling til og med 2024.

Det er oppdaga nokon feil i grunnlagsdata for den særskilte fordelinga av kompensasjon til kommunane i samband med reforma. Dette vil bli retta opp, og ei korrigert særskilt fordeling av halvdel av kompensasjonen til kommunane vil bli lagt til grunn for utbetaling av tilskot i 2022.

Redusert maksimalpris i barnehage

Regjeringa gjer framlegg om at maksimalprisen i barnehage blir kr 3.050,- per måned frå 1. august 2022. Prisen blir med dette redusert med kr 265,- per måned samanlikna med framlegget om maksimalpris frå 1. januar i det opphavlege framlegget til statsbudsjett.

Det blir lagt opp til at kommunane blir kompenserte for dette gjennom auke i rammetilskotet på kr 314,9 mill. i 2022.

Tilskot til pensjon i private barnehagar

I det opphavlege budsjettframlegget var det lagt til grunn reduksjon av tilskotet til pensjon i private barnehagar frå 13 prosent til 11 prosent frå 1. januar 2022.

Regjeringa gjer framlegg om å justere ned pensjonstilskotet til private barnehagar til 10 prosent av lønsutgiftene i kommunale barnehagar med verknad frå 1. januar 2022.

Det er framlegg om ei overgangsordning for einskilde barnehagar på 3 år (2022-2024) slik at barnehagar med mindre økonomisk handlingsrom får noko betre tid til å tilpasse seg inntekts-bortfallet. Pensjonspåslaget blir for desse barnehagane 12 prosent i 2022, 11 prosent i 2023 og 10 prosent i 2024.

Ekstra time naturfag

I det opphavlege framlegget til statsbudsjett var det planlagt innføring av ein ekstra time naturfag i grunnskulen frå skuleåret 2022/23, med kompensasjon over rammetilskotet med kr 99,8 mill.

Regjeringa gjer ikkje framlegg om denne utvidinga av timetalet i naturfag. Det blir difor heller ikkje gitt kompensasjon for dette over rammetilskotet.

Framlegget om å ikkje utvide timetalet i naturfag har samanheng med ei målsetjing om å styrke den praktiske læringa i skulen med sikte på m.a. yrkesfagleg opplæring.

Endringar i skatte- og avgiftsopplegget

Det er pårekna at primærkommunane vil få auka skatteinntekter i 2022 med om lag kr 2,5 mrd. som følgje av endringar i skatteopplegget for inntekt og formue. Det er framlegg om ein tilsvarande reduksjon i rammetilskotet for kommunane samla.

Prosentvis vekst i frie inntekter

I det opphavlege budsjettframlegget var det ein pårekna nominell vekst i frie inntekter for kommunane samla i Vestland på 1,4 prosent. Auken er frå pårekna inntekter i 2021, medrekna oppjusteringa av skatteinntektene i år.

Denne veksten er i det nye framlegget rekna til 2,1 prosent for kommunane samla i Vestland.

Med helsing

Nils Erling Yndesdal
kommunaldirektør

Håvard Rød
seniorrådgivar

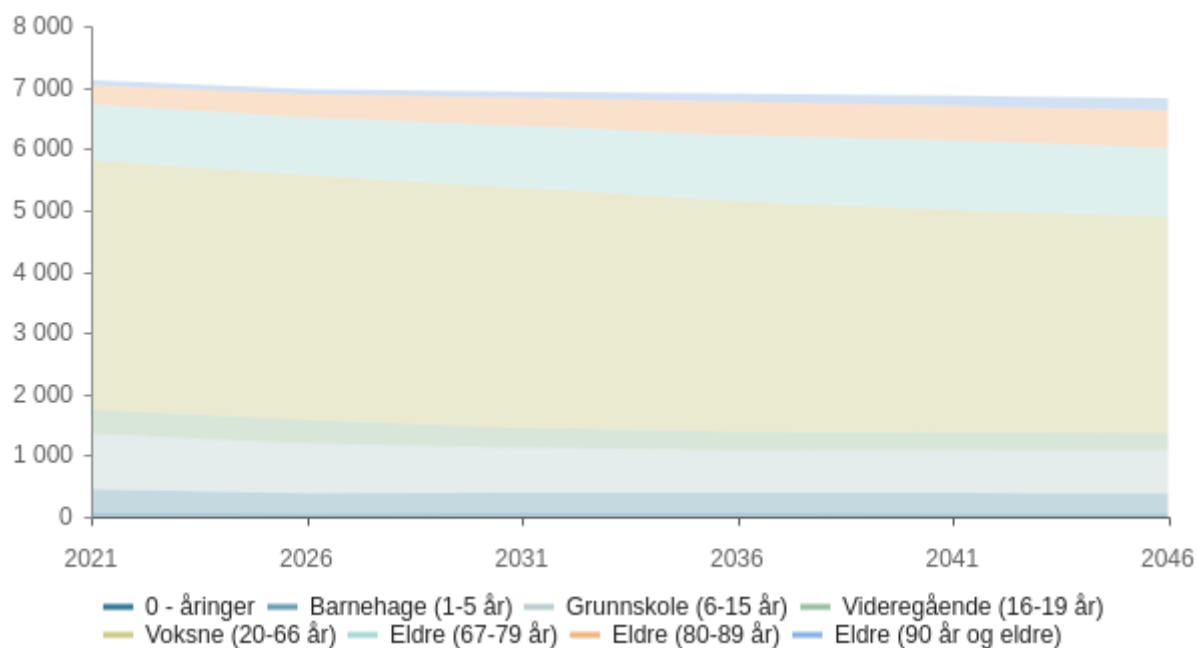
Utvikling i økonomiske nøkkeltal

	Stryn 2019	Stryn 2020	Stad	Gloppen	Kostragruppe 01	Vestland	Landet uten Oslo
Økonomi							
Frie inntekter i kroner per innbygger	62 052	64 053	64 065	68 486	60 441	59 556	59 398
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-2,8 %	0,6 %	4,3 %	0,3 %	0,9 %	2,0 %	2,5 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	75 664	80 706	123 699	126 012	88 079	79 945	87 157
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	81,8 %	81,5 %	122,3 %	118,5 %	97,6 %	87,5 %	96,1 %

Folketalsutvikling

Demografi

Befolkningsprognose

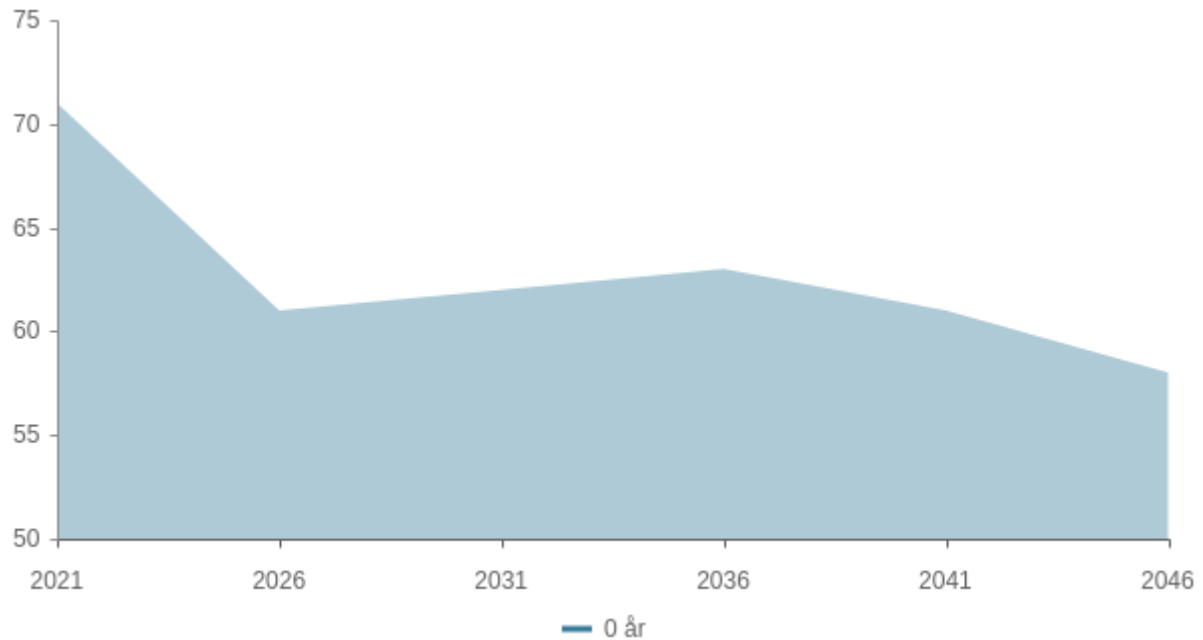
	2021	2026	2031	2036	2041	2046
0 - åringar	71	61	62	63	61	58
Barnehage (1-5 år)	380	324	326	332	330	322
Grunnskole (6-15 år)	905	807	737	688	701	705
Videregående (16-19 år)	395	388	326	307	277	280
Voksne (20-66 år)	4 058	3 984	3 909	3 750	3 629	3 530
Eldre (67-79 år)	921	948	1 013	1 082	1 137	1 120
Eldre (80-89 år)	304	378	461	543	564	611
Eldre (90 år og eldre)	84	78	96	131	165	200
Total	7 118	6 968	6 930	6 896	6 864	6 826

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 25

0 - åringer

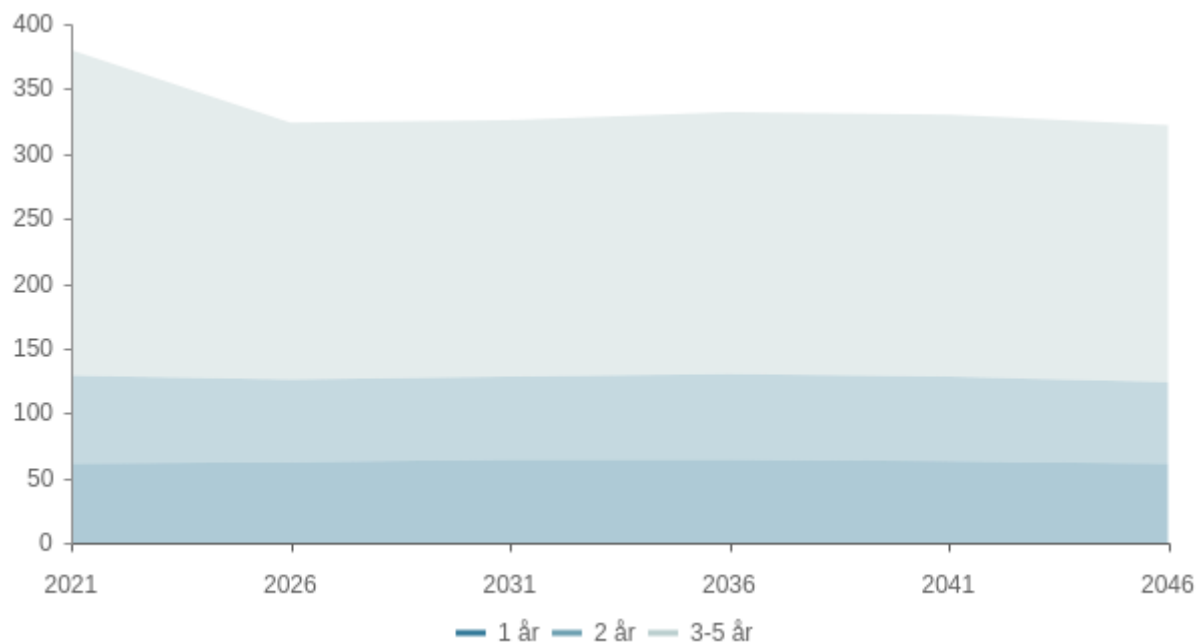
Befolkningsprognose

	2021	2026	2031	2036	2041	2046
0 år	71	61	62	63	61	58
Total	71	61	62	63	61	58

Barnehage (1-5 år)

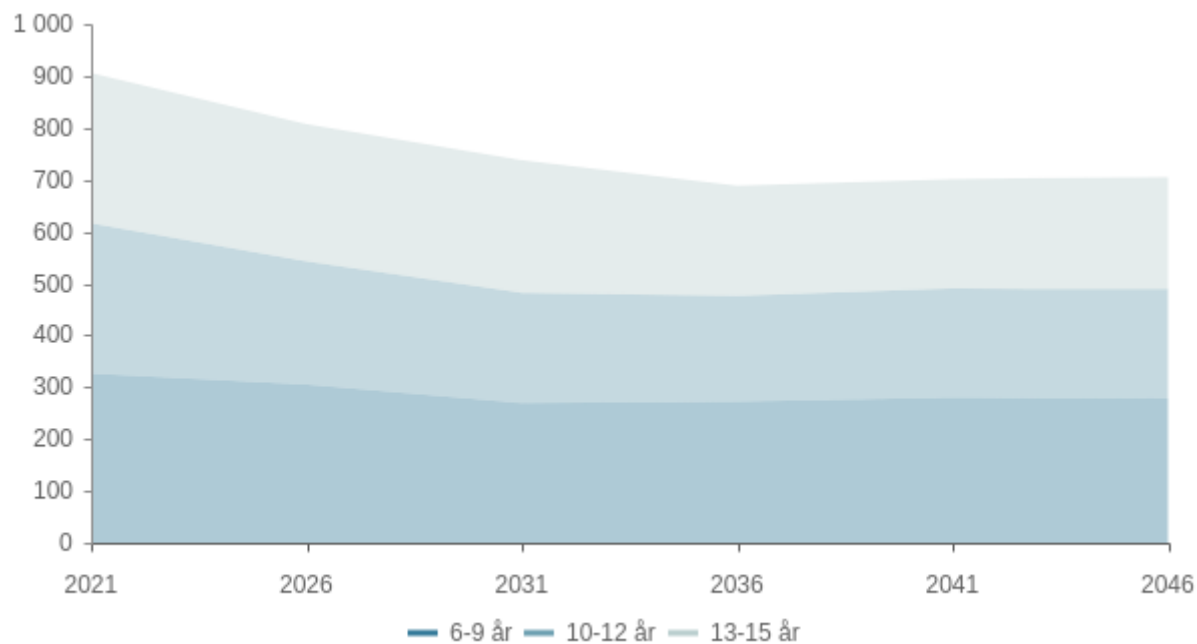
Befolkningsprognose

	2021	2026	2031	2036	2041	2046
1 år	61	62	64	64	63	61
2 år	68	64	64	66	65	63
3-5 år	251	198	198	202	202	198
Total	380	324	326	332	330	322

Grunnskole (6-15 år)

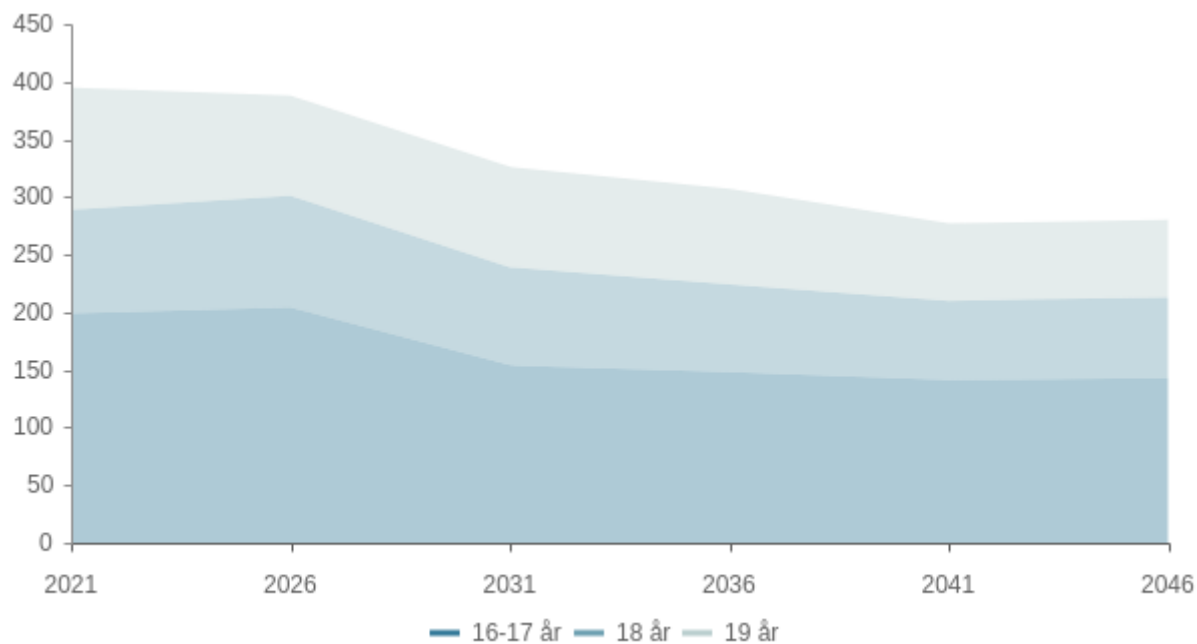
Befolkningsprognose

	2021	2026	2031	2036	2041	2046
6-9 år	326	305	269	272	280	278
10-12 år	290	237	213	204	210	211
13-15 år	289	265	255	212	211	216
Total	905	807	737	688	701	705

Videregående (16-19 år)

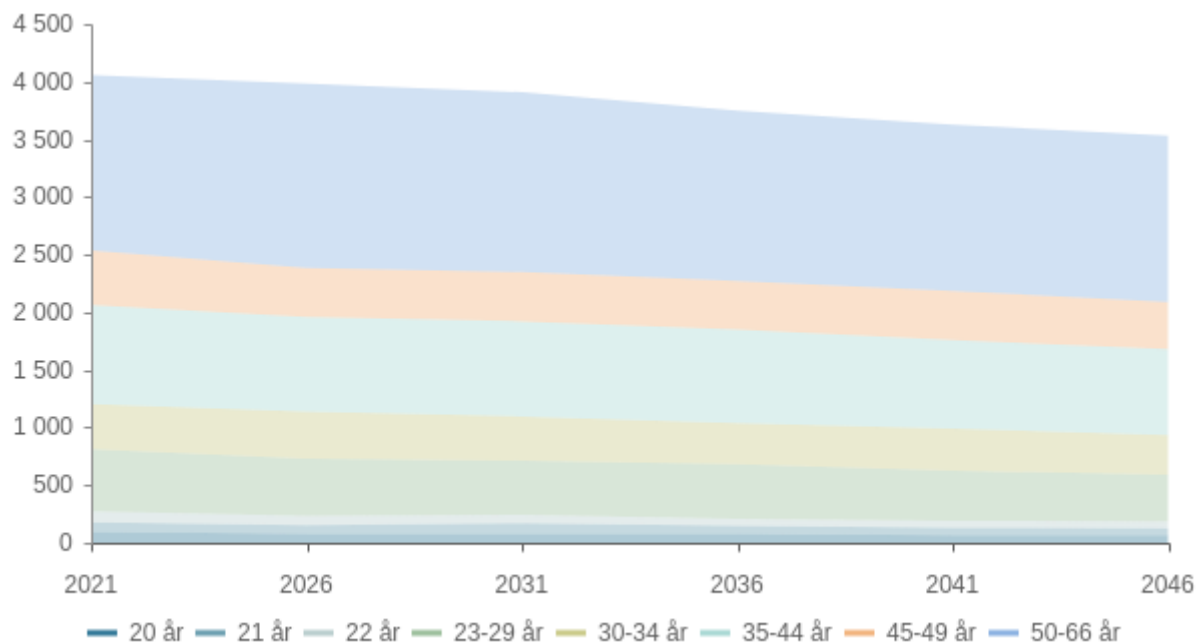
Befolkningsprognose

	2021	2026	2031	2036	2041	2046
16-17 år	199	204	154	148	141	143
18 år	90	97	85	76	69	70
19 år	106	87	87	83	67	67
Total	395	388	326	307	277	280

Voksne (20-66 år)

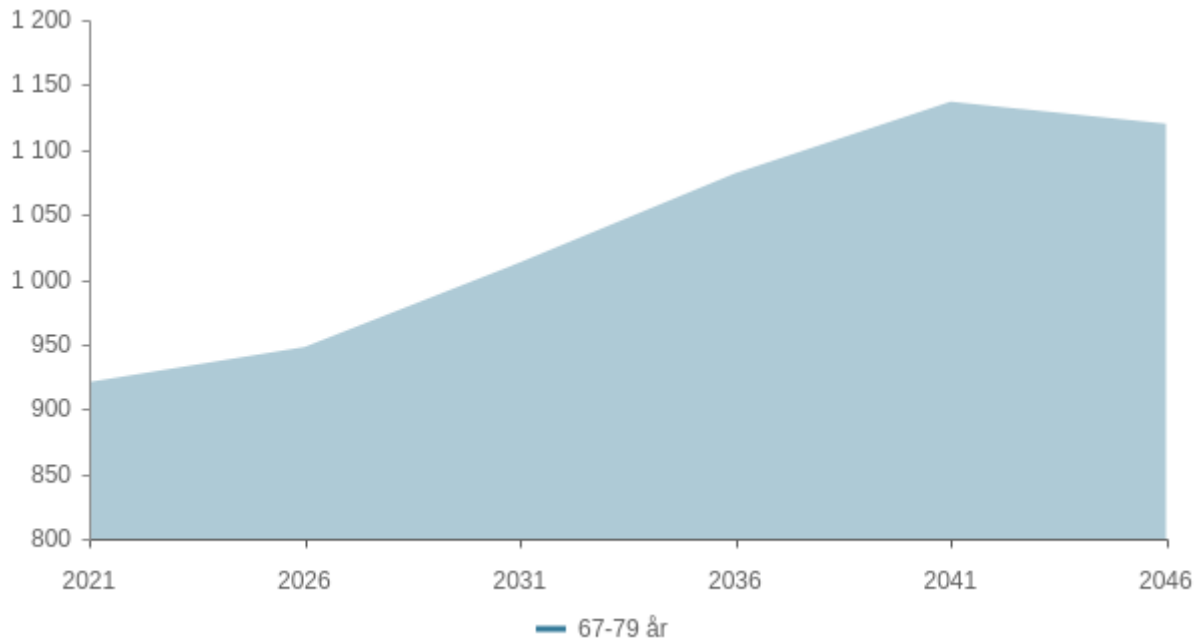
Befolkningsprognose

	2021	2026	2031	2036	2041	2046
20 år	94	80	77	78	66	65
21 år	85	72	91	68	64	62
22 år	95	83	75	64	62	60
23-29 år	538	494	471	470	435	402
30-34 år	393	407	382	360	365	343
35-44 år	857	821	826	811	767	751
45-49 år	475	427	426	420	425	407
50-66 år	1 521	1 600	1 561	1 479	1 445	1 440
Total	4 058	3 984	3 909	3 750	3 629	3 530

Eldre (67-79 år)

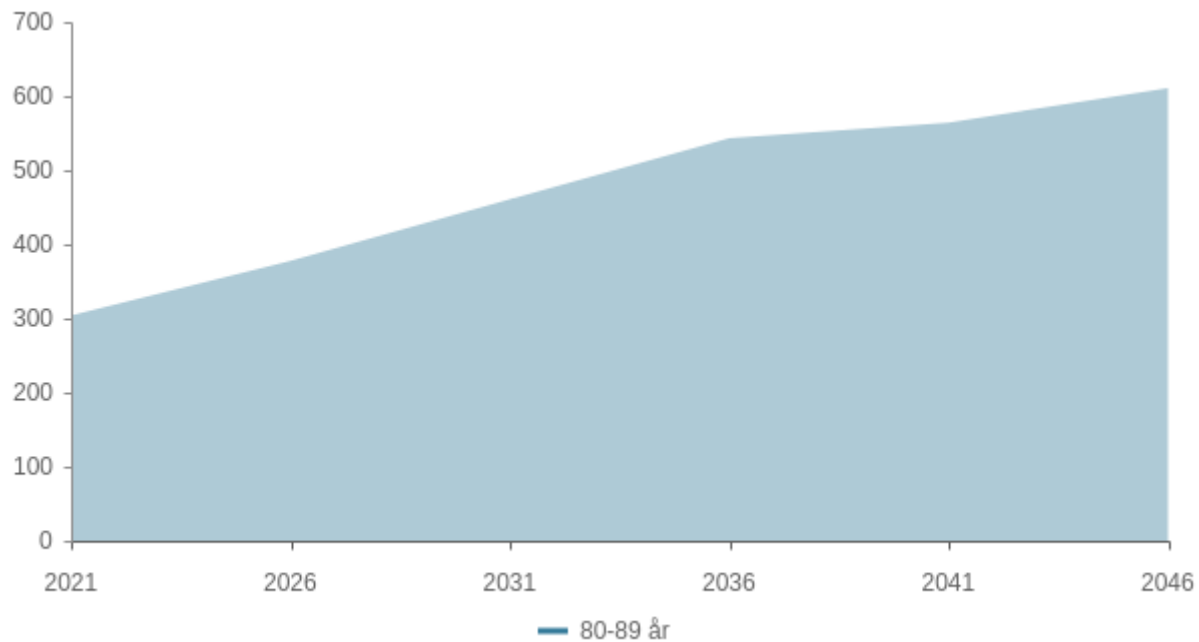
Befolkningsprognose

	2021	2026	2031	2036	2041	2046
67-79 år	921	948	1 013	1 082	1 137	1 120
Total	921	948	1 013	1 082	1 137	1 120

Eldre (80-89 år)

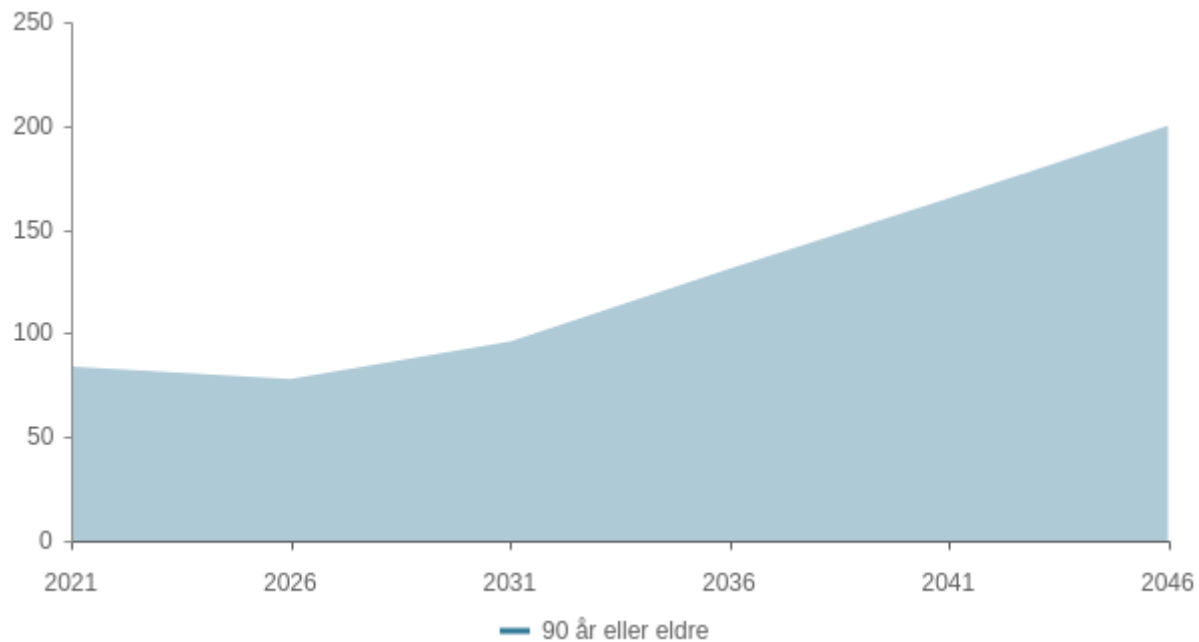
Befolkningsprognose

	2021	2026	2031	2036	2041	2046
80-89 år	304	378	461	543	564	611
Total	304	378	461	543	564	611

Eldre (90 år og eldre)

Befolkningsprognose

	2021	2026	2031	2036	2041	2046
90 år eller eldre	84	78	96	131	165	200
Total	84	78	96	131	165	200

Investeringar i økonomiplanen

Tala som visast i oversikta over investeringar i økonomiplanperioden, er brutto investeringskostnader. Det vil seie at i kostnaden ligg også meirverdiavgift på dei tiltaka vi får den refundert og eventuelle tilskot frå andre. I "Oversikt Investering og finansiering" visast kor mykje av investeringane som skal finansierast ved låneopptak.

Andre investeringer

Beløp i 1000	Økonomiplan				Sum 2022-25
	2022	2023	2024	2025	
Investeringsprosjekter					
Sentraladministrasjon					
Barnehage Loen	12 500	0	0	0	12 500
GRUNNINNLØYSING , AREAL TIL BUSTAD OG NÆRINGSFØREMÅL	15 000	15 000	8 000	0	38 000
Grunninnløyising av veg og bustadfelt i Solvik, Loen	9 500	0	0	0	9 500
IKT Nordfjordnett - skifte fiberkabel	500	0	0	0	500
Ombygging Tonning Eigedom - brannsynspålegg	438	0	0	0	438
TILKNYTNING FJERNVARME KOMMUNALE BYGG I INNVIK	625	7 500	0	0	8 125
Vikane omsorgssenter - rehabilitering	48 750	0	0	0	48 750
Sum	87 313	22 500	8 000	0	117 813
Teknisk					
BRANNSTASJON YTRE EINING	3 313	0	0	0	3 313
BYGGING VEG MED FORTAU SOLVIK - LEITE DAM	14 000	0	0	0	14 000
4 375	0	0	0	4 375	
LANGESETVATNET DELFINANSIERING GANGVEG LOEN - SOLVIK	18 000	0	0	0	18 000
ETABLERING AV KOMMUNALT BUSTADFELT	14 000	0	0	0	14 000
Forbygging av Storelva i Innvik	0	2 000	0	0	2 000
Gangveg Storelva Utvik	2 000	3 000	0	0	5 000
Nytt bustadfelt i Solvik, Loen	0	15 000	18 300	0	33 300
Regulering av bustad- og næringsareal	1 000	1 000	0	0	2 000
Samlokalisering av brannstasjon og lokale for tekniske tenester og vaktmeister	3 750	15 000	21 250	28 000	68 000

Handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022 – kommunedirektøren sitt framlegg

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Sikring av Sunndøla/Hjelledøla	5 000	10 000	5 000	0	20 000
STORESUNDE - ny veg fram til forsamlingshus - inkl. grunnkjøp	2 001	9 188	0	0	11 189
Sum Teknisk	67 439	55 188	44 550	28 000	195 177
Sum	154 751	77 688	52 550	28 000	312 989

Selvkost

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Teknisk					
FØREBUING PROSJEKTERING NYTT AVLØPSRENSEANLEGG LOEN	250	0	0	0	250
KLOAKKSANERING PERHUSTUNET	1 000	0	0	0	1 000
LOEN VASSVERK - ETABLERE NY GRAVD BRØNN	0	1 100	0	0	1 100
OMBYGGING TYVA VASSVERK - NY GRUNNVASSBRØNN	0	1 925	0	0	1 925
P 44082 LOEN VASSVERK - OPPGRADERING	3 250	0	0	0	3 250
EKSISTERANDE VBA PROSJEKTERING NYTT AVLØPSRENSEANLEGG LOEN	2 500	5 000	0	0	7 500
STORESUNDE Nymarka VA	0	17 700	0	0	17 700
Utbetring overvassystem	0	700	0	0	700
Kreklingen gbnr 58/44 Utsleppslinjer kloakk - utbetring av skader	400	0	0	0	400
Sum Teknisk	7 400	26 425	0	0	33 825
Sum	7 400	26 425	0	0	33 825

Andre investeringer

Sentraladministrasjon

Barnehage Loen

Loen barnehage har ikkje kapasitet til å ta imot alle barna som soknar til Loen. Det vart det gjort vedtak i kommunestyre 19.12.2019, at utbygging skulle skje i 2020. 5 små barn frå Loen har inneverande barnehageår plass i Vikalida barnehage.

Arbeidet for å gjennomføre tiltaket starta umiddelbart etter vedtak. Rom- og funksjonsplanar vart sendt til arkitekt Sporstøl som ferdigstilte skisser for bygget i mai. Det viste seg behov for meir areal for å stette krav til fellesareal for vaksne og barn samt meir garderobe/toalett plass. Kostnaden difor høgere enn bevilga. Utbygging var opprinneleg tenkt i 2021, men vart framskunda av kommunestyret gjennom verbalframlegg. Tid til planarbeidet vart difor redusert.

Fleire utfordringar dukka opp og tiltaket må utsetjast:

- Høgre kostnader
- Flaumkartlegging for området ikkje gjort, noko som vil medføre at vi ikkje får byggeløyve. Midlar til dette vart løyvd sommar 2020 med oppstart haust 2020.

Tiltaket må difor flyttast fram i tid, med auka økonomiske rammer + 3,2 mill.

GRUNNINNØYSING , AREAL TIL BUSTAD OG NÆRINGSFØREMÅL

Det vert lagt opp til innløyning av fleire område med grunn til bustad- og næringsføremål i 2021 og 2022. På grunn av at det ikkje føreligg avtalar/intensjonsavtalar for alle områda har ein valt føreslå avsett ein felles pott til dette i budsjettet.

Innløyning av grunn til bustad og næringsføremål, følgjande område er aktuelle;

"Demmehaug"- innløyning av regulert område til bustad- og fritidsbustad, totalt 12 einingar

"Arnfinbakken" område i Vik regulert til einebustadar – 12 einingar

Innløyning av «Øvre Hogane» innløyning av område i Hogane (B 135), avsett til bustadføremål i kommunedelplan for Langeset – Stryn – Storesunde

Innløyning av «Vetlevika næringsområde» område i Vetlevika, regulert til næringsføremål, om lag 17 dekar

Innløyning av areal på Ytreeide til næringsføremål- om lag 45 dekar landbruksareal tenkt nytta til næringsføremål

Grunninnløyning av veg og bustadfelt i Solvik, Loen

Gjeld innløyning av grunn til ny veg Solvik - Rake og grunn til bustadfeltet i Solvik.

IKT Nordfjordnett - skifte fiberkabel

På ei strekning mellom Måløy og Almenning er det ved undervassinspeksjon oppdaga at fiberkabelen ligg langt over sjøbotnen. Kablane skal kvile på botnen. Grunnen til at dette no skapar utfordringar er at Sogn og Fjordane Energi skal legge ut ein kryssande straumtrasé neste haust. Vekta av ein slik straumkabel vil slite av fiberkabelen. For å unngå dette må det leggjast ny sjøfiberkabel og den gamle forsøkast ryddast opp. Sistnemnde etter krav frå Kystverket.

Det er henta inn prisar for å gjennomføre arbeidet. Totalt kostnadsbilete er berekna til 1.8 MNOK. Nordfjordkommunane v/IKT Nordfjord er kabeleigar og pliktar å halde sambandet operativt og utføre naudsynt vedlikehald.

Ombygging Tonning Eigedom - brannsynspålegg

Samanføring/ombygging av leiligheiter Tonning Eigedom. Tilrettelegging rømningvegar og oppgradering av avtrekk grunna brannkrav. Brannsynspålegg, må utførast.

TILKNYTNING FJERNVARME KOMMUNALE BYGG I INNVIK

Kommunestyret gjorde i sak 077/19 vedtak om følgjande:

"....

3. Stryn kommune ønsker å knytte kommunale bygg i Innvik til det planlagte nærvarmeanlegget. Kostnader knyttet til etablering av anlegget må opp som vedtak knytt til budsjett for 2020.

4. Grunnlaget for vedtaket er knyttet til næringsutvikling og fokus på miljø»

Eigedomsavdelinga har etter politisk vedtak i budsjett for 2019 arbeidd med analysedelen av eit så kalla EPC-prosjekt der målsettinga er å fornye kommunal eigedom/utstyr samstundes med at ein både får ei miljømessig betre drift og at ein netto (etter investeringskostnad) sparer pengar gjennom meir energieffektive løysingar.

Analysedelen av prosjektet vart ferdig som planlagt hausten 2019. Denne analysen syner at der er store potensielle innsparingar knytt til Vikane omsorgsenter.

Desse årlege innsparingar er på kr. 300.000,-.

Desse innsparingane fell vekk om ein skal knyte seg til "nærvarme" frå eit flisfyringsanlegg. Kommunen må i tillegg rekne investeringar på om lag 1.000.000 i omsorgssenteret for å ta imot fjernvarmen. Årlege meirkostnader blir då kr. 350.000 sett i høve å gjennomføre EPC-prosjektet som er planlagt.

For andre kommunale bygg i Innvik er investerings/ombyggingskostnadane langt større enn dette, men der er det ikkje tenkt gjennomført EPC-prosjekt i denne omgang.

Rådmannen må tilrår i ein utfordrande økonomisk situasjon den løysinga som er økonomisk best for kommunen.

Kommunestyret ta stilling til om ein ønskjer å knyte Vikane omsorgsenter og evt. andre kommunale bygg til eit evt. nærvarmeanlegg.

Følgjande kostnader må i så fall arbeidast inn i budsjett/økonomiplan:

- Vikane omsorgsenter, driftskostnad 300.000/år i anlegget si levetid. Rente/avdrag 50.000 årleg (40 år)
- Skule, ombyggingskostnad kr 6.000.000, dvs. rente/avdrag pr år ca. 300.000 (40 år)

Vikane omsorgsenter - rehabilitering

Det er naudsynt med rehabilitering på Vikane omsorgsenter. Eksisterande tilskotsordning med statleg finansiering for rehabilitering er meldt at det kjem til å vil bli avslutta i 2020, og det er difor naudsynt å starte dette prosjektet no for å få desse midlane. Prosjektet har ein samla kostnad på kr. 45.000.000,-, der 55 % vil vere statleg finansiering (24.750.000,-). Resten vil vere låneopptak. Forutsetning for prosjektet er at vi blir tildelt statleg midlar. Prosjektet vil ikkje blir gjennomført om vi ikkje får desse midlane.

Teknisk

BRANNSTASJON YTRE EINING

Arbeidstilsynet har kome med pålegg om oppgradering av brannstasjonar i Stryn kommune. Dette tiltaket omfattar også brannstasjonene i Olden og Utvik. I samband med sak om plassering av brannstasjonar i Stryn kommune vart det vedteke at der skal ivere brannstasjon både i Olden og Utvik. I Utvik skal kommunen leige mer areal i same hus som vi er i dag. Eigar (Utvik elektrisitetsverk) skal innreie ein godkjent brannstasjon til oss, og vi skal leige.

I Olden har kommunen leid mer areal i same bygg som vi er i dag. Vi betalar leige for dette arealet, og kommunen skal stå for innreiing.

BYGGING VEG MED FORTAU SOLVIK - LEITE

Veg frå Leitekviakrysset til Solvik med tilkopling til Fv60. Prosjektet må kome samtidig, eller før GS-veg Loen-Solvik.

Med dette tiltaket vil ein kunne vidareutvikle Rake bustadfelt. Er framleis ein stor del av feltet som var regulert i 1985 som ikkje er bygd ut.

DAM LANGESETVATNET

Kommunal veg kryssar ein kombinert bru/demning ved utløpet av Langesetvatnet. Tiltaket gjeld innleige av fagansvarleg konsulent for å sjå på ulike løysingar for at demning skal vere i samsvar med damsikkerheitsforskrift. Krav om innmelding av damsikkerheitsklasse til NVE 6.jan.2020.

Forbygging av Storelva i Innvik

Kommunal eigenandel, forbygging av Storelva i Innvik.

Gangveg Storelva Utvik

Bygging av gangveg frå ny bru over Storelva og austover langs Fv.60, omlag 70 meter.

Nytt bustadfelt i Solvik, Loen

Bygging av ny veg med fortau Solvik - Leitekvia, interne Vegar og VA i nytt bustadfelt Solvik, omlegging av høgspenlinje m.v.

Regulering av bustad- og næringsareal

Regulering/reguleringsendring, aktuelle område kan vere; Demmehaug, Øvre Hogane, Storesunde, nytt bustadområde i Olden

Regulering av nytt næringsareal, aktuelle område kan vere; nytt næringsareal aust for Skarsmyra, næringsareal på Langesethøgda (N103), Ytreeide, vurdere nytt næringsareal Olden

Samlokalisering av brannstasjon og lokale for tekniske tenester og vaktmeister

Stryn brannvesen har pålegg frå Arbeidstilsynet om utbetring av eksisterande brannstasjon med omsyn til reine/skitne soner, ventilasjon og garderobetilhøver. I K-sak 034/17 er det omtala at brannstasjon og tekniske tenester bør flyttast. I K-sak 014/21 er det vedtek at Stryn kommune skal samlokalisere tekniske tenester, vaktmeistertenester og ny brannstasjon. Det må setjast av tilstrekkeleg areal for vognhall, verkstad, lager, garderobar, kontor, møterom- og opphaldsrom for tenester frå kommunalteknikk, bygg og eigedom. Det må etablerast kaldtlager for lagring av sesongutstyr og anna materiale.

Sikring av Sunndøla/Hjelledøla

Prosjekt omfattar sikring av Sunndøla og Hjelledøla, samt utbetring av bru til Nygård.

STORESUNDE - ny veg fram til forsamlingshus - inkl. grunnkjøp

Tiltaket gjeld bygging av ny veg frå Fv722 til Grendahus på Storesunde i samsvar med reguleringsplan frå 25.6.2015. Stryn kommune har inngått rettsforlik der kommunen skal yte tilskot til gbnr 69/1 mot at kommunen slepp oreigning av areal til veg. Stryn kommune er saksøkt for manglande etablering av veg, okt 2017. I forhold til gjennomføringsevne er det lagt opp til oppstart i 2020 med ferdigstilling i 2021.

Sjølvcost

Teknisk

KLOAKKSANERING PERHUSTUNET

Gjeld sanering av næring og bustad frå gbnr 57/175 ved gamlebrua til gbnr 57/86. Kloakk frå området går i dag på Stryneelva. Er etablert delvis ferdig pumpestasjon ved gbnr 57/228 som lyt ferdigstillast.

STORESUNDE Nymarka VA

Vedtak KS059/18.

Gjeld etablering av vatn og avløp til 6 hytter og 3 bustadar ved Nymarka på Storesunde. For å få dette til må ein i tillegg til VA-grøft byggje trykkaukestasjon for vatn og veg fram til denne. I tillegg ynskjer ein å etablere høgdebasseng noko Storesunde vassverk manglar. Var løyvt i 2019, men på grunn av kapasitet må prosjektet overførast til 2020. Ny handsaming i kommunestyre i 2019 KS040 der anleggsbidrag på kr. 50.000,- er teke bort. Abonnentane skal i staden betale tilknytingsgebyr på kr. 5.000,- x 2 for vatn og avløp (gjeld eksisterande abonnentar) og framtidige abonnentar skal betale kr. 15.000,- x 2.

Utbetring overvassystem Kreklingen gbnr 58/44

I området Kreklingen er det store skadar på avløpssystem. Tiltaket gjeld utbetring av en konkret skade på overvassystem ovanfor gbnr 58/44.

Utsleppslinjer kloakk - utbetring av skader

Utbetring og tilsyn av utsleppspunkt for avløp i sjø.

Ønska investeringar

Under er oversikt over ønska investeringar ein ikkje har funne økonomisk ramme til å innarbeide i økonomiplanen. Dei 5 viktigaste investeringstiltaka er prioritert av kommunedirektøren. For å finne meir informasjon om kvar enkelt av desse tiltaka må ein gå inn på dei ulike tenestoområda i "Handlings- og økonomiplan 2022 - 2025 og budsjett 2022"

Prioritet	Eiende avdeling	Hovedprosjekt	2022	2023	2024	2025	Totalt
	Sentraladministrasjon	Stryn Kyrkjelege Fellestråd: Minnelund Oppstryn	700 000	0	0	0	700 000
	Sentraladministrasjon	Stryn Kyrkjelege Fellestråd: 1. Universell tilkomst Utvik kyrkje	250 000	0	0	0	250 000
	Sentraladministrasjon	Stryn Kyrkjelege Fellestråd: 2. Omlegging tak Randabygd kyrkje	1 500 000	0	0	0	1 500 000
	Sentraladministrasjon	Stryn Kyrkjelege Fellestråd: 3. Taktekking Nordsida Kyrkje	1 000 000	0	0	0	1 000 000
	Sentraladministrasjon	Stryn Kyrkjelege Fellestråd: 4. Minnelund Loen	200 000	0	0	0	200 000
	Sentraladministrasjon	Stryn Kyrkjelege Fellestråd: 5. Universell tilkomst Loen Kyrkje/gravplass	200 000	0	0	0	200 000
	Sentraladministrasjon	Stryn Kyrkjelege Fellestråd: 6. Automatisk brannalarm Loen Kyrkje	150 000	0	0	0	150 000
	Sentraladministrasjon	Stryn Kyrkjelege Fellestråd: 7. Automatisk brannvarsling Randabygd Kyrkje	185 000	0	0	0	185 000
	Sentraladministrasjon	Stryn Kyrkjelege Fellestråd: 8.	187 000	0	0	0	187 000

Handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022 – kommunedirektøren sitt framlegg

		Automatisk brannvarsling Utvik Kyrkje					
	Sentraladministrasjon	Stryn Kyrkjelege Fellesråd: 9. Automatisk brannvarsling Nordsida Kyrkje	118 000	0	0	0	118 000
	Skule og kultur	Skule Stryn sentrum (utbygging/flytting)	0	6 250 000	62 500 000	18 750 000	87 500 000
	Helse og sosial	Renovering 2stk leiligheter Gløshamaren	875 000	0	0	0	875 000
1	Helse og sosial	Vikane omsorgssenter - ombygging til heildøgnsbemanna omsorgsbustadar	0	6 250 000	0	0	6 250 000
2	Helse og sosial	Stryn omsorgssenter - Nybygg (steg 2) 2023-2024	0	31 250 000	62 500 000	0	93 750 000
	Teknisk	Ny plenklippartraktor park og grønt	450 000	0	0	0	450 000
	Teknisk	Geilevegen, rehabilitering av veg og leidningsnett.	11 725 000	5 750 000	0	0	17 475 000
4	Teknisk	Reasfaltering 2022	1 875 000	0	0	0	1 875 000
5	Teknisk	Utbetring grusvegar 2022	1 875 000	0	0	0	1 875 000
	Teknisk	Reasfaltering 2023	0	1 875 000	0	0	1 875 000
	Teknisk	Utbetring grusvegar 2023	0	1 250 000	0	0	1 250 000
	Teknisk	Trafikktryggingstiltak Dragesetvegen (Breiddeutviding m.m.)	500 000	0	0	0	500 000
	Teknisk	Ny kantklippar til traktor	750 000	0	0	0	750 000

Handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022 – kommunedirektøren sitt framlegg

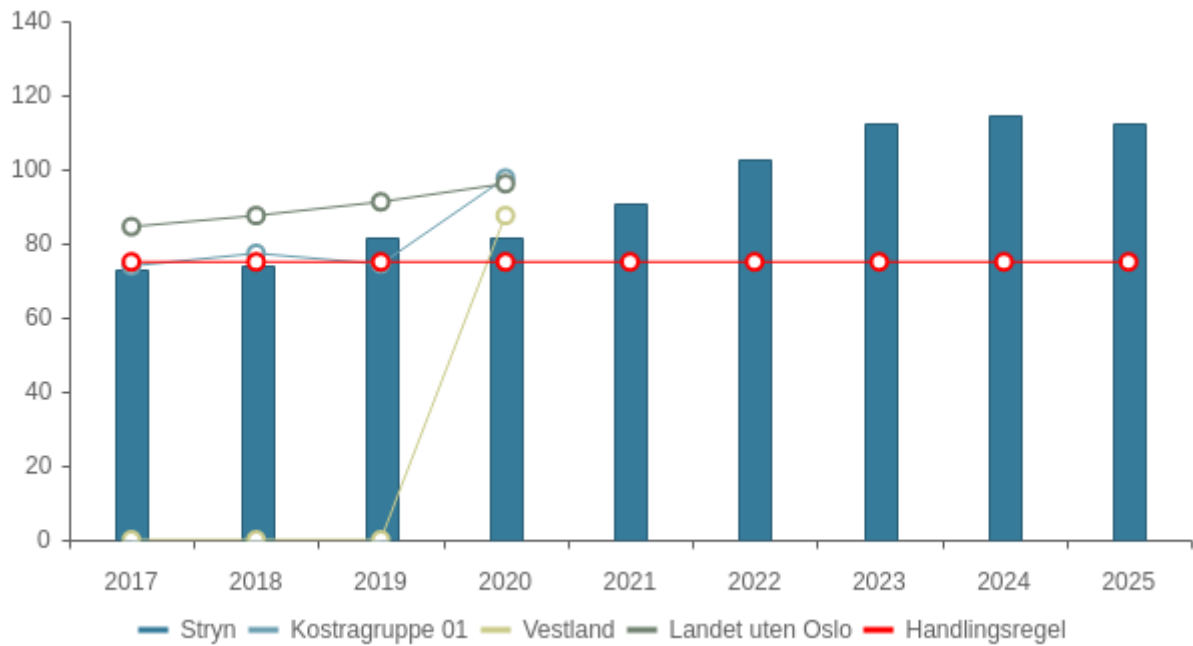
	Teknisk	Sandstrøer til lastebil	400 000	0	0	0	400 000
	Teknisk	Ny bil park og grønt 2022	750 000	0	0	0	750 000
	Teknisk	Utskifting av veglys 2022 - Vikavegen, Bergsida, Geilevegen	1 250 000	0	0	0	1 250 000
	Teknisk	Ny lastebil, erstatning for Scania	2 500 000	0	0	0	2 500 000
	Teknisk	Kle og anna personleg utstyr til brannvesenet	250 000	250 000	0	0	500 000
	Teknisk	Oppmålingsbil	562 500	0	0	0	562 500
	Teknisk	Ny brannbil	0	5 000 000	0	0	5 000 000
	Teknisk	Breiddeutviding Sætrevegen, lengde 360 m	1 000 000	0	0	0	1 000 000
	Teknisk	Ny kommunal veg ved Mattilsynet i Loen frå kryss fv.60	0	0	7 007 500	0	7 007 500
3	Teknisk	Kvikkleirekartlegging	2 000 000	0	0	0	2 000 000
		SUM TOTALT	31 252 500	57 875 000	132 007 500	18 750 000	239 885 000

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

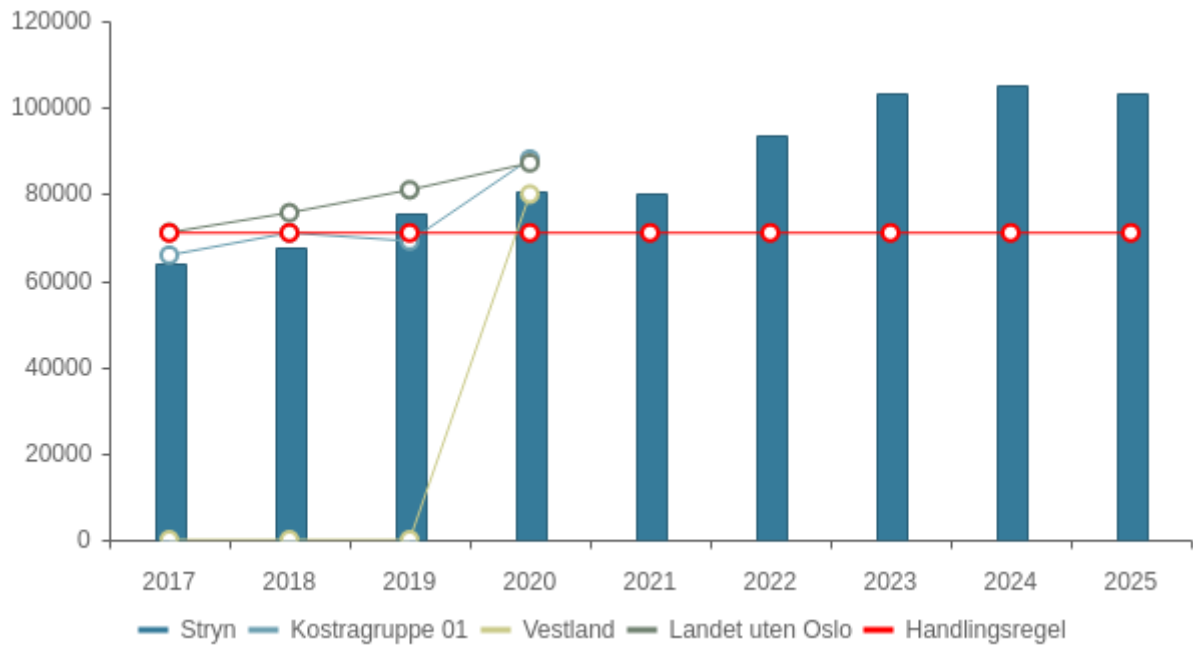
	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Investeringer i varige driftsmidler	162 151	104 113	52 550	28 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	162 151	104 113	52 550	28 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-15 250	-6 488	-4 250	-5 600
Tilskudd fra andre	-26 950	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	-80	0	0
Bruk av lån	-119 431	-97 025	-47 780	-21 880
Videreutlån	7 000	7 000	7 000	7 000
Bruk av lån til videreutlån	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0
Overføring fra drift	-520	-520	-520	-520
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-162 151	-104 113	-52 550	-28 000
Sum finansieringsbehov	162 151	104 113	52 550	28 000
Sum finansiering	-162 151	-104 113	-52 550	-28 000
Udekket finansiering	0	0	0	0

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Stryn	72,8 %	74,2 %	81,8 %	81,5 %	90,7 %	102,6 %	112,5 %	114,4 %	112,4 %

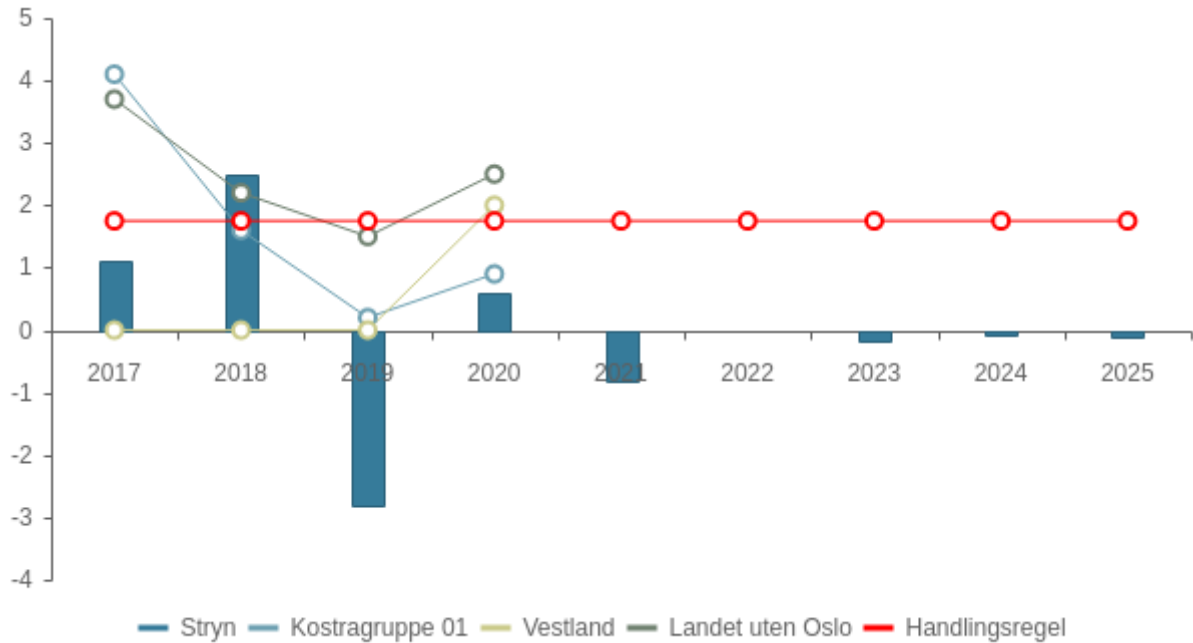
Netto lånegjeld i kroner per innbygger

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Stryn	64 119	67 706	75 664	80 706	80 216	93 746	103 120	105 197	103 472

Økonomisk utvikling i planperioden

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

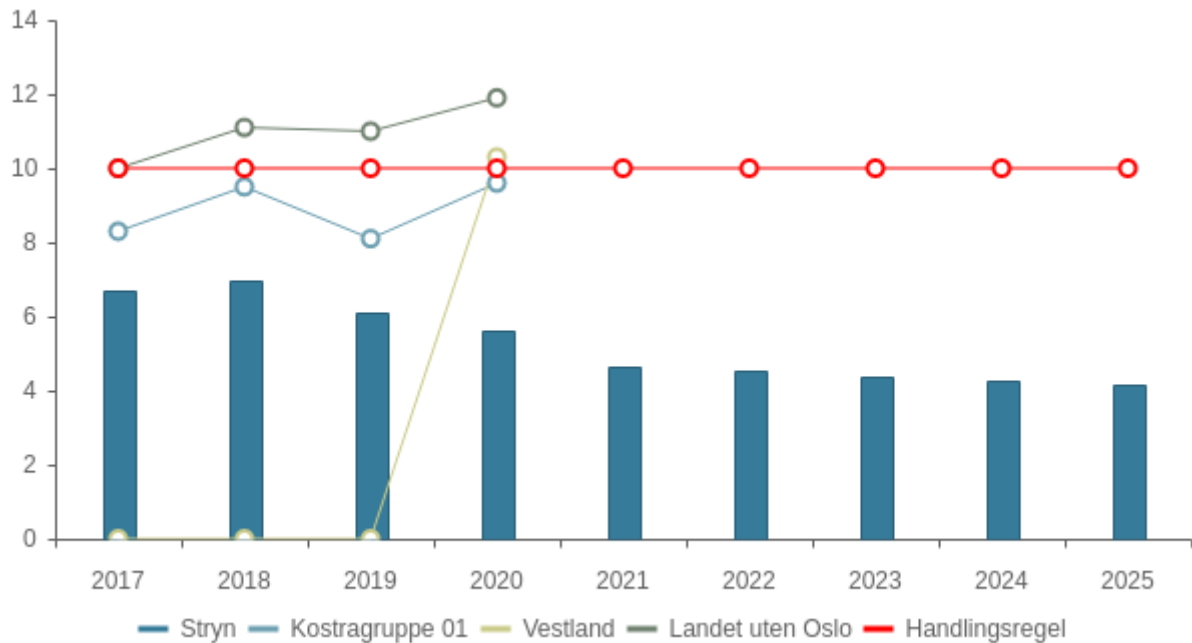

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Stryn	1,1 %	2,5 %	-2,8 %	0,6 %	-0,8 %	0,0 %	-0,2 %	-0,1 %	-0,1 %

Støre-regjeringa si ekstrabevilling i tilleggspolisjonen til statsbudsjettet innebar 5 mill. ekstra rammetilskott til Stryn. Dette er særskilde kjærkomne midler som hjelper i arbeidet med å få balanse i driftsbudsjettet.

På tross av at det er lagt til grunn både generelle effektiviseringsprosesser, som skal konkretiserast framover, og konkrete mål for arbeidet i bl.a. nærværprosjektet, er det svært krevande å nærme seg det fastsatte målalet på 1,75 %. Driftsbudsjettet slik det no ligg føre har eit netto driftsresultat på tilnærma null. Åra frå 2023 til 2025 ser også mykje betre ut enn forrige versjon og ein klarer på ein god måte å unngå vesentlig bruk av disposisjonsfondet. Som vi presiserer så ofte vi kan: over tid må netto driftsresultat kvart år vere positivt med mål om 1,75 % - slik at disposisjonsfondet kan byggast opp og sikre eit godt handlingsrom.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	Budsjett 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025
Stryn	6,7 %	7,0 %	6,1 %	5,6 %	4,6 %	4,6 %	4,4 %	4,3 %	4,2 %

Den nye budsjettversjonen etter Støre-regjeringa sin tilleggsproposisjon med 5 mill. meir i rammetilskot til Stryn bidreg til ei langt betre (mindre negativ) utvikling i det viktige disposisjonsfondet.

Drifta må tilpassast inntektsrammene slik at det årleg kjem fram positive netto driftsresultat med tilførsel til disposisjonsfondet. Det vil bli arbeidd aktivt med å snu trenden frå ein situasjon der økonomiplanperioden krev bruk av disposisjonsfond for å saldere, til ei årle oppbygging. På den måten skaper vi soliditet og handlekraft i kommuneøkonomien.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjett 2021	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Sum inntekter	-668 202	-642 705	-642 250	-642 784	-642 493
Sum utgifter	679 429	646 469	644 485	642 464	642 114
Brutto resultat	11 227	3 764	2 234	-320	-379
Netto finansutgifter og inntekter	21 762	23 718	26 399	28 336	28 606
Motpost avskrivninger	-27 505	-27 505	-27 505	-27 505	-27 505
Netto resultat	5 483	-23	1 128	511	721
Overført til investeringer	-5 483	23	-1 128	-511	-721
Årsresultat	0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	-0,8 %	0,0 %	-0,2 %	-0,1 %	-0,1 %

Økonomiplanen viser negativ utvikling i driftsbudsjettet der aukende negative netto driftsresultat må salderast med bruk av disposisjonsfond. Denne utviklinga må snu slik at ein sikrer oppbygging av disposisjonsfondet til målsatt nivå på 10% og derved sikrer økonomisk handlefridom for kommunen.

Utvikling av lånegjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktingar i økonomiplanperioden

Utvikling av lånegjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktingar i perioden fram til 2025 for Stryn kommune. Oversikta er ekskl. formidlingslån/startlån.

Lånegjeld (tal i 1000)	2020	2021	2022	2023	2024	2025
IB Lånegjeld pr. 1.1.		641 691	657 565	753 068	825 347	844 909
Sjølvkost	193 123 (UB)	7 770	7 800	28 350	0	0
Eige føremål	448 568 (UB)	31 140	111 703	70 600	47 780	21 880
Avdrag		-23 036	-24 000	-26 671	-28 218	-28 388
UB Lånegjeld pr. 31.12.	641 691	657 565	753 068	825 347	844 909	838 401
Lånegjeld pr innbyggjar (7153 pr. 2. kvartal 2021)		92	105	115	118	117

Kommunens tjenesteområder

Sentraladministrasjon

Beskriving av dagens verksemd

Tenesteområdet Sentraladministrasjonen består av:

Økonomiavdeling, HR-avdeling, Plan- og næringsavdeling, Bygg- og vedlikeholdsavdeling, Avdeling for service og kommunikasjon, samt Politisk styring og overføringar til tru- og livssynssamfunn.

Tenesteområdet har ansvar for å tilrettelegge for god politisk og administrativ styring, samt ein rekke fellesfunksjonar på vegne av heile organisasjonen.

Utfordringar og strategi

Gjennom ansvaret for ein rekke fellesfunksjonar på vegne av heile kommunen, har tenesteområdet ein viktig funksjon knytt til å sikre ein heilheitlig praksis og samhandling i heile organisasjonen.

Sentraladministrasjonen skal også legge til rette for at dei folkevalde kan drive god politisk styring gjennom utarbeiding av gode politiske beslutningsgrunnlag og sekretariatstenester.

Tenesteområdet skal også bistå kommunedirektøren med å sikre god administrativ styring, gjennom å utarbeide heilheitlege og koordinerte administrative beslutningsgrunnlag.

Både private og offentlege verksemdar nasjonalt møter eit større krav om ein meir effektiv og sentralisert administrasjon. Dette for å skape meir robuste fagmiljø som vil gi ein meir attraktiv arbeidsplass, både for eksisterande og nye arbeidstakarar. Økt digitalisering av administrative prosesser stiller krav til ny kompetanse som skal bidra til betre kvalitet og optimalisering av ressursbruken. Kompetanseutvikling vil difor vere avgjerande for dette. Stryn kommune har starta prosessen med effektivisering av administrasjonen med til dømes oppretting av HR-avdeling, og avdeling for service og kommunikasjon som no inkluderar også IKT, og arbeidet med effektivisering av administrasjonen vil fortsette. I 2020 gjekk personalavdeling over til å bli HR-avdeling. Dette for å auke fokuset på HR og viktigheita av det arbeidet i ein så stor organisasjon som Stryn kommune er.

Det vidare arbeidet med digitalisering, endring av arbeidsprosessar og effektivisering er eit berande tema. Det er viktig å vidareutvikle kommunen sine digitale programvareløysingar, planlegge og gjennomføre forbetringstiltak både for interne arbeidsprosessar, og å legge til rette for sjølvbeteningsløysingar der det er mogleg både for tilsette og innbyggjarar. Når det gjeld tenestetilbodet til innbyggjarane må vi legge til rette for gode og brukarvennlege digitale tenester, og rettleiing og støtte i bruken av desse tenestene. Kommunen har vore aktiv deltakar i høve utbygging av breibandnett til alle område i kommunen.

Ny planstrategi 2020 – 2024 vart vedtatt i kommunestyret i sak KS-93/20, i september 2020. Dette vil legge føringane for den vidare utviklinga av Stryn kommune.

Negativ folketalsutvikling og den demografiske samansetjinga vil bli utfordrande inn i framtida. Dei nyaste tala frå SSB på folketalsutvikling viser no ein nedgang i folketallet til Stryn kommune gjennom dei

neste 25 åra, og nedgangen er blant barn og personar i arbeidsfør alder. Blant eldre er det auking i folketalet.

Tilgong til areal til bustad og næringsføremål avgjer om vi kan tilrettelegge for vekst og utvikling. Kommunen har lite eige areal å tilby til bustad- og næringsføremål og er avhengig av avtalar med private aktørar. Vi må jobbe for eit mest muleg oppdatert planverk med arealbruksføremål i samsvar med behov på kort og lang sikt, og få tilgang til areal til bustad- og næringsføremål som er strategisk viktige, om nødvendig med bruk av plan- og bygningslova.

Landbruket er inne i ei omstrukturering, endra forbruksvaner blant anna som følge av klima og livsstilsendingar vil kunne føre til store endringar i produksjonsmønsteret og ein bør støtte prosessar der landbruksnæringa jobbar mot best muleg innretning mot klima- og miljøutfordringane.

Klima og miljøutfordringane vil krevje stadig større ressursar, både fagleg og økonomisk, og ein bør skaffe nok og rett kompetanse på klima og miljø til å kunne handtere og prioritere dei rette grepa mot klimautfordringane.

Stryn kommune har hatt stor auke i tal eigedommar vi eig dei siste 10 åra. Mange av eigedommane har store vedlikehaldsbehov. Det er behov for å gå igjennom eigedommane til Stryn kommune og legge ein plan på kva ein skal gjere med desse, både når det gjeld vedlikehald og vurdering av vidare eigarskap.

Satsingsområde:Kommuneplanen sin målsetjing

Hovudmål

Hovudmål for kommuneplanen sin samfunnsdel 2013-2024 er:

VEKST BASERT PÅ BULYST OG NÆRINGSUTVIKLING

I denne samanheng er vekst både auke i folketal og næringsverksemd. For å få til dette må ein leggje til rette for gode bustadtilbod, godt kommunalt tenestetilbod og god folkehelse. Kommunen må i tillegg prioritere faktorar som gjer at Stryn kommune er ein god stad å bu i samt leggje til rette for utvikling av næringslivet.

Satsningsområde

I arbeidet for å nå hovudmålsetjinga har kommunen valt ut tre satsingsområde med tilhøyrande mål og strategiar:

- Folkehelse
- Tilrettelegging for næringslivet
- Bulyst og bustadtilbod

Overordna mål

- Bulyst og bustadtilbod
- Folkehelse
- Tilrettelegging for næringslivet

Mål

Hovedmål	Delmål
Bulyst og bustadtilbod	Kommunen skal prioritere å få på plass attraktive bustadfelt i vekstområdet Stryn sentrum – Loen. Dette gjeld mellom anna bustadfeltet Solvik/Rake. Når det gjeld resten av kommunen skal ein leggje i hovudsak ut område for LNF – område med spreidd bustader, i tillegg til nokre få bustadfelt i dei største tettstadane Legge til rette for gode møteplassar i alle tettstader
Folkehelse	Auka fysisk aktivitet for alle, mellom anna ved å leggje til rette for fleire gang- og sykkelveggar, sentrumsnære turstiar, badeplassar og sikker tilgang til natur- og friluftsområde Folkehelse skal vere gjennomgripande i kommunen sitt arbeid og sine tenester Godt samarbeid mellom kommunen og frivillige lag og organisasjonar
Tilrettelegging for næringslivet	Gode vilkår for grunderånda Godt samarbeid mellom skule og næringsliv Plassere nye næringsareal i nærleik til hovudvegssystemet, primært kring Stryn sentrum og på Langeset. Minst mogleg konflikt med viktige jordbruksareal, natur- og kulturlandskap og friluftsområde Vidareutvikle Olden som cruisedestinasjon

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Avdeling		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		80 052	80 052	80 052	80 052
Sum Vedtak forrige periode		3 414	3 788	3 474	4 353
Budsjettendring i år					
Auka driftstilskot veterinærer KS 33/21	Sentraladministrasjon	100	100	100	100
Digi Vestland - avtale om regionalt digitaliseringsarbeid KS 9/21	Sentraladministrasjon	243	243	243	243
Tilskot til Fjordane Friluftsråd KS 8/21	Sentraladministrasjon	36	36	36	36
Andre tiltak	Sentraladministrasjon	-43	-43	-43	-43
Sum Budsjettendring i år		336	336	336	336
Sum Lønns- og prisvekst		2 140	2 140	2 140	2 140
Konsekvensjustert budsjett		5 890	6 264	5 950	6 829
Konsekvensjustert ramme		85 942	86 316	86 002	86 880
Omstilling og effektivisering					
Nærværprosjekt	Sentraladministrasjon	-300	-600	-600	-600
Omstilling og effektivisering	Sentraladministrasjon	0	-500	-1 000	-1 500
Vakante stillingar og naturleg avgang	Sentraladministrasjon	-700	-700	-700	-700
Sum Omstilling og effektivisering		-1 000	-1 800	-2 300	-2 800
Nye tiltak					
AMU-tiltak	Sentraladministrasjon	1 000	1 000	1 000	1 000
Redusere bruk av fond i økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022	Sentraladministrasjon	903	953	953	953
Visit Nordfjord - prosjekt Berekraftig reisemål - Nordfjord (KS 95/21)	Sentraladministrasjon	107	0	0	0
Sum Nye tiltak		2 010	1 953	1 953	1 953
Nye tiltak og realendringer budsjett		1 010	153	-347	-847
Ramme 2022-2025		86 951	86 469	85 655	86 033

Budsjettendring i år

Tilskot til Fjordane Friluftsråd KS 8/21

50.000,- bruk av disposisjonsfond KS 8/21

Omstilling og effektivisering

Nærværprosjekt

Stryn kommune har i 2021 iverksett eit arbeid i samarbeid med organisasjonane, verneomboda, NAV og BHT med mål å redusere sjukefråværet i Stryn kommune.

Ein skal arbeide med sjukefråværet på ein heilskapleg måte med tema forskning syner fremmer helse og forebygger/forkortar sjukdom. Vidare skal ein arbeide med organisatoriske tilhøve i nært samarbeid med leiarane med mål å redusere følgjekostnadene av sjukefråværet.

HR-avdelinga har hovudansvaret for å etablere og utvikle prosjektet. Målet er 1% lågare sjukefråvær i 2022, og 2% i 2023.

Omstilling og effektivisering

Det er lagt inn føringar frå staten om ei forventta effektivisering i kommunalsektor på 0,5 % kvart år.

Vakante stillingar og naturleg avgang

Gjennom å ta ei vurdering og ikkje tilsette i vakante stillingar og stillingar som blir vakante gjennom naturleg avgang vil ein kunne gjere ei redusering i tal årsverk og redusere lønskostnader.

Nye tiltak

AMU-tiltak

Bygg og vedlikehald har ansvar for vedlikehaldstiltak som gjeld arbeidsmiljø innmeldt i samband med vernerunder. Dette er ulike tiltak som blir handsama og prioritert i Arbeidsmiljøutvalet.

Det er derfor nødvendig å ha ein pott tilgjengelig for å gjennomføre desse prioriterte tiltaka, og denne bør vere på kr. 1.000.000,- pr. år.

Dette tiltaket blir priortert inn i økonomiplanen då det er eit tiltak som er viktig for alle sektorane. tverrsektorielt

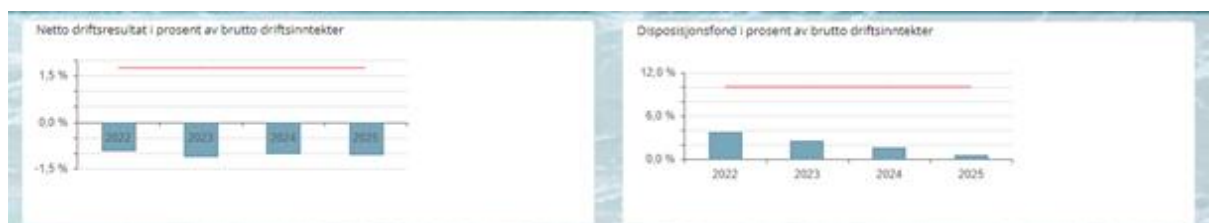
Redusere bruk av fond i økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022

Solberg-regjeringa presenterte 12. oktober framlegg til statsbudsjett for 2022. Den nye regjeringa (Støre-regjeringa) presentere 9.11.2021 framlegg til endringar i statsbudsjettet for 2022.

Gjennom dette framlegget til endringar i statsbudsjettet vil Stryn kommune få kr. 5.037.000,- meir i rammetilskot.

Kommunedirektøren sitt framlegg i samband med desse ekstra midlane som vi no får, er at desse blir nytta til å redusere bruk av disposisjonsfond i budsjettet 2022 og økonomiplanen 2022-2025. Dette vil også forbetre netto driftsresultat.

Dette bildet viser utviklinga av netto driftsresultat og disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter FØR ekstra rammeoverføring gjennom tillegg til statsbudsjett:

Utvikling ved kommunedirektøren sitt framlegg pr. 3.11.2021

Det neste bilete visar utviklinga etter at ekstra løyvingar i rammetilskot, der forslaget er å bruke desse ekstra midlane til redusere bruk av disposisjonsfond.

Utvikling etter innarbeiding av ekstra rammetilskot til å redusere bruk av disposisjonsfond.

Ved å redusere bruken av disposisjonsfond vil vi nærme oss til at løpande inntekter dekker løpande utgifter, samtidig som vi opprettheld buffer og handlingsrom gjennom å ikkje bruke opp disposisjonsfondet vårt.

Visit Nordfjord - prosjekt Berekraftig reisemål - Nordfjord (KS 95/21)

"KS-095/21 Vedtak:

Kommunestyret ønskjer at Stryn kommune deltek vidare i prosjektet "Berekraftig reisemål - Nordfjord", og gjer vedtak om at det vert sett av kr. 106.763,- i budsjettet for 2022 til dette føremålet"

Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar

Beløp i 1000	Prioritet Endringskode		Økonomiplan			
			2022	2023	2024	2025
Auka tilskot til Telegrafan	0	Nytt tiltak	50	50	50	50
Maling Gløshamaren	0	Nytt tiltak	100	0	0	0
Maling Hildastranda	0	Nytt tiltak	100	0	0	0
Ny 100% stilling HR-avdeling	0	Nytt tiltak	957	957	957	957
Reinholdar Tonning Vest 60% stilling	0	Nytt tiltak	280	280	280	280
Stryn kyrkjelege fellesråd nr. 2: Utvendig måling og repr., Nordsida kyrkje	0	Nytt tiltak	1 000	0	0	0
Stryn kyrkjelege fellesråd nr. 4: Rehabilitering av tilkomst/trapp ute, Randabygd kyrkje	0	Nytt tiltak	80	0	0	0
Stryn kyrkjelege fellesråd nr. 5: Rehabilitering av hovuddør, Randabygd kyrkje.	0	Nytt tiltak	50	0	0	0
Stryn kyrkjelege fellesråd nr. 6: Rehabilitering av tårn Oppstryn kyrkje	0	Nytt tiltak	50	0	0	0
Stryn kyrkjelege fellesråd nr.1: Rehabilitering av tak over sakresti, Randabygd kyrkje	0	Nytt tiltak	200	0	0	0
Stryn kyrkjelege fellesråd nr.3 : Utvendig måling,	0	Nytt tiltak	500	0	0	0

Handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022 – kommunedirektøren sitt framlegg

Beløp i 1000			Økonomiplan			
	Prioritet	Endringskode	2022	2023	2024	2025
Randabygd kyrkje inkl. ny takrenne						
Stryn kyrkjelege fellesråd nr.7. Tilskot til fri kremasjon	0	Nytt tiltak	110	0	0	0
Stryn kyrkjelege fellesråd nr.8: Sekretærressurs sokneråd	0	Nytt tiltak	50	50	50	50
Stryn kyrkjelege fellesråd nr.9. Rehabilitering av bårehus/sanitæranlegg Innvik.	0	Nytt tiltak	500	0	0	0
Turismehandtering i kommunen	1	Nytt tiltak	600	600	600	600
Utviklingsfond	0	Nytt tiltak	1 000	1 000	1 000	1 000
Visit Nordfjord - ekstra midlar til marknadsføring/slagkraft	0	Nytt tiltak	195	0	0	0
Visit Nordfjord - økonomisk ramme til prosjekt	0	Nytt tiltak	0	300	300	300
Sum			5 822	3 237	3 237	3 237

Nye ønska tiltak

Auka tilskot til Telegrafan

Telegrafan får i dag eit årleg tilskot frå Stryn kommune på kr. 242 500.

Det er usikkert om Stryn vidaregåande skule vil vidareføre si avtale. Dette fordi dei har få brukarar av tilbodet. Dei fleste brukarane er knytt til ungdomsskulen. Dei søker om ekstra støtte for å kompensere dette.

Maling Hildastranda

Maling av fasade Hildastranda. Nødvendig for å unngå vidare forfall og høgere vedlikeholdskostnad

Ny 100% stilling HR-avdeling

Sterkt behov for ny stilling som kan utøve en del rutineprega arbeidsoppgåver som kan frigjere tid/synnergieffektar til å hente ut gevinsten ved å etablere ei HR-avdeling. Målet er å frigjøre ressursar til mer forebyggjande og oppfølgjande arbeid knytt til td sjukefråvær og leiarstøtte sentralt og lokalt i einingane.

Stryn kyrkjelege fellesråd nr. 2: Utvendig måling og repr., Nordsida kyrkje

Nordsida vart sist måla i 2008 og ber tydeleg preg av det, tiltaket omfattar og utbetring av skader i betongen.

Stryn kyrkjelege fellesråd nr. 4: Rehabilitering av tilkomst/trapp ute, Randabygd kyrkje

Det er bratt tilkomst frå hovudvegen opp til kyrkja. Det bør leggest dreneringsrør i bakken, og trappa i stein/betong ber preg av frostskafer og slitasje, treng rehabilitering.

Stryn kyrkjelege fellesråd nr. 5: Rehabilitering av hovuddør, Randabygd kyrkje.

Nødvendig tiltak med omsyn til både bygningsvern og ENØK.

Stryn kyrkjelege fellesråd nr. 6. Rehabilitering av tårn Oppstryn kyrkje

Det er påvist lekkasje i tårnet, truleg grunna råteskafer i treverket. Usikkert omfang, men bør uansett utbetrast snarast råd.

Stryn kyrkjelege fellesråd nr.1: Rehabilitering av tak over sakrest, Randabygd kyrkje

Det vart i 2019 påvist lekkasje i taket på sakrestiet, som vart midlertidig utbetra av lokal snikkar. Påviste råteskafer av usikkert omfang tilseier snarleg permanent vøling. Dette må gjennomførast snarast råd, eventuelt samtidig med den føreståande omlegging av hovudtaket på kyrkja.

Stryn kyrkjelege fellesråd nr.3 : Utvendig måling, Randabygd kyrkje inkl. ny takrenne

Randabygd kyrkje vart sist måla i 2010, det er behov for snarleg måling. Det bør skiftast takrenner, det er behov for å skifte nokre vindu, og det er påvist skada treverk som må skiftast. Randabygd kyrkje ligg i eit terreng som gjer det utfordrande å bruke lift som ein vanlegvis gjer med mindre vedlikehaldstiltak. Ved måling vert det sett opp stillas, og ein må då nytte høvet til å gå grundig over heile bygget.

Stryn kyrkjelege fellesråd nr.7. Tilskot til fri kremasjon

Som kjent er urnegraver vesentleg mindre arealkrevande enn kistegraver, det er grunn til å sjå positivt på at det er ei auke i bruk av kremasjon, mellom 10 og 15% av gravleggingane siste åra har vore urner. Ved kremasjon blir det ei ekstra avgift til krematoriet på p.t. kr. 5.500,- For nokre etterlatte kan dette vere avgjerande for at dei då likevel vel kistegrav. Om denne avgifta vert dekkja av kommunen/fellesrådet vil truleg endå fleire velje kremasjon, som kan bremse trongen for å bygge ut fleire gravplassar.

Stryn kyrkjelege fellesråd nr.8: Sekretærressurs sokneråd

Det er framleis tre sokneråd som ikkje har fått tilbod om sekretærressurs.

Stryn kyrkjelege fellesråd nr.9. Rehabilitering av bårhus/sanitæranlegg Innvik.

Eit frittstående bygg frå 50-60-talet, synlege skader på taktekking, og trong for oppgradering av toaletta.

Turismehandtering i kommunen

Handtering av renovasjon, toalett og reinhold om sommarane har blitt handtert gjennom eigne saker år for år. Den økonomiske siden for kommunen med handteringa av dette bør komme med som ein fast

post i budsjettet, då dette er forventat at kommunen handterer dette og at ein kan planlegge dei faste punkta før sesongen starta. Denne summen er eit minimum for å hantere renovasjon og mobile toalett på same nivå som tidlegare år.

Utviklingsfond

Det er mange gode utviklingsidear blant næringsliv og andre aktørar i Stryn kommune. For å vere ein samarbeidspartar og gi økonomisk støtte til utvikling, ønskjer kommunedirektøren å ha ein disponibel ramme på kr. 1.000.000,- for å kunne vurdere å gi støtte til søknadar kommunen mottek. Kommunedirektøren vil få fullmakt til å disponere denne ramma ut i frå søknadane.

Visit Nordfjord - økonomisk ramme til prosjekt

Finansieringa til Visit Nordfjord har endra seg over til meir prosjektbasert. Dette vil seie at dei må søke om prosjektmidlar for kvart enkelt utviklingsprosjekt dei ønskjer å sette i gang. Dette gjer langtidsplanlegging både ressurskrevjande og tidkrevjande for å sikre seg tilstrekkeleg inntekter for å få gjennomføre ønska prosjekt.

For å kunne ha ei meir sikker og stabil ramme til utviklingsprosjekt er det ønskeleg at kommunedirektør kan ha fullmakt til å disponere ei fast ramme som kan brukast til dømes til prosjektsøknader frå Visit Nordfjord. Ut i frå denne ramma må ein prioritere kva ønska prosjekt ein ønsker å vere med på, og evt. krav om tilsvarande støtte frå dei andre medlemskommunane. Dette vil gjere at Visit Nordfjord, basert på sine prioriterte prosjekt, vil lettare kunne planlegge og sette iverk utviklingsprosjekt.

Kva prosjekt Stryn kommune har vore med på å støtte vil blir rapportert gjennom Årsmeldinga til kommunen.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum 2022-25
	2022	2023	2024	2025	
GRUNNINNLØYSING , AREAL TIL BUSTAD OG NÆRINGSFØREMÅL	15 000	15 000	8 000	0	38 000
Grunninnløyising av veg og bustadfelt i Solvik, Loen	9 500	0	0	0	9 500
IKT Nordfjordnett - skifte fiberkabel	500	0	0	0	500
TILKNYTNING FJERNVARME KOMMUNALE BYGG I INNVIK	625	7 500	0	0	8 125
Sum investeringsprosjekter	25 625	22 500	8 000	0	56 125

GRUNNINNLØYSING , AREAL TIL BUSTAD OG NÆRINGSFØREMÅL

Det vert lagt opp til innløyising av fleire område med grunn til bustad- og næringsføremål i 2021 og 2022. På grunn av at det ikkje føreligg avtalar/intensjonsavtalar for alle områda har ein valt føreslå avsett ein felles pott til dette i budsjettet.

Innløyising av grunn til bustad og næringsføremål, følgjande område er aktuelle;

"Demmehaug"- innløyising av regulert område til bustad- og fritidsbustad, totalt 12 einingar

"Arnfinbakken" område i Vik regulert til einebustadar – 12 einingar

Innløysing av «Øvre Hogane» innløysing av område i Hogane (B 135), avsett til bustadføre mål i kommunedelplan for Langeset – Stryn – Storesunde

Innløysing av «Vetlevika næringsområde» område i Vetlevika, regulert til næringsføre mål, om lag 17 dekar

Innløysing av areal på Ytreeide til næringsføre mål- om lag 45 dekar landbruksareal tenkt nytta til næringsføre mål

Grunninnløysing av veg og bustadfelt i Solvik, Loen

Gjeld innløysing av grunn til ny veg Solvik - Rake og grunn til bustadfeltet i Solvik.

IKT Nordfjordnett - skifte fiberkabel

På ei strekning mellom Måløy og Almenning er det ved undervassinspeksjon oppdaga at fiberkabelen ligg langt over sjøbotnen. Kablane skal kvile på botnen. Grunnen til at dette no skapar utfordringar er at Sogn og Fjordane Energi skal legge ut ein kryssande straumtrasé neste haust. Vekta av ein slik straumkabel vil slite av fiberkabelen. For å unngå dette må det leggest ny sjøfiberkabel og den gamle forsøkast ryddast opp. Sistnemnde etter krav frå Kystverket.

Det er henta inn prisar for å gjennomføre arbeidet. Totalt kostnadsbilete er berekna til 1.8 MNOK. Nordfjordkommunane v/IKT Nordfjord er kabeleigar og pliktar å halde sambandet operativt og utføre naudsynt vedlikehald.

TILKNYTNING FJERNVARME KOMMUNALE BYGG I INNVIK

Kommunestyret gjorde i sak 077/19 vedtak om følgjande:

"....

3. Stryn kommune ønsker å knytte kommunale bygg i Innvik til det planlagte nærvarmeanlegget. Kostnader knyttet til etablering av anlegget må opp som vedtak knytt til budsjett for 2020.

4. Grunnlaget for vedtaket er knyttet til næringsutvikling og fokus på miljø»

Eigedomsavdelinga har etter politisk vedtak i budsjett for 2019 arbeidd med analysedelen av eit så kalla EPC-prosjekt der målsettinga er å fornye kommunal eigedom/utstyr samstundes med at ein både får ei miljømessig betre drift og at ein netto (etter investeringskostnad) sparer pengar gjennom meir energieffektive løysingar.

Analysedelen av prosjektet vart ferdig som planlagt hausten 2019. Denne analysen syner at der er store potensielle innsparingar knytt til Vikane omsorgsenter.

Desse årlege innsparingar er på kr. 300.000,-.

Desse innsparingane fell vekk om ein skal knyte seg til "nærvarme" frå eit flisfyringsanlegg. Kommunen må i tillegg rekne investeringar på om lag 1.000.000 i omsorgssenteret for å ta imot fjernvarmen. Årlege meirkostnader blir då kr. 350.000 sett i høve å gjennomføre EPC-prosjektet som er planlagt.

For andre kommunale bygg i Innvik er investerings/ombyggingskostnadane langt større enn dette, men der er det ikkje tenkt gjennomført EPC-prosjekt i denne omgang.

Rådmannen må tilrår i ein utfordrande økonomisk situasjon den løysinga som er økonomisk best for kommunen.

Kommunestyret ta stilling til om ein ønskjer å knyte Vikane omsorgsenter og evt. andre kommunale bygg til eit evt. nærvarmeanlegg.

Følgjande kostnader må i så fall arbeidast inn i budsjett/økonomiplan:

- Vikane omsorgsenter, driftskostnad 300.000/år i anlegget si levetid. Rente/avdrag 50.000 årleg (40 år)
- Skule, ombyggingskostnad kr 6.000.000, dvs. rente/avdrag pr år ca. 300.000 (40 år)

Ønska investeringar

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum 2022-25
	2022	2023	2024	2025	
Stryn Kyrkjelege Fellesråd: 1. Universell tilkomst Utvik kyrkje	250	0	0	0	250
Stryn Kyrkjelege Fellesråd: 2. Omlegging tak Randabygd kyrkje	1 500	0	0	0	1 500
Stryn Kyrkjelege Fellesråd: 3. Takteking Nordsida Kyrkje	1 000	0	0	0	1 000
Stryn Kyrkjelege Fellesråd: 4. Minnelund Loen	200	0	0	0	200
Stryn Kyrkjelege Fellesråd: 5. Universell tilkomst Loen Kyrkje/gravplass	200	0	0	0	200
Stryn Kyrkjelege Fellesråd: 6. Automatisk brannalarm Loen Kyrkje	150	0	0	0	150
Stryn Kyrkjelege Fellesråd: 7. Automatisk brannvarsling Randabygd Kyrkje	185	0	0	0	185
Stryn Kyrkjelege Fellesråd: 8. Automatisk brannvarsling Utvik Kyrkje	187	0	0	0	187
Stryn Kyrkjelege Fellesråd: 9. Automatisk brannvarsling Nordsida Kyrkje	118	0	0	0	118
Stryn Kyrkjelege Fellesråd: Minnelund Oppstryn	700	0	0	0	700
Sum investeringsprosjekter	4 490	0	0	0	4 490

Skule og kultur

Beskriving av dagens verksemd

Skule- og kulturetaten dekker tenesteområda:

- Grunnskule
- SFO
- Barnehage
- PPT
- Vaksenopplæring
- Kultur

Stryn kommune skal vere ein god stad å bu og leve i. Dette skal sikrast gjennom gode barnehagar, skular, kultur- og fritidsaktivitetar.

Kommunen har åtte grunnskular, der fem har SFO-tilbod, åtte kommunale og ein privat barnehage, eiga PP-teneste, eit vaksenopplæringsenter for flyktningar/innvandrarar, kulturavdeling med ansvar for kulturhus/symjehall/idrettshall, kulturskule og bibliotek. Fem av skulane/barnehagane er organisert som oppvekstsenter med felles leing.

Etaten har omlag 300 tilsette fordelt på omlag 265 årsverk.

Per 01.10.2020 er det 900 elevar i grunnskulen (GSI)

Per 15.12.2020 er det 376 barn i barnehage (Basil).

Administrasjon skule og kultur

Administrasjonen i skule- og kulturetaten er slik samansett:

Kommunalsjef
Nestleiar/avdelingsleiar skule
Avdelingsleiar barnehage/SFO
Avdelingsleiar kultur
50% rådgjevar

Grunnskule

Det grunnleggande prinsippet i skulen er einskapsskulen, tufta på trivsel, likeverd og læring. Viktige strategiar er m.a. å arbeide målretta for gode læringsmiljø med relasjonsbygging og god klasseleing. Kommunen har desentralisert skulestruktur med 8 grunnskular og svært ulikt elevtal.

Rand skule er den minste med 11 elevar og er udelt. **Nordsida skule** har 35 elevar. Begge skulane er saman med barnehaganen organiserte som eit oppvekstsenter.

Oppstryn skule (32 elevar), **Loen skule** (53 elevar) og **Vikane skule** (60 elevar) er saman med barnehage og SFO organisert som oppvekstsenter.

Tonning skule er den største skulen i kommunen og er lokalisert i Stryn sentrum. Skulen har 351 elevar

Olden skule er ein 1 - 10 skule med 163 elevar.

Stryn ungdomsskule har i dag 199 elevar med 3 klassar per trinn.

Skulefri

Skulefritidsordningane har som hovudmål å legge til rette for leik, kultur- og fritidsaktivitetar tilpassa barna sine behov. SFO skal gje barna omsorg og tilsyn og vere ein læringsarena for gode opplevingar og erfaringar. Kommunen har SFO-tilbod ved fem skular; Tonning, Oppstryn, Loen, Olden og Vikane. SFO ved dei minste skulane har noko begrensa tilbod.

Barnehage

Barnehagen skal i samarbeid med heimen, ta i vare barna sine behov for omsorg, leik, læring og sosial kompetanse. Barnets beste er eit grunnleggande omsyn. Gjennom helsefremjande miljø skal ein legge til rette for at alle barn får gode utviklingsmogelegheiter og får ein god start på den livslange læringa. Målet er å skape robuste barn som er best mogeleg rusta til å meistre livet sitt.

Rand barnehage er den minste i kommunen og har no berre 6 barn. Også **Nordsida barnehage** har hatt ein nedgang i tal barn siste åra og har no 13 barn. Begge barnehagane er samlokalisert med skule og er organiserte som oppvekstsenter.

Oppstryn barnehage ligg ganske stabilt på rundt ei heil avdeling.

Loen barnehage med 2,25 avdelingar og **Olden barnehage** med 3 avdelingar har flere søkjarar enn dei har plass til. Vedteken utbygging i Loen barnehage vil betre på kapasiten her.

Vikane barnehage har hatt ein oppgang siste åra og er no komne opp i nesten to avdelingar

I sentrum har **Vikalida barnehage** med 5 avdelingar og **Tonning barnehage** med 7 avdelingar god nok kapasitet til å også ta inn ein del barn som treng plass utenom hovedopptaket og som ikke har lovfesta rett til plass.

PPT

Pedagogisk psykologisk teneste (PPT) skal hjelpe skular og barnehagar i arbeidet med å leggje opplæringa betre til rette, slik at born og unge skal få lære å utvikle seg så godt som råd, ut i frå egne føresetnadar og behov.

PPT sine arbeidsoppgåver er mellom anna å skrive sakunnig vurdering, individuell oppfølging av barn og unge, rådgje foreldre/føresette, samarbeid med barnehagar og skular og rettleie tilsette i barnehagar og

skular. PPT-kontoret samarbeider ofte, etter samtykke frå brukarane, med andre kommunale tenester i høve tiltak t.d. med helsesjukepleiarar, psykisk helsearbeider for barn og unge og eining for velferd og miljø samt regionale tenester som BUP og Stat.ped.

Vaksenopplæring

Stryn Vaksenopplæringscenter

Ansvarsområda til vaksenopplæringscenteret er:

- Norskopplæring med samfunnskunnskap for flyktningar og innvandrarar
- Grunnskuleopplæring for vaksne
- Grunnskuleopplæring for ungdom frå 16-24 år
- Norskundervisning på kveldstid
- Spesialundervisning for vaksne

Det er 7 tilsette på senteret og 60-80 deltakarar.

Kultur

Stryn kommune skal tilby kunst- og kulturaktivitetar og opplevingar i eit breitt spekter og av høg kvalitet. Eit vitalt kunst- og kulturliv er nødvendig i eit moderne samfunn. Tilgangen til eit mangfald av kunst- og kulturopplevingar skal vere god og alle som ønskjer, skal ha høve til å uttrykke seg gjennom kunst og kultur.

Vi har som mål at innbyggjarar og tilreisande får gode opplevingar, god helse og livskvalitet gjennom dei kommunale tenestene, og idretts- og friluftstilbod. Stryn kommune skal stimulere sine innbyggjarar til auka deltaking, glede og meistring i kultur, idrett og friluftsliv.

Vi skal tilby profesjonelle tenester og ha eit kvalitetstilbod gjennom dei ulike kunst- og og kulturarenaane i kommunen.

Stryn kulturhus er ein viktig møteplass for lag og organisasjonar, frivillig kulturliv og generell møteverksemd. Symjehall, kino, kultursal, danselokale, skytebane og møterom under eit og same tak. Kulturhuset er ope måndag til søndag med dagleg drift av kaffibar og kiosk. Målet er å vere heile Stryn kommune si kulturelle storstove.

Stryn kulturskule skal vere eit resurssenter for heile kommunen. Undervisninga føregår både i Stryn sentrum og desentralisert i bygdene der det er nok elevar til det. Kulturskulen har fokus på eleven, meistringsglede, kunnskap og kreativitet. Kulturskulen følgj Norsk kulturskuleråd sin rammeplan for kulturskule, og tilbyr undervisning i ulike musikkinstrument, dans, teater og kunst.

Stryn bibliotek - ein stad å oppleve, ein stad å vere, ein stad å låne, lese og lære. Stryn bibliotek er eit kombinasjonsbibliotek; folkebibliotek for kommunen og skulebibliotek for vidaregåande skule. Det gjev ei unik mogelegheit til god kontakt med ungdom, samtidig som det har fleire arbeidsoppgåver enn eit vanleg folkebibliotek. Biblioteket er eit meir-ope bibliotek og ligg sentralt plassert i sentrum av kommunen.

Utfordringar og strategi

Eit hovudmål for Stryn kommune må vere at fleire ønskjer å flytte til bygdene våre. Då må tenestene vere av høg kvalitet og skule- og barnehagar vere rusta for auka barne- og elevtal der folk buset seg.

Forutsigbare rammevilkåret er avgjerande for kvalitet i tenestetilbodet.

Det er nedgang i barne- og elevtalet i dei fleste krinsar. Særleg dei minste barnehagane/skulane er sårbare for nedgang og svingningar i barne- og elevtalet. Små barnehagar og skular med lågt barne- elevtal gjev mindre robuste einingar med omsyn til fagkompetanse og fagtilbod. Det sosiale miljøet i barnehagen, men særleg i skulen vert prega av at der er få eller ingen jamnaldingar. Små barnehagar og skular har også ein vesentleg høgre kostnad per barn/elev enn større.

For å sikre busetting i alle bygder og handlingsrom i tenestetilbodet, må ein ha eit langsiktig og overordna perspektiv på busettingsmønster og barnehage- skulestruktur. Dette må henge saman. Skal kommunen oppretthalde eksisterande desentraliserte struktur, må det leggest til rette for busetting også i utkantane, med tilgang på tomter, arbeidsplassar og god infrastruktur. Skal yngre folk flytte til bygdene våre, er dette overordna. Løpande opptak – gje tilbod til barn som ikkje har lovfesta rett til barnehageplass er også viktig.

Kommunen har ein relativt stor del minoritetsspråklege barn/elevar. Sjølv om ein siste året har hatt ein nedgang i flyktningar, er dei fleste som kjem barnehafamiliar. Det er bra for å oppretthalde barne- og elevtalet, og Stryn kommune er kjent for å ta godt imot nye barn/elevar med anna språk og kultur. Det er likevel viktig med målretta tiltak for integrering av fleirspråklege, både barn, unge og vaksne. Fleirkulturell forståing er positivt for alle. Rask nok norskopplæring og målretta tiltak for god nok integrering er ei utfordring. Det er også viktig å vurdere kvar ein buset flyktningane våre. Erfaringar har vist at mindre lokalmiljø kan ha vel så effektive tiltak for intergrering og rask språkopplæring som større stader.

Vi treng tilsette med høg fagleg kompetanse på alle nivå, og kommunen må tenke langsiktig for å sikre dette. Gode og målretta rekrutteringstiltak må til for å møte dei forventingane og krava som vil følgje dei komande åra. Stryn har per i dag relativt gode søkjartal på utlyste ledige stillingar. Men med nye krav til kompetanse, er det utfordrande å dekke krava på alle område.

Nasjonale satsingar på vidareutdanning er viktig å nytte seg av for å stette kompetansekrava i faga, og kommunen prioriterer så mange som råd innfor rammene. Det er også viktig med kompetanseheving retta mot språkopplæring og integrering av fleirspråklege, både barn, unge og vaksne. Vi ønskjer eit kulturelt mangfald og legg til rette for eit allsidig læringsmiljø.

Stryn kommune ønskjer å vere eit berekraftig samfunn i vekst og utvikling. Skule- og kulturetaten vil arbeide målretta gjennom kommunen sitt verktoy for å knyte opplæringsløpet mot berekraftige tiltak i lokalt næringsliv.

Stryn kommune har eit variert, rikt og allsidig kulturliv. Det skal vere lav terskel for å delta i det lokale kulturliv og å oppleve kunst og kultur.

Billettprisar, opningstider og kostnader knytt til medlemskap/leige av hus er med på å avgjere kven og kor mange som kan delta på det som er tilgjengeleg av kulturtilbod i kommunen. Dette kan ekskludere barn og unge frå deltaking. Det er få offentlege transportmiddel mellom Stryn sentrum og bygdene, noko som kan påverke deltakinga, særleg det som er retta mot barn og unge. Det er i tillegg behov for universell utforming på fleire stader som tilbyr kultur- og fritidstilbod.

Dugnadstradisjonen er sterk i Stryn kommune, og mange er villige til å stille opp for fellesskapen med gratisinnsats. Likevel ser vi ei endring ved at fleire ønskjer å delta i tidsavgrensa prosjekt/tiltak, i staden for å bli faste medlemmar i lag og organisasjonar. Vi ser og at fleire ønskjer å delta i aktivitetar utan å vere med i ein organisasjon eller ta på seg styreverv. Framleis vert storparten av den frivillige kulturverksemda drive av lokale eldsjeler på fritida, men det er ein klar tendens til at frivillig sektor vert profesjonalisert, og at dei aktive sjølv har større forventningar og krav til kva lag/organisasjonar kan tilby. Konsekvensen er at det kan verte dyrare å delta, noko som ramar særleg barn og unge. Kultursektoren er på line med andre sektorar avhengig av økonomi for å kunne drive eksisterande tilbod, utvikle nye tiltak og sist men ikkje minst, legge til rette for at det lokale kulturliv kan blomstre. Lokale kulturbygg/grendahus og idrettsanlegg er viktige arena for eit levande, kreativt og inkluderande samfunn. Vi treng eit større fokus på desse anlegga, både når det gjeld økonomi, vedlikehald og modernisering.

Administrasjon skule og kultur

Det er eit stort arbeidspress på avdelinga. God organisering og fordeling av oppgåver er avgjerande for å kunne imøtekome alle ein har ansvar for og det arbeidet som skal gjerast.

i 2020 vart det tilsett ny Kommunalsjef og ny nestleiar/avdelingsleiar skule.

Ei særleg utfordring er å kalde seg oppdatert og ha kompetanse nok i høve den digitale utviklinga. Med mange ulike fagsystem og stort behov for oppgradering og utvikling på feltet krev det kompetanse også på overordna nivå slik at ein kan drive denne utviklinga på ein god måte i samarbeid med IKT-avdelinga.

Grunnskule

Kommunen har minkande barnetal. Demografien peikar på ei dreining frå oppvekstsektoren til helsesektoren i løpet av dei komande åra. Vi må ha fokus på å oppretthalde og utvikle ei god og bærekraftig satsing på skule. Det er særleg utkantene som er sårbare i høve nedgangen i barnetal.

Rand skule har små kull, fleire med berre 1 barn og årskull utan barn. Dette gjev utfordringar både sosialt og fagleg. Det naturlege utviklingsrommet i jamaldringsgruppa manglar for fleire av elevane. Også Nordsida skule har nedgang i elevtal og barnetal. bygdene er sårbare og ein treng fleire tilflyttarar og barnefødsler.

Mange elever i skule har det vanskelig og vert ei utfordring både for lærarar og medelevar i kvardagen. Ein må arbeide mer enn før med klassemiljø og mange elever treng mykje og tett individuell oppfølging og støtte. Dette gjev igjen mindre tid til tradisjonell læring og undervisning og krev heilt anna kompetanse av lærarane. Ein ser stadig større behov for å ha miljøarbeidarar i skulene som arbeider opp mot enkeltelever som treng det og med klassemiljøet generelt.

Der er utfordringa også når det gjeld bygg: Stryn ungdomsskule er eit gammalt bygg som over mange år har hatt utfordring med fukt i grunnen. Dette har ført til store fuktskader i underetasjen, som blir brukt til skulekjøkken, musikk og kunst & handverk. Bygget vart ikkje godkjent av Folkehelseinstituttet og treng omfattande reovering. Vi har eit håp om nybygg og derfor er planlegging av nytt uteområde lagt på is. Også Tonning Skule har utfordringa med eit bygg med mangel på rom og utfordringar med innklimaet.

Når det gjeld digitalisering er dette særleg viktig i skule. Mykje av undervisning og foregår direkte eller indirekte ved hjelp av og via digitale løysingar. Her går utviklinga veldig fort og et er avgjerande for kvaliteten på undervisninga at vi klarer å følgje med både med kompetanse og med nok og riktig utstyr. Her må det settast av midlar til både i kompetanseheving og ikke minst til oppgradering og innkjøp av utstyr.

Skulefri

Bemanninga på SFO er sett ut frå tal barn. Når ein har barn med særskilde behov og barn som krev store vaksenressursar, er det utfordrande å finne nok bemanning å sette inn. Skulen sine ekstraressursar må ofte prioriterast til den obligatoriske undervisninga på skulen. Særleg dei minste SFO-ane har utfordringar her, men det er også ei utfordring på den største Tonning SFO.

Barnehage

På Rand og Nordsida er ei stor utfordring synkande barnetal. Rand barnehage er under ei halv avdeling og ein treng fleire barnefamiliar til bygda for å kunne ha barnehage i framtida. Nordsida har på få år gått frå 2 til ei avdeling i barnehagen.

Oppstryn barnehage har lege stabilt i barnetal siste åra, men har ei utfordring med å oppretthalde barnetalet.

Vikane barnehage har hatt ei fin utvikling med stigende barnetal siste åra. Barnehagen er lokalisert til Utvik og plassering av barnehagen har vore til handsaming i fleire omgangar. Det er slitande på bygdefolket og tilsette at det framleis ikkje er endleg bestemt kvar barnehagen skal ligge i framtida. Det er og utfordrande at barnehagen og skulen er organisert som eit oppvekstsenter når dei ikke er samlokalisert.

Olden og Loen barnehagar har større pågang enn dei har kapasitet til. Loen barnehage har fått vedtak på bygging av ei ny avdeling, så når denne står klar er kapasiteten god nok for Loen og Olden samla.

Vikalida barnehage vart bygt som ein 4-avdelings barnehage, men godkjent for fem. Der er difor utfordringar i høve ein del personalfasilitetar som til dømmes pauserom og arbeidsplassar til tilsette.

Hovudbygget til Tonning barnehage vart bygd tidleg på 80-talet og har stort behov for vedlikehald.

Elles er der utfordringar i barnehagene med stadig flere barn som har det vanskelig og krev meir av dei vaksne som jobba der. Vi ser også at der er behov for at barnehagane har lenger åpningstid både morgon og ettermiddag og at det skaper vansker for både næringsliv, kommunale arbeidsplasser og foreldre sjølve at bearnehagane har stengt i feriar og planleggingsdagar.

PPT

Ein opplever stort arbeidspress og må vere tydelege i prioriteringane.

Ein ynskjer å gå mer over frå individretta tiltak til systemretta tiltak og har i den samanhengen sett i gong eit samarbeidsprosjekt med Statped. Her skal PPT i samarbeid med Statped hjelpe skulane og barnehagane med med kompetanse- og organisasjonstvikling t.d gjennom systemarbeid og handlingsplanar. Dei skal bidra til at der er eit system rundt lærarane når det vert vanskeleg og ivareta barnet/eleven gjennom tidleg innsats.

Vaksenopplæring

Stryn vaksenopplæringscenter

Det er ei utfordring at ein ikkje veit kor mange elevar ein har frå år til år og korleis ein då skal organisere gruppene.

Ein har i tillegg fleire grupper med særskilde behov; t.d. kvinner med store omsorgsoppgåver, traumatiserte deltakarar og deltakarar med liten eller ingen skulebakgrunn.

Elles må ein jobbe meir med integrering og inkludering i kommunen. Språk lærer ein best om ein får nytte det i det i daglege sosiale samanhengar. Fleire må ta ansvar for å bidra til betre integrering av desse gruppene.

Kultur

Ein barnevenleg og aktiv kulturpolitikk gjev grunnlag for gode oppvekstvilkår og det er eit mål at alle barn og unge i Stryn kommune skal ha høve til å delta i kulturaktivitetar frå tidleg alder uavhengig av sosial bakgrunn og økonomi. Ein ser fleire kommunar innfører tilbod som BUA-utlånsentral, fritidskort, lågare prisar for barn og unge, og har gode aktivitetstilbod som femner breitt. Ein ser behov for det i Stryn også.

Kultursektoren er avhengig av økonomi for å kunne drive eksisterande tilbod, utvikle nye tiltak og støtte den frivillige sektoren med sitt viktige arbeid. Det er få lovpålagde oppgåver innanfor kultursektoren og ein er avhengig av politisk vilje og prioriteringar for å kunne utvikle og stimulere kulturfeltet lokalt.

Stryn kulturhus

Kulturhuset skal legge til rette for lokalt kulturliv, tilby eit rikt profesjonelt kulturprogram og utvikle tilbod for ulike brukargrupper.

Kulturhuset har ein sal til kulturarrangement og kino, og naturleg nok vert det mindre kinotilbod ved fleire kulturarrangement. Ein ser behov for ein eigen kinosal. Symjehallen vart sist rehabilitert i 2001 og har behov for større oppgradering og modernisering for vidare utvikling. Det er eit ønske om meir brukarvenlege prisar i kulturhus og symjehall, då er det behov for auka overføringar direkte i budsjett.

Stryn kulturskule

Stryn kulturskule ligg nasjonalt lågt når det gjeld tal kulturskuletimar og tal elevar i målgruppa. Kulturskulen har som mål å bli eit lokalt ressurscenter og ein samarbeidande aktør i grunnopplæringa og kulturlivet i kommunen. Det krev ei auka økonomisk satsing for å jobbe aktivt med å nå nye målgrupper,

tilby nye og spanande tilbod, vere synleg i lokalmiljøet og ha elevprisar som gjer det mogleg at fleire melder seg inn.

Stryn bibliotek

Med berre eitt bibliotek i ein langstrakt kommune blir det mindre tilbod til utkantbygdene, men samtidig moglegheiter til eit godt fagleg arbeidsmiljø med fire tilsette. Stryn bibliotek er meirope-bibliotek, og det er viktig for å gje eit betre bibliotektilbod til alle innbyggjarane i kommunen.

Biblioteket skal vere ein møteplass og arena for offentleg samtale og debatt og har hatt stor auke i arrangement, samt utlån og besøk siste åra. Bokbestanden er liten i samanlikning med andre kommunar og det er avgrensa areal i lokalet. Det er ei utfordring at biblioteket ikkje når alle i kommunen. Korleis ein skal nå fleire er noko ein må arbeide med for å finne gode løysingar på. Ved ein vidare auke i utlån og besøk er det behov for auka personalressursar, større lokale, midlar til arrangement, og auka midlar til innkjøp.

Satsingsområde:Kommuneplanen sin målsetjing

Hovudmål

Hovudmål for kommuneplanen sin samfunnsdel 2013-2024 er:

VEKST BASERT PÅ BULYST OG NÆRINGSUTVIKLING

I denne samanheng er vekst både auke i folketal og næringsverksemd. For å få til dette må ein leggje til rette for gode bustadtilbod, godt kommunalt tenestetilbod og god folkehelse. Kommunen må i tillegg prioritere faktorar som gjer at Stryn kommune er ein god stad å bu i samt leggje til rette for utvikling av næringslivet.

Satsningsområde

I arbeidet for å nå hovudmålsetjinga har kommunen valt ut tre satsingsområde med tilhøyrande mål og strategiar:

- Folkehelse
- Tilrettelegging for næringslivet
- Bulyst og bustadtilbod

Overordna mål

- Bulyst og bustadtilbod
- Folkehelse
- Tilrettelegging for næringslivet

Mål

Hovedmål	Delmål
Bulyst og bustadtilbod	Aktivt samarbeid mellom kommune og sivil sektor om ulike integreringstiltak i lokalsamfunnet
	Intensiv norskopplæring og god integrering av språklege minoritetar
	Legge til rette for gode møteplassar i alle tettstader
	Rask språkopplæring for språklege minoritetar
	Sikre god kvalitet i skule og barnehage
Folkehelse	Stryn kulturhus skal vere kommunen sitt fremste hus for kunst og kulturformidling
	Stryn skal ha eit attraktivt, inkluderande og mangfaldig kulturliv for å styrkje identitet, omdøme, næringsliv, trivsel og bulyst
	Fokus på fysisk aktivitet og sunt kosthald
Tilrettelegging for næringslivet	Folkehelse skal vere gjennomgripande i kommunen sitt arbeid og sine tenester
	Godt samarbeid mellom kommunen og frivillige lag og organisasjonar
	Godt samarbeid mellom skule og næringsliv
	Knyte bedrifter og næringsliv til fag i skulen

Fokus på fysisk aktivitet og sunt kosthald

Avsett tid til dagleg fysisk aktivitet i skulane Sunne måltid i barnehagane

Knyte bedrifter og næringsliv til fag i skulen

Utdanningsval i 9. klasse, arbeidslivs faget på ungdomstrinnet.

Rask språkopplæring for språklege minoritetar

Tid avsett til nivåbasert norskopplæring.

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Avdeling		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		179 847	179 847	179 847	179 847
Sum Vedtak forrige periode		-4 225	-4 126	-5 026	-5 026
Budsjettendring i år					
Tilskot til Jostedalsbreen Nasjonalparksenter	Skule og kultur	350	350	0	0
KS 43/21					
Andre tiltak	Skule og kultur	0	0	0	0
Sum Budsjettendring i år		350	350	0	0
Sum Lønns- og prisvekst		5 949	5 949	5 949	5 949
Konsekvensjustert budsjett		2 074	2 174	924	924
Konsekvensjustert ramme		181 921	182 020	180 770	180 770
Omstilling og effektivisering					
Nærværingsprosjekt	Skule og kultur	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Omstilling og effektivisering	Skule og kultur	0	-900	-1 800	-2 700
Vakante stillingar og naturleg avgang	Skule og kultur	-800	-800	-800	-800
Sum Omstilling og effektivisering		-1 300	-2 700	-3 600	-4 500
Nye tiltak					
Redusere bruk av fond i økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022	Skule og kultur	1 472	1 122	1 122	1 122
Sum Nye tiltak		1 472	1 122	1 122	1 122
Nye tiltak og realendringer budsjett		172	-1 578	-2 478	-3 378
Ramme 2022-2025		182 093	180 442	178 292	177 392

Omstilling og effektivisering

Nærværingsprosjekt

Stryn kommune har i 2021 iverksett eit arbeid i samarbeid med organisasjonane, verneomboda, NAV og BHT med mål å redusere sjukefråværet i Stryn kommune.

Ein skal arbeide med sjukefråværet på ein heilskapleg måte med tema forskning syner fremmer helse og forebygger/forkortar sjukdom. Vidare skal ein arbeide med organisatoriske tilhøve i nært samarbeid med leiarane med mål å redusere følgekostnadene av sjukefråværet.

HR-avdelinga har hovudansvaret for å etablere og utvikle prosjektet. Målet er 1% lågare sjukefråvær i 2022, og 2% i 2023.

Omstilling og effektivisering

Det er lagt inn føringar frå staten om ei forventa effektivisering i kommunalsektor på 0,5 % kvart år.

Vakante stillingar og naturleg avgang

Gjennom å ta ei vurdering og ikkje tilsette i vakante stillingar og stillingar som blir vakante gjennom naturleg avgang vil ein kunne gjere ei reduisering i tal årsverk og redusere lønskostnader.

Nye tiltak

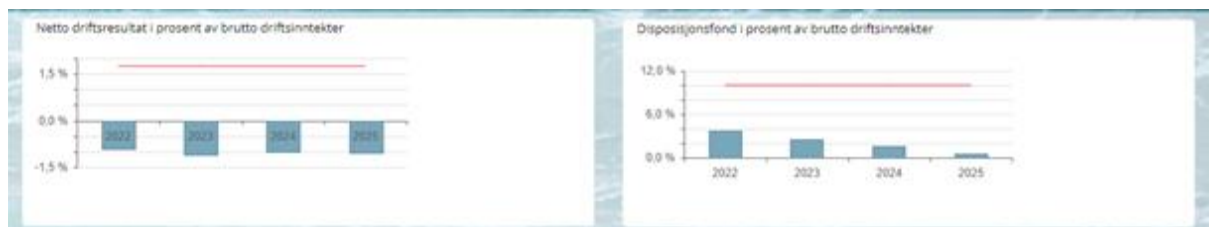
Redusere bruk av fond i økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022

Solberg-regjeringa presenterte 12. oktober framlegg til statsbudsjett for 2022. Den nye regjeringa (Støre-regjeringa) presentere 9.11.2021 framlegg til endringar i statsbudsjettet for 2022.

Gjennom dette framlegget til endringar i statsbudsjettet vil Stryn kommune få kr. 5.037.000,- meir i rammetilskot.

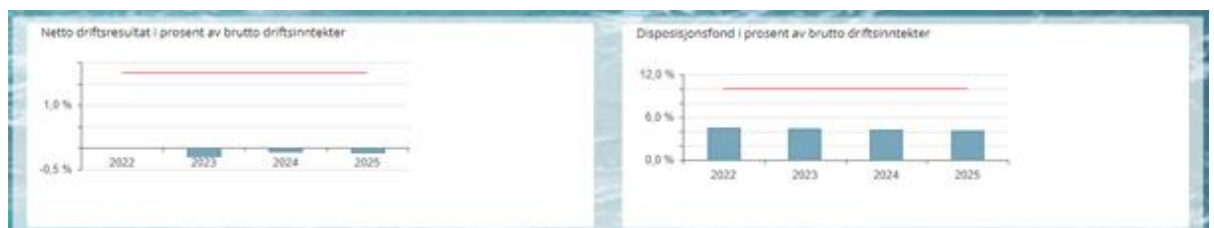
Kommunedirektøren sitt framlegg i samband med desse ekstra midlane som vi no får, er at desse blir nytta til å redusere bruk av disposisjonsfond i budsjettet 2022 og økonomiplanen 2022-2025. Dette vil også forbetre netto driftsresultat.

Dette bildet viser utviklinga av netto driftsresultat og disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter FØR ekstra rammeoverføring gjennom tillegg til statsbudsjett:

Utvikling ved kommunedirektøren sitt framlegg pr. 3.11.2021

Det neste bilete visar utviklinga etter at ekstra løyvingar i rammetilskot, der forslaget er å bruke desse ekstra midlane til redusere bruk av disposisjonsfond.

Utvikling etter innarbeiding av ekstra rammetilskot til å redusere bruk av disposisjonsfond.

Ved å redusere bruken av disposisjonsfondn vil vi nærme oss til at løpande inntekter dekker løpande utgifter, samtidig som vi opprettheld buffer og handlingsrom gjennom å ikkje bruke opp disposisjonsfondet vårt.

Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar

Beløp i 1000			Økonomiplan			
	Prioritet	Endringskode	2022	2023	2024	2025
Aktivitet for ungdom, Tilskotsordning	1	Nytt tiltak	50	50	50	50
62081: Auka vikarbudsjett i grunnskulen	8	Nytt tiltak	666	666	666	666
62121: Kompetanseheving i oppvekstsektoren	0	Nytt tiltak	255	255	255	255
62121: Kompetanseheving i oppvekstsektoren	0	Nytt tiltak	155	155	155	155
62131: Færre elevar per kontaktlærer	0	Nytt tiltak	297	711	711	711
64001: Leikar/utstyr barnehage	0	Nytt tiltak	308	308	308	308
64054: Utbetringar i Vikalida barnehage	0	Nytt tiltak	85	0	0	0
66111: Tiltaksmidlar til lokal kunst- og kulturutvikling	0	Nytt tiltak	0	30	50	50
66129: Tilskot kulturminne etter søknad, kulturminnefondet	0	Nytt tiltak	100	100	100	100
66131: Faleide skulemuseum - formidling og utvikling	10	Nytt tiltak	0	0	0	100
66151: Bibliotek - ny stilling 50%	0	Nytt tiltak	295	295	295	295
66153: Kulturhus og kino - budsjettauke utstyr	0	Nytt tiltak	0	50	50	50
66154: Kulturskule - budsjettauke arrangement	0	Nytt tiltak	0	50	50	50
66155: Den kulturelle skulesekken - utviklingsprogram	0	Nytt tiltak	0	0	50	0
Administrasjon - ny stilling 50% ungdomsarbeid	0	Nytt tiltak	0	0	0	320
Auka ressurs rektor-styrar i oppvekstsenter	4	Nytt tiltak	250	600	600	600
Auke 20 % assistentstilling	3	Nytt tiltak	86	86	86	86
Bibliotek - midlar til arrangement	0	Nytt tiltak	0	50	50	50
Bibliotek - nytt hyllesystem	0	Nytt tiltak	500	0	0	0

Handlings- og økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022 – kommunedirektøren sitt framlegg

Beløp i 1000			Økonomiplan			
	Prioritet	Endringskode	2022	2023	2024	2025
Bygdebok - Rentefritt lån	0	Nytt tiltak	0	203	203	203
Digitalisering av skulen	2	Nytt tiltak	738	738	738	738
Felles skilting - kulturhus, kino, symjehall og kulturskule	9	Nytt tiltak	100	0	0	0
Forprosjekt varmtvassbasseng	0	Nytt tiltak	200	0	0	0
Fritidskort for barn og unge	6	Nytt tiltak	300	300	300	300
Garden Li - auke i driftstilskot	0	Nytt tiltak	0	10	10	10
Oppgradering av uteområde Utvik barnehage	0	Nytt tiltak	500	0	0	0
Opprustning av klatrepark i sentrum	7	Nytt tiltak	400	0	0	0
Singerheimen - auke i driftstilskot	0	Nytt tiltak	0	10	10	10
Stilling som miljøterapeut	5	Nytt tiltak	585	585	585	585
Symjehall - Nytt elektronisk billettsystem	0	Nytt tiltak	0	850	0	0
Symjehall - tidtakarsystem	0	Nytt tiltak	80	0	0	80
Vognrom til Vikanebarnehage	0	Nytt tiltak	1 500	0	0	0
Sum			7 450	6 102	5 322	5 772

Nye ønska tiltak

Aktivitet for ungdom, Tilskotsordning

Ha tilgjengelig midlar som både frivillige og kommunale initiativtakarar kan søkje på for å arrangere og få i gang aktivitetstilbud til ungdom

62081: Auka vikarbudsjet i grunnskulen

Korttidsfråveret er høgre enn det skulane har midlar til å setje inn vikar for

62121: Kompetanseheving i oppvekstsektoren

Sentrale styresmakter har lagt til rette for ei sterk satsing på vidareutdanning for lærarar i grunnskulen (Kompetanse for kvalitet) og ei satsing på kompetanseheving for tilsette i barnehagen. Det er avsett sentrale midlar til tiltaka, men det er forventa at kommunen stiller opp med egne midlar dersom kommunen skal nytte seg av vidareutdanningstilboda som vert sett i gang.

62131: Færre elevar per kontaktlærar

Tiltaket legg opp til gå tilbake til 12 elevar per kontaktlærer (ordning før 2013). Talet er i dag 15 elevar + at ein har fått tilført 3 ekstra kontaktlærarar som blir lagt til klassar med særskilt behov etter søknad. Skal ein dekke behovet for ein kontaktlærer per 12 elevar, vil dette innebere ekstra kostnad som vist.

64001: Leikar/utstyr barnehage

Vedtekne forskrifter for offentlege leikeplassar/skular og barnehagar må overhaldast. Det er kommunen sitt ansvar å sjå til at leikeplassane og utstyret er i forskriftsmessig stand. Dette er eit kontinuerleg arbeid som årleg krev reparasjonar og utskifting av utstyr.

64054: Utbetringar i Vikalida barnehage

Viktig med beising av barnehagen. Den ber tydeleg preg av at dette trengst.

Også viktig å få satt inn eit vindaug som kan opnast på formingsrommet. Dette rommet har det vore målt luftkvalitet i som synte dårlege verdiar. Dette gjer og at rommet ikkje blir brukt så mykje som vi ynskjer.

I bakken bak barnehagen er det i periodar med mykje nedbør, mykje vatn som kjem opp av jorda. I frostperiodar blir det store issvullar og som spreier seg nedover bakken. Dette gjer at vi må stenge av området når det blir for gale. Dette med tanke på sikkerheit. Tiltaket her må vere å få drenert skikkeleg.

66111: Tiltaksmidlar til lokal kunst- og kulturutvikling

Mange lag og organisasjonar synes at det er dyrt å leige lokaler i ulike kulturbygg. Dette tiltaket er meint å kunne støtte opp om lag og organisasjonar som treng stimuleringsmidlar for å setje i gang ulik kunst- og kulturformidling i sal eller scene.

66129: Tilskot kulturminne etter søknad, kulturminnefondet

Kommunedelplan for kulturminne er vedtatt i kommunestyret. Handlingsprogram følg planen, men det er ikkje budsjettert midlar til tiltak.

Årleg kostnad kr. 100 000

66131: Faleide skulemuseum - formidling og utvikling

Utvikle museet til eit levande kulturtilbod.

66151: Bibliotek - ny stilling 50%

Stor aktivitet og lange opningstider - krev fleire tilsette. Alternativet er å redusere aktiviteten

66153: Kulturhus og kino - budsjettauke utstyr

Utstyr blir gammalt og må skiftast ut. Budsjettrammene er små, og om ein ventar for lenge vert det fordyrande.

66155: Den kulturelle skulesekken - utviklingsprogram

Nytt program for utvikling av tilbodet

Administrasjon - ny stilling 50% ungdomsarbeid

Grunna auka aktivitet er det behov for auka bemanning – 50% stilling, knytt til ungdoms- og førebyggjande arbeid.

Auka ressurs rektor-styrar i oppvekstsenter

Auka arbeidsmengd til administrative oppgåver til styrar/rektor.

Auke 20 % assistentstilling

20 % auke i assistentstilling. I dag brukar vi 20 % av grunnbemanninga som er knytt opp til bussavdelinga Vestavinden til reinhald og vedlikehald av bussen, dette går på bekostning av personaltettheit og vil ikkje være i samsvar med lovverket.

Bibliotek - midlar til arrangement

I folkebiblioteklova er det stor vekt på biblioteka si rolle som kulturarena, og som arena for debatt og samtale. Stryn bibliotek har hatt mange arrangement dei siste åra ved støtte frå eksterne aktørar. Dette er lite forutsigbart og usikkert. For å kunne halde fram med å vere ein kulturarena er det difor nødvendig å også ha nokre eigne budsjettmidlar til dette.

Bibliotek - nytt hyllesystem

Biblioteket har behov for eit nytt hyllesystem. Det som er i bruk i dag er av eldre dato og ikkje funksjonelt i eit moderne bibliotek. Det er behov for eit hyllesystem som er meir fleksibelt, med t.d. lågare hyller slik at biblioteket blir meir tilgjengeleg og oversikteleg.

Bygdebok - Rentefritt lån

Søknad om rentefritt lån kr. 1 000 000 til dekning av trykkekostnader i samband med utgjeving av Strynesoga. Med utbetaling på kr 200 000 årleg frå 2022-2026.

Digitalisering av skulen

Hausten 2020 fekk skulen innført nye læreplanar med ny overordna del i høve opplæringa. Dei nye læreplanane, fagfornyninga skal ruste skulen og elevane til å møte samfunnet sine behov i framtida – meir digital skule. Infrastruktur og utstyr må sikrast. Eit tiltak er å byte ut alle Pc`ar med Chromebook. Dette vil ha ein kostnad på om lag kr. 3000 per elev (930 elevar).

Felles skilting - kulturhus, kino, symjehall og kulturskule

Innvendig og utvendig skilting av Stryn kulturhus og Stryn kulturskule.

Forprosjekt varmtvassbasseng

Forprosjekt utgreiing varmtvassbasseng/opplæringsbasseng kr. 200.000,- i midlar frå kommunen. I tillegg kjem kr. 200.000,- i midlar frå Stryn og Hornindal Revmatikarlag. Det er ei føresetnad for kommunen si løyving at midlane frå Stryn og Hornindal Revmatikarlag på kr. 200.000,- kan nyttast til dette forprosjektet. Det er ikkje andre løyvingar til varmtvassbasseng enn dette forprosjektet i økonomiplanen.

Fritidskort for barn og unge

Fritidskort for barn og unge til å kunne delta i organisert aktivitet på likt grunnlag.

Garden Li - auke i driftstilskot

Behov for auke i driftstilskot.

Opprustning av klatrepark i sentrum

Klatreparken er stengd pga feilkonstruksjon, må renoverast før den kan godkjennast og opnast. Overslag basert på tilbud på opprusting av tilsvarande park i annan kommune. Sparebankstiftinga vil gå inn med 100 000,-.

Singerheimen - auke i driftstilskot

Behov for auke i driftstilskot.

Stilling som miljøterapeut

71,1 % Fast stilling som miljøterapeut i skulene.

Symjehall - Nytt elektronisk billettsystem

Nytt billettsystem for inn og utslysing av publikum til symjehallen.

Symjehall - tidtakarsystem

Tidtakarsystem til vassklia i symjehallen.

Vognrom til Vikanebarnehage

Vikane barnehage har ikke eige rom for oppbevaring av vogner. Per i dag oppbevarer vi vognene på lageret til barnehagen. Det seier seg sjølv at dette er liten plass. Det har fungert tidlegare, siden det då ikke har vore så mange born i barnehagen. Men vi har hatt ein fin auke i antall born deis siste åra. Når vognene ikke er i bruk, står inne, er det vanskelig for dei tilsette å komme inn på lageret for å hente ting som ein treng. Vognene står som mil i tønner.

I vinter var det veldig kaldt. Då måtte borna sove inne inn på lageret i vognene. Dette er ikke ein heldig situasjon med tanke på om det skulle byrje å brenne.

Vikane barnehage treng verkeleg eit løft no. Håpar de alle ser det!

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Barnehage Loen	12 500	0	0	0	12 500
Sum investeringsprosjekter	12 500	0	0	0	12 500

Barnehage Loen

Loen barnehage har ikkje kapasitet til å ta imot alle barna som soknar til Loen. Det vart det gjort vedtak i kommunestyre 19.12.2019, at utbygging skulle skje i 2020. 5 små barn frå Loen har inneverande barnehageår plass i Vikalida barnehage.

Arbeidet for å gjennomføre tiltaket starta umiddelbart etter vedtak. Rom- og funksjonsplanar vart sendt til arkitekt Sporstøl som ferdigstilte skisser for bygget i mai. Det viste seg behov for meir areal for å stette krav til fellesareal for vaksne og barn samt meir garderobe/toalett plass. Kostnaden difor høgere enn bevilga. Utbygging var opprinneleg tenkt i 2021, men vart framskunda av kommunestyret gjennom verbalframlegg. Tid til planarbeidet vart difor redusert.

Fleire utfordringar dukka opp og tiltaket må utsetjast:

- Høgre kostnader
- Flaumkartlegging for området ikkje gjort, noko som vil medføre at vi ikkje får byggeløyve. Midlar til dette vart løyvd sommar 2020 med oppstart haust 2020.

Tiltaket må difor flyttast fram i tid, med auka økonomiske rammer + 3,2 mill.

Ønska investeringar

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Skule Stryn sentrum (utbygging/flytting)	0	6 250	62 500	18 750	87 500
Sum investeringsprosjekter	0	6 250	62 500	18 750	87 500

Skule Stryn sentrum (utbygging/flytting)

Områderegulering i Stryn sentrum kan føre til utbygging/flytting av Tonning skule og/eller Stryn Ungdomsskule. Prosjektet blir å starte med planlegging i 2023 og bygging 2024/2025. Om begge skulane kjem med i prosjektet vil del 2 komme i neste økonomiplan periode.

Helse og sosial

Beskriving av dagens verksemd

Helse- og sosialetaten yter tenester til alle aldrar i befolkninga. Tenesteyting er organisert på følgjande måte:

Eining for pleie- og omsorgstenester, område Stryn og område Vikane. Under desse områda kjem dagtilbod til heimebuande demente, aktivitetstilbod for eldre, institusjonsdrift, heimesjukepleie, praktisk bistand i heimen og kjøkkendrift på kvar av områda. Område Stryn har i tillegg heildøgnsbemanna omsorgsbustadar. Område Vikane har eige reinhaldspersonale.

Eining miljø- og velferdstenester yter tenester i heimen til personar med psykisk utviklingshemma, samt arbeidssenter. I tillegg er tenester innan psykisk helse og rus, transporttenester/følgjekort/parkeringskort, støttekontaktsordning og avlastning for barnefamiliar knytt til denne eininga.

Eining helsetenester omfattar helsestasjon med skulehelseteneste og jordmordteneste, legekontor, legevakt og legevaktformindling samt fysio- og ergoterapitenester.

I tillegg inneheld helse- og sosialetaten barnevernteneste, sosiale tenester i NAV og flykntingteneste.

Saksbehandling av Husbanksaker og skjenkesaker ligg til denne etaten.

Utfordringar og strategi

Det vert i mange samanhengar vist til at vi vert fleire eldre som har behov helse- og sosialtenester i åra som kjem. Dette gjeld også for Stryn kommune. Vi må legge til rette for at innbyggjarane også i framtida får trygge og gode tenester. Vi må nytte kompetansen rett, vi må finne effektive måtar å yte tenester på, vi må organisere oss rett og vi må nytte tilgjengeleg teknologi for å oppretthalde eit kvalitativt og forsvarleg tenestetilbod.

Som ein følgje av at vi stadig lever lenger vert det fleire med komplekse og samansette behov. Demens viser seg å vere stor auke i forekomstar.

Det vert også vist til at det vert færre tenesteytarar i framtida. Det vert fødde færre enn tidlegare, og mange vel andre fagområde enn helse- og sosialtenestyting. Ei knappheit på kompetanse på landsbasis er særskilt gjeldande for Stryn kommune. Vi ser allereie no at vi har utfordringar med rekruttering. Dette gjeld særskilt lege-, sjukepleie, vernepleie- og psykologkompetanse. Dette er eit område vi må ha fokus på og legge strategiar for rekruttering. Mangel på kompetanse fører til press på lønn og andre kostnadar knytt til stillingar innan dette fagområdet.

I eit godt pasientforløp skal tenestene vere saumlause. Vi opplever utfordringar med dette både i høve eksterne samarbeidspartar (eks. spesialisthelsetenesta) og internt i tenestene våre. Meir komplekse diagnosebilete og helsesituasjon, fleire med kroniske lidningar og yngre med samansette behov skapar større behov for samhandling og heilskapleg kompetanse. Det vert viktig i åra som kjem å ha dette i fokus.

Institusjonsplassar og tilrettelagte bustadar vil verte ein mangel. Fleire må bu lenger heime enn tidlegare. Hjelpa må ytast i heimen, og heimen må vere tilrettelagt for å kunne nytte ulike hjelpemiddel. For å kunne imøtekome auken i behov for tilrettelagte bustadar må innbyggjarane ta eit større ansvar for eigen alderdom. Dette må kommunen kommunisere til innbyggjarane og legge til rette for god informasjon, råd og veiledning samt vurdere tilskotsordningar i høve utbetring m.m.

Kommunen får stadig ført over nye oppgåver frå staten. Store endringar som kan nemnast er samhandlingsreforma der oppgåvene vert flytta frå spesialisthelsetenesta til kommunane. Dette gjeld både somatikk og psykiatri. I tillegg har reforma kravd ei stor endring i legekontordrifta og press på fastlegeordninga. I barneverntenesta ser vi at staten også forventar at kommunen skal ta oppgåvene sjølve. Dette gjeld både å utføre tiltaksarbeid i heimen samt finansiering rundt fosterheimsplassing og institusjonsdrift. Frå 2022 vil kommunen få eit betydeleg større ansvar då barnevernsreforma trer i kraft.

Nye lovkrav set også tenesteytinga under press. Helsepersonell får stadig større ansvar på ulike områder og brukarane får nye rettigheter som kostar mykje for kommunen å innfri. Det viser seg dessverre at finansiering ikkje følgjer med på lik linje med nye lovkrav og retningslinjer for tenesteytinga. Det krev ein stadig meir effektiv ressursutnytting frå kommunen for å stette alle krav og forventningar.

Innan personal har vi i helse- og sosialetaten svært mange tilsett som arbeider i deltidstillingar. Ein del har til dels små stillingar. Hovudutfordringa er behov for bemanning i helgane. Ved arbeid kvar 3. helg krev det mange tilsette, det er vanskeleg å fylle desse stillingane til heile stillingsheimlar. Det vert arbeidd aktivt med å få til større stillingsheimlar.

Satsingsområde:Kommuneplanen sin målsetjing

Hovudmål

Hovudmål for kommuneplanen sin samfunnsdel 2013-2024 er:

VEKST BASERT PÅ BULYST OG NÆRINGSUTVIKLING

I denne samanheng er vekst både auke i folketal og næringsverksemd. For å få til dette må ein leggje til rette for gode bustadtilbod, godt kommunalt tenestetilbod og god folkehelse. Kommunen må i tillegg prioritere faktorar som gjer at Stryn kommune er ein god stad å bu i samt leggje til rette for utvikling av næringslivet.

Satsningsområde

I arbeidet for å nå hovudmålsetjinga har kommunen valt ut tre satsingsområde med tilhøyrande mål og strategiar:

- Folkehelse
- Tilrettelegging for næringslivet
- Bulyst og bustadtilbod

Overordna mål

- Bulyst og bustadtilbod
- Folkehelse
- Tilrettelegging for næringslivet

Mål

Hovedmål	Delmål
Bulyst og bustadtilbod	Aktivt samarbeid mellom kommune og sivil sektor om ulike integreringstiltak i lokalsamfunnet
	Bruke verktøy frå Husbanken slik at innbyggjarane som har trong for bistand til kjøp og/eller utbetring av bustad får tilbod om tilskot og/eller startlån
	Eit godt tenestetilbod innan helse- og omsorg
Folkehelse	Tilgjengelege helse- og omsorgstenester
	Folkehelse skal vere gjennomgripande i kommunen sitt arbeid og sine tenester
	Gode helsetenester til innbyggjarane
Tilrettelegging for næringslivet	Godt samarbeid mellom kommunen og frivillige lag og organisasjonar
	God dialog mellom kommunen og servering, sal og skjenkestadar med fokus på "Ansvarleg vertskap", samt trygg og forutseiileg alkohol- og tobakkhandtering i kommunen.
	NAV tett dialog med næringslivet for utveksling av kompetanse. Dette for å finne arbeidsplassar for dei som har behov for dette og for å tilby arbeidskraft til næringslivet ved meldt ledighet til NAV
	Oppfølging av verksemder som tilbyr arbeid til flyktningar

Bruke verktøy frå Husbanken slik at innbyggjarane som har trong for bistand til kjøp og/eller utbetring av bustad får tilbod om tilskot og/eller startlån

- Sende behovsmelding til Husbanken innan fristen og nytte midlar frå Husbanken til Startlån - Nytte avsette midlar til tilskot. Frå 2020 kjem tidlegare øymerka tilskot via rammeoverføring. Stryn kommune ser ikkje muligheit å setje av nye midlar i 2020, men vil nytte tidlegare avsette midlar til dette føremålet. Dette som eit verktøy for å hjelpe innbyggjarar som stettar kriteria til å få tilskot.

Eit godt tenestetilbod innan helse- og omsorg

Tilby korttids plassar og rehabiliteringsplassar med oppfølging og opptrening framfor langtids plassar ved institusjon. Tilby einarom ved institusjon. Gjennomføre førebyggjande heimebesøk for å tilrette bustad for å kunne bu lengt muleg i eigen heim. Implementere kvardagsrehabilitering i tenestetilbodet Spørje brukar om kva som er viktig for han/henne Tenester basert på brukarundersøkingar Rekruttere til fag- og høgskulestillingar. Motivere ufaglærte til å ta utdanning Gjennomføre leiarutdanningsprogram Nå kommunen si målsetning om nærvær (unngå sjukefråvær så langt det let seg gjere)

God dialog mellom kommunen og servering, sal og skjenkestadar med fokus på "Ansvarleg vertskap", samt trygg og forutseiileg alkohol- og tobakkhandtering i kommunen.

Opplæring ved tildeling av løyve. Informasjonsmøte 1 gang pr. år. Oppfølging ved brot på alkohol- og tobakkreglar. Rullering av Rusmiddelpolitisk handlingplan i løpet av 2020 med involvering frå sal- og skjenkestadar.

Gode helsetenester til innbyggjarane

- tilgjengelige helsetenester ved fastlege - oppfølging av alle born og unge ved helsestasjonstenester og skulehelsetenester - tilbod til barn og unge om tilgang til psykisk helsearbeidar - driftsavtaler med fysioterapeutar - driftsavtaler med fastlegar - tilgjengelige tenester innan psykisk helse og rus til innbyggjarar som har trong for dette - rehabiliteringstenester for innbyggjarar som har trong for dette

NAV tett dialog med næringslivet for utveksling av kompetanse. Dette for å finne arbeidsplassar for dei som har behov for dette og for å tilby arbeidskraft til næringslivet ved meldt ledighet til NAV

Faste møtepunkt mellom NAV og næringslivet

Oppfølging av verksemder som tilbyr arbeid til flyktningar

Dialog mellom flyktingtenesta, NAV og næringslivet

Tilgjengelege helse- og omsorgstenester

Informasjon om tenesteytinga på heimesida med link til kontaktpunkt/søknadsskjema for å få tenester.
Informasjon om opningstider på heimesida Rask kartlegging av tenestebehov

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Avdeling		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		190 546	190 546	190 546	190 546
Sum Vedtak forrige periode		-2 279	-1 279	-1 279	-1 279
Budsjettendring i år					
Auka budsjett for legekantoret - ny lønsordning fastleger KS 57/21	Helse og sosial	2 500	1 500	1 500	1 000
Tilskot til Frivilligsentralen KS 60/21	Helse og sosial	210	210	210	210
Andre tiltak	Helse og sosial	0	0	0	0
Sum Budsjettendring i år		2 710	1 710	1 710	1 210
Sum Lønns- og prisvekst		6 813	6 813	6 813	6 813
Konsekvensjustert budsjett		7 244	7 244	7 244	6 744
Konsekvensjustert ramme		197 790	197 790	197 790	197 290
Omstilling og effektivisering					
Nærværprosjekt	Helse og sosial	-700	-1 400	-1 400	-1 400
Omstilling og effektivisering	Helse og sosial	0	-900	-1 800	-2 700
Sum Omstilling og effektivisering		-700	-2 300	-3 200	-4 100
Nye tiltak					
Redusere bruk av fond i økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022	Helse og sosial	0	0	0	210
Tilskot frå staten til 1,5 stilling i barneverntenesta fell vekk (PÅLAGT)	Helse og sosial	1 124	1 124	1 124	1 124
Sum Nye tiltak		1 124	1 124	1 124	1 334
Nye tiltak og realendringer budsjett		424	-1 176	-2 076	-2 766
Ramme 2022-2025		198 214	196 614	195 714	194 524

Omstilling og effektivisering

Nærværprosjekt

Stryn kommune har i 2021 iverksett eit arbeid i samarbeid med organisasjonane, verneomboda, NAV og BHT med mål å redusere sjukefråværet i Stryn kommune.

Ein skal arbeide med sjukefråværet på ein heilskapleg måte med tema forskning syner fremmer helse og forebygger/forkortar sjukdom. Vidare skal ein arbeide med organisatoriske tilhøve i nært samarbeid med leiarane med mål å redusere følgjekostnadene av sjukefråværet.

HR-avdelinga har hovudansvaret for å etablere og utvikle prosjektet. Målet er 1% lågare sjukefråvær i 2022, og 2% i 2023.

Omstilling og effektivisering

Det er lagt inn føringar frå staten om ei forventta effektivisering i kommunalsektor på 0,5 % kvart år.

Nye tiltak

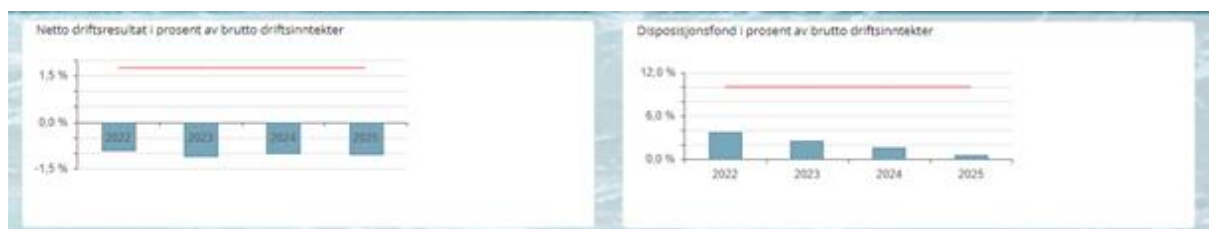
Redusere bruk av fond i økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022

Solberg-regjeringa presenterte 12. oktober framlegg til statsbudsjett for 2022. Den nye regjeringa (Støre-regjeringa) presentere 9.11.2021 framlegg til endringar i statsbudsjettet for 2022.

Gjennom dette framlegget til endringar i statsbudsjettet vil Stryn kommune få kr. 5.037.000,- meir i rammetilskot.

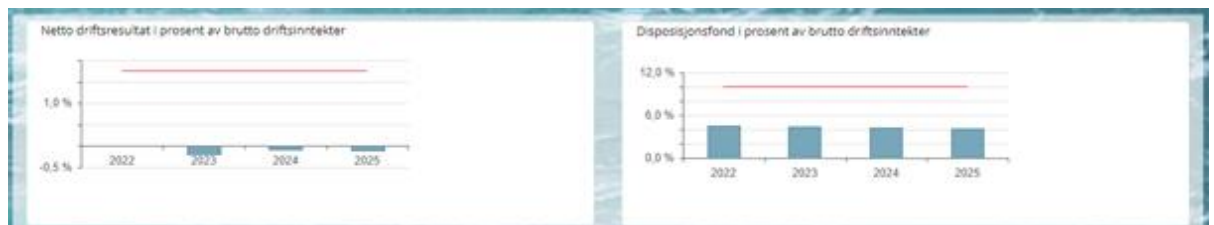
Kommunedirektøren sitt framlegg i samband med desse ekstra midlane som vi no får, er at desse blir nytta til å redusere bruk av disposisjonsfond i budsjettet 2022 og økonomiplanen 2022-2025. Dette vil også forbetre netto driftsresultat.

Dette bildet viser utviklinga av netto driftsresultat og disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter FØR ekstra rammeoverføring gjennom tillegg til statsbudsjett:

Utvikling ved kommunedirektøren sitt framlegg pr. 3.11.2021

Det neste bilete visar utviklinga etter at ekstra løyvingar i rammetilskot, der forslaget er å bruke desse ekstra midlane til redusere bruk av disposisjonsfond.

Utvikling etter innarbeiding av ekstra rammetilskot til å redusere bruk av disposisjonsfond.

Ved å redusere bruken av disposisjonsfond vil vi nærme oss til at løpande inntekter dekker løpande utgifter, samtidig som vi opprettheld buffer og handlingsrom gjennom å ikkje bruke opp disposisjonsfondet vårt.

Tilskot frå staten til 1,5 stilling i barneverntenesta fell vekk (PÅLAGT)

Barneverntenesta har i dag hatt 1,5 stilling som er statlege finansiert. Frå 2022 fell denne ordninga vekk. Disse midlane blir lagt i ramma til Stryn kommune.

Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar

Beløp i 1000			Økonomiplan			
	Prioritet	Endringskode	2022	2023	2024	2025
Frisklivssentral, auke 0,2 stilling	10	Nytt tiltak	109	115	115	115
auke budsjett for mat forbruk	0	Nytt tiltak	230	230	230	230
Ergoterapeut. Auke 1,0 stilling	7	Nytt tiltak	703	703	703	703
Flyktningenesta, familieveiledning - kursholdar	9	Nytt tiltak	30	30	30	30
Interkommunalt heimebasert tiltak	8	Nytt tiltak	350	350	350	350
Klinisk ernæringsfysiolog, 0,4 stilling	3	Nytt tiltak	274	274	274	274
Leasingbil til Arbeidssenteret 7 seter	12	Nytt tiltak	105	105	105	105
Leasingbil til dagtilbod for heimebuande demente Stryn og miljø og velferd	0	Nytt tiltak	37	37	37	37
Leasingbil til dagtilbod for heimebuande demente Stryn og miljø og velferd	0	Nytt tiltak	16	16	16	16
Leasingbil til Sætrevegen 7/8 seter	13	Nytt tiltak	105	105	105	105
Miljø og velferd, tenester til funksjonshemma - auke 2 årsverk	6	Nytt tiltak	1 056	1 056	1 056	1 056
Nye stolar til brukarar på arbeidssenteret	14	Nytt tiltak	40	40	40	40
Pleie og omsorg. Kartleggings verktøy - effektivisering av tenestene	15	Nytt tiltak	100	100	100	100
Stryn omsorgssenter, avd. Kvisten. Auke 1,0	2	Nytt tiltak	630	630	630	630
fagarbeidarstilling i grunnbemanning Stryn omsorgssenter, avd. Symra. Auke 1,0	1	Nytt tiltak	630	630	630	630
fagarbeidarstilling i grunnbemanning Stryn omsorgssenter. Dagtilbod for heimebuande	5	Nytt tiltak	1 118	1 118	1 118	1 118

Beløp i 1000			Økonomiplan			
	Prioritet	Endringskode	2022	2023	2024	2025
personar med demens, . Auke 1,3 årsverk						
Tilskot	11	Nytt tiltak	0	200	200	200
Husbankordningar						
Vikane omsorgssenter. Dagtilbod for heimebuande personar med demens. Auke 1,8 årsverk	4	Nytt tiltak	1 444	1 344	1 344	1 210
Sum			6 977	7 083	7 083	6 949

Nye ønska tiltak

Frisklivssentral, auke 0,2 stilling

Frisklivssentralen har 40% stilling pr. i dag. Det er ikkje tilstrekkeleg kapasitet til å arbeide med alle målgruppe slik ein ynskjer. Barn og unge si fysiske helse er eit av områda som er mangelfult. Det vert meldt behov om 20% auke i stilling ved sentralen for å kunne arbeide meir med denne målgruppa.

auke budsjett for mat forbruk

Er dei siste 2 åra hatt meirforbruk i innkjøp av matvarer i forhold til budsjett. Dette gjeld særleg for 2021.

Ergoterapeut. Auke 1,0 stilling

Det har i fleire år vore diskutert stillingsauke som ergoterapeut på fysio- og ergoterapiavd. Ein ser at arbeidsoppgåvene aukar, og at dagens situasjon med berre ei kommunal stilling for ergoterapeut ikkje held. Med fokus på reform «Leve hele livet» ser ein at kompetansen til ergoterapeut er ei viktig brikke. Aktuelle arbeidsoppgåver som må prioriterast for ny stilling:

1. Gjennomføre kartlegging hos brukara i høve saksbehandling i tildelingsnemda.
2. Kvardagsrehabilitering. Kunne vidareføre arbeidet med kvardagsrehabilitering etter endt prosjektperiode.
3. Bistå i høve velferdsteknologi
4. Førebyggande heimebesøk.
5. Knyte ergoterapeut til arbeid blant barn og unge. Pr. i dag har kommunal ergoterapeut berre kapasitet til å bistå vaksne.

Flyktingtenesta, familieveiledning - kursholdar

Familieveiledningsprogram som vert obligatorisk, jf. endring i integreringslova med verknad frå 01.01.21, for deltakarar i målgruppa på introduksjonsprogrammet frå 2021. Vi må leige inn ekstern, sertifisert veileder som kan morsmål til deltakarane.

Interkommunalt heimebasert tiltak

Foreldrerettleiing er den største/viktigaste oppgåva til barneverntenesta. Interkommunalt heimebasert tiltak er tiltaket som Stryn barnevern brukar mest. Dette er ei teneste som ein har felles med Gloppen kommune, der Gloppen kommune er vertskommune. Tenesta består av 2 stillingar - ei av stillingene har vore statleg finansiert. Frå 2022 vil den statlege finansieringa stoppe og kommunene må dekke dei sjølv. *Midlene vi har delt med Gloppen kommune, vil trulig gå inn i ramma til Gloppen kommune.* Det er viktig at den kommunale tiltaksportefølja blir utvikla, slik situasjonen er i dag er tenesta for sårbar, den er vanskelig å administrere og være tett nok på dei tilsette som arbeidar mykje åleine. Ein treng også utdanne dei tilsette i ulike metoder, for å kunne møte behova for rettleiing med tilpassa metode. For å unngå lange ventelister, lange periodar der ein er underbemanna og for å gjere tenesta til ein attraktiv plass å jobbe, er tida kome for å auke opp stillingane i heimebasert tiltak med ei 100% stilling. Ein har hatt same tal stillingar siden tenesta vart etablert i 2013. På dette tidspunktet hadde vi flere moglegheiter til å kjøpe tjenester/tiltak med Buf-etat ved behov. Buf- etat har bygd ned sine tiltak, då dette ansvaret er lagt på kommunalt nivå. Auke i stilling let seg berre gjere om Gloppen kommune vedtek det same. Det blir lagt til 350 000 kr i budsjettet for å finansiere ei 50% stilling, der det er forventa at Gloppen kommune gjer det same.

Klinisk ernæringsfysiolog, 0,4 stilling

I det førebyggjande helsearbeidet i kommunen er ernæring sett som ein svært viktig del av den heilskaplege helsesituasjonen til den einskilde brukar. Ernæring kjem inn som viktig del av oppfølging av gravide, barn med overvektspromematikk som vert fulgt opp av helsestasjonen, kvardagsmeistring og livskvalitet hjå psykisk utviklingshemma og ikke minst eldre. Dette gjeld både heimebuande eldre og eldre på institusjon og omsorgsbustadar. Rett ernæring er ein føresetnad for god helse.

Ernæringsfysiolog som kan rettleie dei ulike tjenestene og motivere brukara til eit hensiktsmessig kosthald er eit behov.

Leasingbil til Arbeidssenteret 7 seter

Arbeidssenteret (Miljø- og velferd) har ein gammal bil som blir brukt i tenesta. Den blir brukt både til transport av brukara og til transport av varer i forbindelse med produksjonen på arbeidssentret. Bilen er i så dårlig stand at det innan kort tid vil vere uforsvarlig å bruke den.

Leasingbil til dagtilbod for heimebuande demente Stryn og miljø og velferd

Dagtilbod for heimebuande demente i Stryn, Vikane og psykisk helse og rus har nytta ein felles bil. Dagtilbod ved Stryn omsorgsenter og psykisk helse og rus deler på ein bil med ein 60/40 fordeling. Vikane har fått ein eigen bil til formålet.

Miljø og velferd, tenester til funksjonshemma - auke 2 årsverk

Behov for auke med 2 årsverk for å yte tilfredsstillande tenester til brukarane.

Vi har fått fleire brukarar dei siste åra, og vi har ei brukargruppe som er aldrande og har betydelige funksjonsfall. Dette fører til at dei treng stadig meir tilrettelegging for å meistre kvardagen mest mogleg sjølvstendig.

Dette er ei brukargruppe vi ikkje må gløyme!

Dei treng meir enn dei får i dag av:

- mosjon og aktivitet
- oppfølging kvardagsmeistring
- hjelp til å førebyggje uheldig åtferd

Pleie og omsorg. Kartleggings verktøy - effektivisering av tenestene

Giant leap er leverandør av et program som henter MSoluton.

programmet registrerer tid som blir brukt hos brukar, transport og på base. Dette er viktig informasjon/kartlegging for å sette inn ressursar der det trengs.

Stryn omsorgssenter, avd. Kvisten. Auke 1,0 fagarbeidarstilling i grunnbemanning

Dei to heildøgnsbemanna omsorgsbustandane ved Stryn omsorgssenter, Symra og Kvisten, er meint som eit anna butilbod enn institusjon. I utgangspunktet skal bebuarar på desse avdelingane ha eit mindre pleiebehov enn dei som bur på institusjon. På grunn av stor pågang på plassar viser det seg likevel at bebuarane på desse avdelingene treng same grad av stell og pleie som bebuarar med institusjonsplass. Pleiefaktoren (tal årsverk pr. bebuar) er ikke lik mellom desse to butilboda. Det er meldt om stort behov frå desse avdelingene om ei auke på 1 årsverk pr. avdeling. Dette vil bli brukt til å auke dagbemanning.

Stryn omsorgssenter, avd. Symra. Auke 1,0 fagarbeidarstilling i grunnbemanning

Dei to heildøgnsbemanna omsorgsbustandane ved Stryn omsorgssenter, Symra og Kvisten, er meint som eit anna butilbod enn institusjon. I utgangspunktet skal bebuarar på desse avdelingane ha eit mindre pleiebehov enn dei som bur på institusjon. På grunn av stor pågang på plassar viser det seg likevel at bebuarane på desse avdelingene treng same grad av stell og pleie som bebuarar med institusjonsplass. Pleiefaktoren (tal årsverk pr. bebuar) er ikke lik mellom desse to butilboda. Det er meldt om stort behov frå desse avdelingene om ei auke på 1 årsverk pr. avdeling. Dette vil bli brukt til å auke dagbemanning.

Stryn omsorgssenter. Dagtilbod for heimebuande personar med demens, . Auke 1,3 årsverk

Kommunen har plikt til å tilby dagaktivitetstilbod til heimebuande personar med demens. Dagaktivitetstilbudet skal bidra til å ivareta deltakarane sin funksjonar i dagliglivet, fremje livskvalitet og førebygge/reducere isolasjon og einsemd. I tillegg skal det kunne innebære avlasting og støtte til dei pårørande.

Dagtilbodet for heimebuande personar med demens ved Stryn omsorgssenter har ope to dagar pr. veke.

Dette tilbodet er sett som svært viktig for at eldre med demens kan bu lenger heime. Det er difor eit behov å auke bemanninga for å kunne halde ope fleire dagar pr. veke.

Fem dagar ope pr. veke krev auke i bemanning med 1,3 årsverk, Tre dagar ope pr. veke krav auke med 0,25 årsverk. (Kostnad eit årsverk: kr 700 000)

Tilskot Husbankordningar

F.o.m. 2020 vart følgjande tilskot fordelt til kommunane via rammetilskot:

- tilskot til etablering
- tilskot til tilpassing
- tilskot til utbetring
- tilskot til prosjektering

Dette må difor leggest inn i budsjettet.

Tilskot til desse føremåla er viktig med tanke på at flest muleg skal bu heime også etter at dei har fått eit behov for hjelp. Dette vil redusere trong for institusjonsplassar.

Det er ikkje ei lovpålagt teneste å yte tilskot til dette føremålet, men eit godt førebyggjande tiltak for dei som har behov for tilrettelegging i heimen.

Det er noko igjen av tilskotet frå tidlegare år som kan nyttast i 2022, det er difor ikke lagt inn beløp på dette i 2022.

Vikane omsorgssenter. Dagtilbod for heimebuande personar med demens. Auke 1,8 årsverk

Kommunen har plikt til å tilby dagaktivitetstilbod til heimebuande personar med demens.

Dagaktivitetstilbudet skal bidra til å ivareta deltakarane sin funksjonar i dagliglivet, fremje livskvalitet og førebygge/reducere isolasjon og einsemd. I tillegg skal det kunne innebære avlasting og støtte til dei pårørande.

Dagtilbodet for heimebuande personar med demens ved Vikane omsorgssenter har ope to dagar pr. veke. Der er plass til 5 brukarar ved dagtilbodet, og det er behov for 2 tilsette. Pr. i dag har vi kun 20% stilling til drift av dagtilbodet, resten skulle baserast på frivillig arbeidskraft. Det har ikkje lukkast å skaffe frivillige, og vi har difor brukt ressursar frå andre dagtilbod. Dette igjen går ut over tilboda til andre heimebuande og institusjonsbebuarane.

Det er eit primært behov for å auke med 20% stilling for å stette tilbudet vi har i dag. Dette vil koste kr. 140 000

Dette tilbudet er sett som svært viktig for at eldre med demens kan bu lenger heime. Det er difor eit behov å auke bemanninga for å kunne halde ope fleire dagar pr veke.

Fem dagar ope pr. veke krev auke i bemanning med 1,8 årsverk, Tre dagar ope pr. veke krav auke med 1,0 årsverk (kostnad 1 årsverk 700 000)

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Ombygging Tonning Eigedom - brannsynspålegg	438	0	0	0	438
Vikane omsorgssenter - rehabilitering	48 750	0	0	0	48 750
Sum investeringsprosjekter	49 188	0	0	0	49 188

Ombygging Tonning Eigedom - brannsynspålegg

Samanføring/ombygging av leiligheiter Tonning Eigedom. Tilrettelegging rømningvegar og oppgradering av avtrekk grunna brannkrav. Brannsynspålegg, må utførast.

Vikane omsorgssenter - rehabilitering

Det er naudsynt med rehabilitering på Vikane omsorgssenter. Eksisterande tilskotsordning med statleg finansiering for rehabilitering er meldt at det kjem til å vil bli avslutta i 2020, og det er difor naudsynt å starte dette prosjektet no for å få desse midlane. Prosjektet har ein samla kostnad på kr. 45.000.000,-, der 55 % vil vere statleg finansiering (24.750.000,-). Resten vil vere låneopptak. Forutsetning for prosjektet er at vi blir tildelt statleg midlar. Prosjektet vil ikkje blir gjennomført om vi ikkje får desse midlane.

Ønska investeringar

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
Renovering 2stk leiligheiter Gløshamaren	875	0	0	0	875
Stryn omsorgssenter - Nybygg (steg 2) 2023-2024	0	31 250	62 500	0	93 750
Vikane omsorgssenter - ombygging til heildøgnsbemanna omsorgsbustadar	0	6 250	0	0	6 250
Sum investeringsprosjekter	875	37 500	62 500	0	100 875

Renovering 2stk leiligheiter Gløshamaren

Totalrenovering av 2stk leiligheiter i Gløshamaren. Det er høgt nødvendig grunna busituasjon.

Vikane omsorgssenter - ombygging til heildøgnsbemanna omsorgsbustadar

Bygge om eksisterende omsorgsbustadar til heildøgnsbemanna omsorgsbustadar på Vikana omsorgssenter. Berekna til 5 mill. med oppstart og ferdigstillelse i 2023.

Teknisk

Beskriving av dagens verksemd

Om Teknisk etat

Teknisk etat omfattar offentleg infrastruktur som vassforsyning, avløpshandtering, overvasshandtering, flaumvegar, demningar, kommunale vegar og plassar, karttenester, stell av kommunalt grøntareal, oppmåling, matrikkel, tinglysing, sal av kommunale bustadtomter, eigedomsskatt, brann, feiing, redning, byggjesak og regulering, kommunale gebyr, samt prosjektgjennomføring av infrastrukturprosjekt.

Kommunen har organisert handtering av hushaldningsavfall i NOMIL IKS. Kommunen er igjennom Nordfjord havn IKS med i Nordfjord IUA beredskap mot akutt forureining. Kommunen har beredskapslager mot akutt forureining på vegne av Kystverket og Nordfjord IUA der brannvesenet har ansvar for vedlikehald og ettersyn. Kommunen er med i alarmsentralen IKS, og avtale med nabokommunar om gjensidig bistand innan brann/redning. Avtale om administrativt vertskommunesamarbeid mellom Stad og Stryn om brannførebyggjande arbeid frå 1. juli 2021. Avtale med Miljøservice AS for innsamling, transport og behandling av slam fram til 31.12.2021. Avtale med fleire tilbydarar for brøyting/strøing av kommunale vegar fram til 15.04.2022.

Teknisk etat er fordelt på fire avdelingar og har pr. okt. 2021 27,1årsverk + 2,8 årsverk deltidsmannskap brann + 1årsverk engasjement innan byggjesak og regulering.

Utfordringar og strategi

Autorisasjon av landmålarar

Krav om sertifisering av landmålarar. Krav om utdanning/realkompetanse på dei som utfører jobben etter matrikkellova. Må rekne med mer kursing og meir kostnader i samband med sertifisering.

Brannvesenet har utfordringar med alle brannstasjonane. Stasjonane er ikkje godkjent av Arbeidstilsynet, der er manglar med garderobar, reine og skitne soner, ventilasjon etc. I Stryn har vi no fått montert inn ei midlertidig løysing med garderobe, og vaskerom. På stasjonane i Olden og Utvik er ikkje dette på plass.

Brannvesenet har etter kvart mykje gamalt utstyr. 2 brannbilar over 30 år gamle. Og ein tankbil som er 17 år.

Det er også godkjent mange reguleringsplanar med bygningar over 4 etasjar. Dette løyser ut krav til kommunen om høgderisiko i brannvesenet. Dette skal vere til rømninga av personar frå vindauge og veranda. Stryn brannvesen har ikkje utstyr til slik rømning.

Planarbeid

Ferdigstilling av kommunedelplan for avløp og overvatn.

Regulering av nye bustad og næringsområder.

Kartlegging av naturfare.

Klausulering av vasskjelde i Loen (Tyva).

Strategier

Politisk forventningsavklaring til brannvesen. Kva roller og funksjonar skal brannvesenet ta i vare og vere rigga for i framtida.

Asfaltering av flest muleg kommunale vegar for å minke behov for drift. Forenkling av vinterdrift, og mindre støvplager.

Auka fokus på overvasshandtering for å minske skadar og følgjeskadar.

Hovudutfordringar

Kapasitet for gjennomføring, er ikkje i samsvar med behov. Medfører sterkt press på enkelte tilsette. Rekruttere og behalde tilsette.

Pågåande planarbeid innan vatn og avløp viser store investeringsbehov innan området. Reinseanlegg i Stryn og Loen, forsterking av vassforsyning, behov for forsterka overvasshandtering. Lyt pårekne auke i kommunale VA-gebyr.

Kommunen lyt stadig bruke meir på skred og flaumsikring, samt drift av nye og eksisterande sikringsanlegg.

Manglande avklaring om nye brannstasjonar.

Kommunale vegar. Vedtatt full gjennomgang av alle private og kommunale vegar for å finne ny kommunal vegstruktur. Forventar at nokre vegar går frå privat til kommunal, og ein del frå kommunal til privat.

Store investeringsbehov på kommunale vegar. Mykje vegar med dårleg bereevne. Hindrar tungtransport som f.eks. tømmertransport. Gjev dårleg framkomelegheit.

Treng felles GIS koordinator for Nordfjordkommunane.

Treng oppretting av faste stillingar for byggjesakstilsyn/ulovlegheitsoppfølging i Nordfjord.

Treng oppretting av faste stillingar for tilsyn innan mindre avløpsanlegg i Nordfjord. Manglande oppfølging av private og kommunale avløpsanlegg der kommunen er myndigheit. Koplast til arbeidet

med vassdirektivet.

Brannmannskap har ikkje alle lovpålagte kurs. Treng å fullføre obligatoriske kurs.

Brann får stadig fleire oppgåver frå politi og helse. Set krav til endra kompetanse, og medfører større utstyr- og opplæringsbehov.

Krav om sertifisering av landmålarar. Krav om utdanning/realkompetanse på dei som utfører jobben etter matrikkellova. Kan føre til rekrutteringsproblem og ekstra kostnader i samband med sertifisering.

Satsingsområde:Kommuneplanen sin målsetjing

Hovudmål

Hovudmål for kommuneplanen sin samfunnsdel 2013-2024 er:

VEKST BASERT PÅ BULYST OG NÆRINGSUTVIKLING

I denne samanheng er vekst både auke i folketal og næringsverksemd. For å få til dette må ein leggje til rette for gode bustadtilbod, godt kommunalt tenestetilbod og god folkehelse. Kommunen må i tillegg prioritere faktorar som gjer at Stryn kommune er ein god stad å bu i samt leggje til rette for utvikling av næringslivet.

Satsningsområde

I arbeidet for å nå hovudmålsetjinga har kommunen valt ut tre satsingsområde med tilhøyrande mål og strategiar:

- Folkehelse
- Tilrettelegging for næringslivet
- Bulyst og bustadtilbod

Overordna mål

- Bulyst og bustadtilbod
- Folkehelse
- Tilrettelegging for næringslivet

Mål

Hovedmål	Delmål
Bulyst og bustadtilbod	Bygging av veg og GS-veg, Leitekvia-Solvik-Loen
	Detaljregulering, innløyising og opparbeiding av Tonningkamben med tilførselveggar.
	Innløyising av grunn og opparbeiding av bustadfelt i Solvik.
	Kommunen skal prioritere å få på plass attraktive bustadfelt i vekstområdet Stryn sentrum – Loen. Dette gjeld mellom anna bustadfeltet Solvik/Rake. Når det gjeld resten av kommunen skal ein leggje i hovudsak ut område for LNF – område med spreidd bustader, i tillegg til nokre få bustadfelt i dei største tettstadane
	Opparbeiding av bustadfelt på Rake trinn 3 og 4.
	Opparbeiding av ny veg på Storesunde inkludert utviding av vatn og avløp.
Folkehelse	Auka fysisk aktivitet for alle, mellom anna ved å leggje til rette for fleire gang- og sykkelveggar, sentrumsnære turstiar, badeplassar og sikker tilgang til natur- og friluftsområde
	Etablere tilsyn og oppfølging av avløpsanlegg.
	Ferdigstilling av kommunedelplan for vassforsyning, og kommunedelplan for avløp og overvatn.
	Folkehelse skal vere gjennomgripande i kommunen sitt arbeid og sine tenester
	Klausulere og sikre vasskjelder.
	Utvide kommunal vassforsyning og auka beredskap innan vassforsyning.
Tilrettelegging for næringslivet	Detaljregulering av næringsområde i området ved Langesethøgda/Skarsmyra.
	Plassere nye næringsareal i nærleik til hovudvegssystemet, primært kring Stryn sentrum og på Langeset. Minst mogleg konflikt med viktige jordbruksareal, natur- og kulturlandskap og friluftsområde
	Regulering, innløyising og opparbeiding av næringsareal.
	Rehabilitering av kommunale veggar for å auke berevne og framkomelegheit.
	Vidareutvikle Olden som cruisedestinasjon

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

Avdeling	Økonomiplan			
	2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett	25 455	25 405	25 405	25 405
Sum Vedtak forrige periode	-1 421	-1 412	-1 449	-1 449
Budsjettendring i år				
Andre tiltak	0	0	0	0
Sum Budsjettendring i år	0	0	0	0
Sum Lønns- og prisvekst	681	681	681	681
Konsekvensjustert budsjett	-740	-732	-768	-768
Konsekvensjustert ramme	24 715	24 673	24 637	24 637
Omstilling og effektivisering				
Omstilling og effektivisering	0	-100	-200	-300
Vakante stillingar og naturleg avgang	-500	-500	-500	-500
Sum Omstilling og effektivisering	-500	-600	-700	-800
Nye tiltak og realendringer budsjett	-638	-738	-838	-938
Ramme 2022-2025	24 077	23 936	23 799	23 699

Omstilling og effektivisering

Omstilling og effektivisering

Det er lagt inn føringar frå staten om ei forventta effektivisering i kommunalsektor på 0,5 % kvart år.

Vakante stillingar og naturleg avgang

Gjennom å ta ei vurdering og ikkje tilsette i vakante stillingar og stillingar som blir vakante gjennom naturleg avgang vil ein kunne gjere ei redusering i tal årsverk og redusere lønskostnader.

Ønska tiltak og ytterlegare innsparingar

Beløp i 1000			Økonomiplan			
	Prioritet	Endringskode	2022	2023	2024	2025
Auka kostnader til øvelse/utrykning brannvesenet	0	Nytt tiltak	200	200	200	200
Byggesakstilsyn - ny stilling (pri 6)	6	Nytt tiltak	365	749	749	749
Sum			565	949	949	949

Nye ønska tiltak

Auka kostnader til øvelse/utrykning brannvesenet

Rekneskapan viser at budsjettposten til øvelse/utrykning vert overskride kvart år. Ønskje om å auke denne med 200.000,- frå 2022.

Byggesakstilsyn - ny stilling (pri 6)

Alle kommunar har etter plan- og bygningslova § 25-1 plikt til å føre tilsyn i byggesaker i eit slikt omfang at regelbrot kan avdekkast. På grunn av manglande ressursar har ikkje tilsyn kunne prioritertast tilstrekkeleg.

Plan- og bygningslova slik den er innretta i dag, fungerer ikkje etter hensikta utan eit fungerande tilsyn. Treng byggjesakstilsyn for å følgje opp ulovlegheiter og useriøse aktørar.

Ein er i dialog med nabokommunar om oppretting av fellestilsyn innan byggjesak og innan spredt avløp.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
BRANNSTASJON YTRE EINING	3 313	0	0	0	3 313
BYGGING VEG MED FORTAU SOLVIK - LEITE	14 000	0	0	0	14 000
DAM LANGESETVATNET	4 375	0	0	0	4 375
DELFINANSIERING GANGVEG LOEN - SOLVIK	18 000	0	0	0	18 000
ETABLERING AV KOMMUNALT BUSTADFELT	14 000	0	0	0	14 000
Forbygging av Storelva i Innvik	0	2 000	0	0	2 000
FØREBUING PROSJEKTERING NYTT AVLØPSRENSSEANLEGG LOEN	250	0	0	0	250
Gangveg Storelva Utvik	2 000	3 000	0	0	5 000
KLOAKKSANERING PERHUSTUNET	1 000	0	0	0	1 000
LOEN VASSVERK - ETABLERE NY GRAVD BRØNN	0	1 100	0	0	1 100
Nytt bustadfelt i Solvik, Loen	0	15 000	18 300	0	33 300
OMBYGGING TYVA VASSVERK - NY GRUNNVASSBRØNN	0	1 925	0	0	1 925
P 44082 LOEN VASSVERK - OPPGRADERING EKSISTERANDE VBA	3 250	0	0	0	3 250
PROSJEKTERING NYTT AVLØPSRENSSEANLEGG LOEN	2 500	5 000	0	0	7 500
Regulering av bustad- og næringsareal	1 000	1 000	0	0	2 000
Samlokalisering av brannstasjon og lokale for tekniske tenester og vaktmeister	3 750	15 000	21 250	28 000	68 000
Sikring av Sunndøla/Hjelledøla	5 000	10 000	5 000	0	20 000
STORESUNDE - ny veg fram til forsamlingshus - inkl. grunnkjøp	2 001	9 188	0	0	11 189
STORESUNDE Nymarka VA	0	17 700	0	0	17 700
Utbetring overvassystem Kreklingen gbnr 58/44	0	700	0	0	700
Utsleppslinjer kloakk - utbetring av skader	400	0	0	0	400
Sum investeringsprosjekter	74 839	81 613	44 550	28 000	229 002

BRANNSTASJON YTRE EINING

Arbeidstilsynet har kome med pålegg om oppgradering av brannstasjonar i Stryn kommune. Dette tiltaket omfatter også brannstasjonene i Olden og Utvik. I samband med sak om plassering av brannstasjoner i Stryn kommune vart det vedteke at der skal ivere brannstasjon både i Olden og Utvik. I Utvik skal kommunen leige mer areal i same hus som vi er i dag. Eigar (Utvik elektrisitetsverk) skal innreie ein godkjent brannstasjon til oss, og vi skal leige.

I Olden har kommunen leid mer areal i same bygg som vi er i dag. Vi betalar leige for dette arealet, og kommunen skal stå for innreiing.

BYGGING VEG MED FORTAU SOLVIK - LEITE

Veg frå Leitekviakrysset til Solvik med tilkopling til Fv60. Prosjektet må kome samtidig, eller før GS-veg Loen-Solvik.

Med dette tiltaket vil ein kunne vidareutvikle Rake bustadfelt. Er framleis ein stor del av feltet som var regulert i 1985 som ikkje er bygd ut.

DAM LANGESETVATNET

Kommunal veg kryssar ein kombinert bru/demning ved utløpet av Langesetvatnet. Tiltaket gjeld innleige av fagansvarleg konsulent for å sjå på ulike løysingar for at demning skal vere i samsvar med damsikkerheitsforskrift. Krav om innmelding av damsikkerheitsklasse til NVE 6.jan.2020.

Forbygging av Storelva i Innvik

Kommunal eigenandel, forbygging av Storelva i Innvik.

Gangveg Storelva Utvik

Bygging av gangveg frå ny bru over Storelva og austover langs Fv.60, omlag 70 meter.

KLOAKKSANERING PERHUSTUNET

Gjeld sanering av næring og bustad frå gbnr 57/175 ved gamlebrua til gbnr 57/86. Kloakk frå området går i dag på Stryneelva. Er etablert delvis ferdig pumpestasjon ved gbnr 57/228 som lyt ferdigstillast.

Nytt bustadfelt i Solvik, Loen

Bygging av ny veg med fortau Solvik - Leitekvia, interne Vegar og VA i nytt bustadfelt Solvik, omlegging av høgspenlinje m.v.

Regulering av bustad- og næringsareal

Regulering/reguleringsendring, aktuelle område kan vere; Demmehaug, Øvre Hogane, Storesunde, nytt bustadområde i Olden

Regulering av nytt næringsareal, aktuelle område kan vere; nytt næringsareal aust for Skarsmyra, næringsareal på Langesethøgda (N103), Ytreeide, vurdere nytt næringsareal Olden

Samlokalisering av brannstasjon og lokale for tekniske tenester og vaktmeister

Stryn brannvesen har pålegg frå Arbeidstilsynet om utbetring av eksisterande brannstasjon med omsyn til reine/skitne soner, ventilasjon og garderobetilhøver. I K-sak 034/17 er det omtala at brannstasjon og tekniske tenester bør flyttast. I K-sak 014/21 er det vedtek at Stryn kommune skal samlokalisere tekniske tenester, vaktmeistertenester og ny brannstasjon. Det må setjast av tilstrekkeleg areal for vognhall, verkstad, lager, garderobar, kontor, møterom- og opphaldsrom for tenester frå kommunalteknikk, bygg og eigedom. Det må etablerast kaldtlager for lagring av sesongutstyr og anna materiale.

Sikring av Sunndøla/Hjelledøla

Prosjekt omfattar sikring av Sunndøla og Hjelledøla, samt utbetring av bru til Nygård.

STORESUNDE - ny veg fram til forsamlingshus - inkl. grunnkjøp

Tiltaket gjeld bygging av ny veg frå Fv722 til Grendahus på Storesunde i samsvar med reguleringsplan frå 25.6.2015. Stryn kommune har inngått rettsforlik der kommunen skal yte tilskot til gbnr 69/1 mot at kommunen slepp oreigning av areal til veg. Stryn kommune er saksøkt for manglande etablering av veg, okt 2017. I forhold til gjennomføringsevne er det lagt opp til oppstart i 2020 med ferdigstilling i 2021.

STORESUNDE Nymarka VA

Vedtak KS059/18.

Gjeld etablering av vatn og avløp til 6 hytter og 3 bustadar ved Nymarka på Storesunde. For å få dette til må ein i tillegg til VA-grøft byggje trykkaukestasjon for vatn og veg fram til denne. I tillegg ynskjer ein å etablere høgdebasseng noko Storesunde vassverk manglar. Var løyvt i 2019, men på grunn av kapasitet må prosjektet overførast til 2020. Ny handsaming i kommunestyre i 2019 KS040 der anleggsbidrag på kr. 50.000,- er teke bort. Abonnentane skal i staden betale tilknytingsgebyr på kr. 5.000,- x 2 for vatn og avløp (gjeld eksisterande abonnentar) og framtidige abonnentar skal betale kr. 15.000,- x 2.

Utbetring overvassystem Kreklingen gbnr 58/44

I området Kreklingen er det store skadar på avløpssystem. Tiltaket gjeld utbetring av en konkret skade på overvassystem ovanfor gbnr 58/44.

Utsleppslinjer kloakk - utbetring av skader

Utbetring og tilsyn av utsleppspunkt for avløp i sjø.

Ønska investeringar

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2022	2023	2024	2025	2022-25
BIL VATN OG AVLØP 2022	600	0	0	0	600
Breiddeutviding Sætrevegen, lengde 360 m	1 000	0	0	0	1 000
Geilevegen, rehabilitering av veg og leidningsnett.	11 725	5 750	0	0	17 475
Kle og anna personleg utstyr til brannvesenet	250	250	0	0	500
Kvikkleirekartlegging	2 000	0	0	0	2 000
NY BIL PARK OG GRØNT 2022	750	0	0	0	750
Ny brannbil	0	5 000	0	0	5 000
Ny kantklippar til traktor	750	0	0	0	750
Ny kommunal veg ved Mattilsynet i Loen frå kryss fv.60	0	0	7 008	0	7 008
Ny lastebil, erstatning for Scania	2 500	0	0	0	2 500
Ny plenklippartraktor park og grønt	450	0	0	0	450
Oppmålingsbil	563	0	0	0	563
Reasfaltering 2022	1 875	0	0	0	1 875
REASFALTERING 2023	0	1 875	0	0	1 875
Sandstrøar til lastebil	400	0	0	0	400
TRAFIKKTRYGGINGSTILTAK DRAGESETVEGEN (Breiddeutviding m.m.)	500	0	0	0	500
Utbetring grusvegar 2022	1 875	0	0	0	1 875
UTBETRING GRUSVEGAR 2023	0	1 250	0	0	1 250
Utskifting av veglys 2022 - Vikavegen, Bergsida, Geilevegen	1 250	0	0	0	1 250
Sum investeringsprosjekter	26 488	14 125	7 008	0	47 620

BIL VATN OG AVLØP 2022

Det er behov for å skifte ein av bilane som driftsopetørane innan vatn og avløp nyttar. Tiltaket er tenkt delfinansiert ved sal av noverande bil.

Breiddeutviding Sætrevegen, lengde 360 m

Setrevegen som går frå rv15 i Stryn sentrum og gjennom bustadfeltet på nordsida av sentrumsområdet til Stryn Vinterski og hyttefeltet under utbygging har etter kvart blitt svært trafikkbelasta. Denne vegen er truleg den kommunale vegen med mest trafikk. I 2015 og 2019 vart det gjennomført breiddeutviding av vegen inkl. etablering av oppbygd fortau på to delstrekningar med lengde om lag 700m og 1100m. Men mellom desse strekningane er det ein såkalla flaskehals for biltrafikken pga. for smal køyreveg. Her er det såleis behov for å utføre liknande breiddeutviding, over ei strekning på om lag 360 m mellom Kryss Geilevegen – kryss Stegen.

Geilevegen, rehabilitering av veg og leidningsnett.

Rehabilitering av Geilevegen (679 m) inkl. fortau, naudsynte avkøyrslar og p-plassar. VA og gatelys, pluss naudsynte tiltak i Tonningsgrova.

Kle og anna personleg utstyr til brannvesenet

Denne investeringa skal dekke personleg verneutstyr til brannfolk. (Brannbekledning, hjelm, hansker, arbeidspress, hetter etc), nødvendig utstyr brukt i samband med skogbrannsløkking, Noko ekstra vannredningsutstyr og utstyr til slokking av brann i el bil .

Brannkle : Mykje av klea til brannmannskapa er begynde å bli gamle og slitne. Manga av hjelmane er gått ut på dato. Å kle opp ein brannmann med nødvendig utstyr har ein kostnad på omlag 25.000,- pr stk. Mange brannmenn må skifte alt av kle. Etter at nye rutinar i forhold til HMS og krav til vask av kle og utstyr blir klea fortare slitt. Men ein treng også flere sett ekstra kle tilgjengelege, om vi skal få ei ny hending før klea som har vore brukt har vorte vaska. Totalt : 475000,-

Nødvendig utstyr brukt i samband med skogbrannsløkking : Erfaringar frå i sommer viser at vi har ikke nødvendig lettare utstyr til bruk i samband med skogbrann. Vi har også behov for oppsamlingskar for vatn, dette vart lånt i sommar. 40.000,- + mva til dette

Utstyr til slokking av brann i el.bil : Stryn brannvesen har ikke egna slukkeutstyr til slokking av brann i el.bil. Det som er mest vanleg til dette er store slokketeppe. Prisen på beit slikt teppe med tilbehør er omlag 15000,-+ mva og vi må ha på alle stasjonane . 45.000,- + mva til dette.

Vannredningsutstyr : Noko av vannredningsutstyret må skiftast ut, og noko utstyr må kjøpast nytt : 50.000,-

Kvikkleirekartlegging

Avklare reell naturføre knytt til kvikkleire for deler av Stryn sentrum.

NY BIL PARK OG GRØNT 2022

Dagens bil er ein 1995modell Hiace bensin. Bilen har gått langt og er utslitt.

Ny brannbil

Bilen som står i stasjonen i Olden er ikkje ein fullverdig brannbil. Den har ikkje plass til meir eller 3 personar, ikkje stor nok vanntank til røykdykking og ikkje plass til frigjeringsutstyr til bilulykke. Bilen er også frå 1986, og er over 35 år gamal.. På stasjonen i Stryn er brannbilen i minste laget i forhold til alt utstyr som etterkvart må vere med. Derfor er planen å kjøpe ny bil til stasjonen i Stryn, og flytte brannbilen på stasjonen i Stryn til Olden. Brannbilen på stasjonen i Stryn er frå 2005, og er ein god bil. Pris for ein ny brannbil med noko utstyr er om lag 4.000.000,- +mva

Ny kantklippar til traktor

Kantklippar nyttast til stell av vegskråningar langs kommunal veg. Eksisterande klippar er slitt og ein har behov for ein ny.

Ny kommunal veg ved Mattilsynet i Loen frå kryss fv.60

Kommunestyret har godkjent utbyggingsavtale med Legula, der mellom anna deler av den kommunale vegen i Lovik er omlagt. Det gjenstår fullføring av ein viktig del av kommunal veg frå kryss ved KV3, vidare på sørsida av Mattilsynet og nytt kryss mot Fv 60.

Ny lastebil, erstatning for Scania

Årsmøll på lastebilen er 2004 og treng utskiftast. Lastebilen blir nytta til vegvedlikehald og til strøing om vinteren.

Ny plenklippartraktor park og grønt

Stryn kommune steller mykje plenareal. Det er behov for ny plenetraktor for stell av plenareal. Viktig med operativt utstyr for å kome rundt med plenslått i sommarhalvåret.

Oppmålingsbil

Oppmålingsbilen Toyota HIACE 4WD 2004 modell er 17 år gamal og bør skiftast ut med ein ny.

Reasfaltering 2022

Stryn kommune har ca 153km med kommunal veg, inkl. ca. 61 km grusveg.

Det er store behov for å gjere tiltak på desse som t.d. auke bereevne, utbetre flaskehalsar, sikre murar og skjeringar, autovern, asfaltering m.m.

REASFALTERING 2023

Stryn kommune har ca 153km med kommunal veg, inkl. ca. 61 km grusveg.

Det er store behov for å gjere tiltak på desse som t.d. auke bereevne, utbetre flaskehalsar, sikre murar og skjeringar, autovern, asfaltering m.m.

Sandstrøar til lastebil

Sandstrøar nyttast til strøing av sand på kommunale vegar og plassar når det er glatt. Noverande strøar er slitt og ein har behov for ein ny.

TRAFIKKTRYGGINGSTILTAK DRAGESETVEGEN (Breiddeutviding m.m.)

Gjeld breiddeutviding frå Vikane omsorgssenter og oppom avkøyrsla til Morskogen. Lengde omlag 170 m.

Utbetring grusvegar 2022

Stryn kommune har ca 153km med kommunal veg, inkl. ca. 61 km grusveg.

Det er store behov for å gjere tiltak på desse som t.d. auke bereevne, utbetre flaskehalsar, sikre murar og skjeringar, autovern, asfaltering m.m.

UTBETRING GRUSVEGAR 2023

Stryn kommune har ca 153km med kommunal veg. Av desse er ca 61km grusveg.

Det er store behov for å gjere tiltak på desse som t.d. auke bereevne, utbetre flaskehalsar, sikre murar og skjeringar, autovern m.m.

Skattar, rammetilskot og finans

Driftsbudsjett med endringar

Beløp i 1000

	Avdeling	Økonomiplan			
		2022	2023	2024	2025
Vedtatt budsjett		-594	-594	-594	-594
Sum Vedtak forrige periode		347	2 418	4 417	6 418
Budsjettendring i år					
Andre tiltak	Skattar, rammetilskot og finans	-52	-52	-52	-52
Sum Budsjettendring i år		-52	-52	-52	-52
Sum Lønns- og prisvekst		70	70	70	70
Konsekvensjustert budsjett		365	2 436	4 436	6 436
Konsekvensjustert ramme		-229	1 842	3 842	5 842
Nye tiltak					
Redusere bruk av fond i økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022	Skattar, rammetilskot og finans	2 800	3 100	3 100	2 890
Sum Nye tiltak		2 800	3 100	3 100	2 890
Nye tiltak og realendringer budsjett		2 800	3 100	3 100	2 890
Ramme 2022-2025		2 571	4 942	6 941	8 732

Vedlegg

Budsjett og økonomiplan frå Stryn kyrkjelege fellesråd

DEN NORSKE KYRKJA
Stryn Kyrkjelege Fellesråd
MØTEBOK

SAK	ORGAN	MØTEDATO	JOURN.NR.	ARKIV NR.
Ky-22/21	Fellesrådet	14.10.2021		112/111

Sakshandsamar: KSM

BUDSJETT 2022 - Økonomiplan 2022-2025

Presentasjon:

Stryn Kyrkjelege Fellesråd skal levere eit konsekvensjustert budsjett som syner utgifter til noverande drift, der eventuelle endringar i løpet av 2021 er bakt inn. Forslaget vert sendt kommuneadministrasjonen med eit grunngeve forslag til ramme for drifta neste år. Det skal og settast opp ein økonomiplan på grunnlag av planar og behov for dei neste fire åra.

Lovgrunnlag, reglar, føresegner, plandokument:

Trussamfunnslova §14
Forskrift om budsjettering, rekneskapsføring og revisjon for kyrkjelege fellesråd og sokneråd.
Økonomireglement for fellesrådet.

Aktuelt sakstilfang:

Vedlagt:
Forslag til Budsjett 2022
Forslag til Økonomiplan 2022-2025

Saksopplysningar:

Forslag til driftsbudsjett 2022 – syner til vedlegg for detaljert oppsett:

Kostnader for dei ulike ansvar og tenester	Budsjettår 2021	Budsjettår 2022
11/390 Kyrkjeverjekontor	1.614.830	1.636.506
21/390 Kyrkjeleg administrasjon	262.409	268.091
21/391 Kyrkjer	1.934.859	1.896.448
21/392 Andre kyrkjelege føremål	121.800	72.800
21/393 Gravplassar	1.887.384	1.741.081
21/880 Statstilskot og finanstransaksjonar	-10.000	-10.000
22/392 Konfirmantundervisning	37.090	12.060
23/392 Kateket	836.089	853.501
24/392 Trusopplæring	375.150	290.792
25/390 Prestekontor i Innvik	60.600	60.600

DEN NORSKE KYRKJA
Stryn Kyrkjelege Fellestråd
MØTEBOK

SAK	ORGAN	MØTEDATO	JOURN.NR.	ARKIV NR.
Ky-22/21	Fellestrådet	14.10.2021		112/111

Syner til vedlegg for økonomiplan 2022-2025.

Vurdering:

Driftsbudsjett for 2021:

For komande år baserer ein seg på å vidareføre drifta utan store endringar. Det er som forventa ein viss endring i staben grunna naturleg avgang, og det er noko utfordrande å fylle dei minste stillingane. Dette gjev rom for ei viss omdisponering ved endring i stillingsstruktur og -storleik, innan noverande ramme. Det er gode røynsler etter å ha hatt lærling i Trusopplæringa. Det er ikkje lagt opp til ei vidareføring av ei slik ordning no, men det kan bli aktuelt ved seinare høve. «Prosjekt Nordfjord» blir avslutta i august 2022. Trusopplæringa er framleis finansiert hovudsakleg av statstilskot og medfinansiering av sokneråda. Ein ser tydeleg behov for ei auka diakonal satsing, særleg retta mot ungdom. Diakonstilling må inngå i ein slik plan.

Kommentar til nokre av postane i driftsbudsjettet for 2022:

Lønskostnader generelt: etter retteljeing frå kommuneadministrasjonen er det lagt inn ein lønsvekst på 3 %.

KLP-premie er sett til 14,5% i samsvar med nyleg motteken premieprognose frå KLP.

Straum:

Prognosene tyder på at ein framleis bør rekne med høge straumprisar, det medfører 50% auke i straumbudsjettet.

Vedlikehald av bygningar og maskiner:

For å kome i balanse er posten for ekstraordinært vedlikehald teke ned til det nivået det har lege på ein del år, før det vart lagt inn ei auke på inneverande år.

Det vert føreslått å sette av ein sum som dekker 20 kremasjonar, som vil vere ca 1/3 av alle gravleggingar i løpet av året.

Kommentar til Økonomiplan 2021-2030 - Tiltak for drift og vedlikehald og investeringar:

DEN NORSKE KYRKJA
Stryn Kyrkjelege Fellesråd
MØTEBOK

SAK	ORGAN	MØTEDATO	JOURN.NR.	ARKIV NR.
Ky-22/21	Fellesrådet	14.10.2021		112/111

Sokneråda har fått høve til å spele inn tiltak dei ser trong for å få gjennomført i den komande økonomiplanperioden. Tiltak frå tidlegare år, som ikkje har blitt realisert, er vidareført. Det må ha høg prioritet å halde bygningsmassen best mogleg ved like. Difor vil det vere nokre tiltak som uansett må prioriterast. Ein må alltid sjå på alle sider av ressursforvaltninga slik at den best mogleg tener det som er kyrkja sitt oppdrag.

Overordna prioriteringar:

*Klimaskalsikring:

- Sørge for tette tak på alle kyrkjene og andre bygningar
- Sørge for regelmessig utandørs måling. Måling av ei kyrkje pr. år vil gje ein tilfredstillande frekvens, og sikre at er a jour..
- Regelmessig vedlikehald av vindu, dører og skifte dårleg treverk.

Det har siste åra kome økonomiske støtteordningar til denne type tiltak, etter ein del kriterium som rettar tilskota mot dei eldste av kyrkjene våre, og som har vore til god hjelp.

*Brannsikring:

- Fire av kyrkjene manglar automatisk brannvarsling, dette bør på plass snarast råd
- Tre av kyrkjene manglar lynvernanlegg
- Sprinkleranlegg er installert i Olden gamle kyrkje. Behovet for slikt anlegg bør vurderast for kvart særskildt av dei andre kyrkjebygga.

*Forvaltning av gravplassane:

- Når Oppstryn no får ein namna minnelund, står fleire av gravplassane for tur for å få urnelund. Desse bør prioriterast i den grad dei imøtekjem eit reelt ynskje/behov i dei einskilde bygdene. Det er alt vedteke at den neste skal kome i Loen.
- Reservekapasiteten for kistegraver ved gravplassane i Nedstryn og Olden minkar fort. På begge dei gravplassane må nye felt vere tilgjengelege innan 5-6 år.
- Digitale gravkart etter SOSI-standard er no lovpålagt, og vil gje ei vesentleg forenkling i planlegging og arbeid på gravplassane.

*Oppgradering og utvikling:

For at kyrkjene og gravplassane skal vere tenelege og velstelte, må det vere økonomisk handlingsrom for ei god og verdig forvaltning. Dei tilsette har ansvar for orden og dagleg drift, og gjer ein god del handtverksarbeid i løpet av året. Dei tilsette skal ha gode rammevilkår, det er viktig å kunne tilby godt og teneleg utstyr til arbeidsoppgåvene, maskinparken må vedlikehaldast og jamnleg fornyast. Det skal og vere rom for fagleg utvikling gjennom kurs og rettleiing. Sokneråda syner og eit betydeleg engasjement, og gjev gode bidrag i praktiske tenester, innspel til drifta og gjennom økonomiske bidrag.

Nye tiltak - drift:

DEN NORSKE KYRKJA
Stryn Kyrkjelege Fellesråd
MØTEBOK

SAK	ORGAN	MØTEDATO	JOURN.NR.	ARKIV NR.
Ky-22/21	Fellesrådet	14.10.2021		112/111

Tiltak som er foreslått prioritert i 2022:

- 1. Tetting av tak (sakrestei), Randabygd**
Det vart i 2019 påvist lekkasje i taket på sakrestiet, som vart midlertidig utbetra av lokal snikkar. Påviste råteskader av usikkert omfang tilseier snarleg permanent vøling. Dette må gjennomførast snarast råd, eventuelt samtidig med den føreståande omlegging av hovudtaket på kyrkja.
- 2. Utvendig måling Nordsida kyrkje**
Nordsida vart sist måla i 2008 og ber tydeleg preg av det, tiltaket omfattar og utbetring av skader i betongen.
- 3. Utvendig måling, Randabygd kyrkje**
Randabygd kyrkje vart sist måla i 2010, det er behov for snarleg måling. Det bør skiftast takrenner, det er behov for å skifte nokre vindu, og det er påvist skada treverk som må skiftast. Randabygd kyrkje ligg i eit terreng som gjer det utfordrande å bruke lift som ein vanlegvis gjer med mindre vedlikehaldstiltak. Ved måling vert det sett opp stillas, og ein må då nytte høvet til å gå grundig over heile bygget.
- 4. Rehabilitering av tilkomst/trapp ute, Randabygd kyrkje**
Det er bratt tilkomst frå hovudvegen opp til kyrkja. Det bør leggast dreneringsrør i bakken, og trappa i stein/betong ber preg av frostskader og slitasje, treng rehabilitering.
- 5. Rehabilitering av hovuddør, Randabygd kyrkje.**
Nødvendig tiltak med omsyn til både bygningsvern og ENØK.
- 6. Rehabilitering av tårn Oppstryn kyrkje**
Det er påvist lekkasje i tårnet, truleg grunna råteskader i treverket. Usikkert omfang, men bør uansett utbetrast snarast råd.
- 7. Tilskot til fri kremasjon**
Som kjent er urnegraver vesentleg mindre arealkrevande enn kistegraver, det er grunn til å sjå positivt på at det er ei auke i bruk av kremasjon, mellom 10 og 15% av gravleggingane siste åra har vore urner. Ved kremasjon blir det ei ekstra avgift til krematoriet på p.t. kr. 5.500,- For nokre etterlatte kan dette vere avgjerande for at dei då likevel vel kistegrav. Om denne avgifta vert dekkja av kommunen/fellesrådet vil truleg endå fleire velje kremasjon, som kan bremse trongen for å bygge ut fleire gravplassar.

Budsjett Kontrollutvalet

Kontrollutvalet

SEKOM sekretariat

Sekretariat for kommunale kontrollutval

Saksnr. utval	Utval	Møtedato
28/21	Stryn kontrollutval	14.09.2021

Arkiv	Sakshandsamar
FE-150	Arnar Helgheim

Budsjett 2022 - Stryn kontrollutval

Tilråding frå SEKOM-sekretariat:

(Saka går vidare til kommunestyret).

Kontrollutvalet tilrår følgjande budsjett 2022 for drift av utvalet:

Konto	Tekst	B2021	B2022
108	Godtgjersle folkevalde	45 000	45 000
109	Arbeidsgjevaravgift	5 000	5 000
115	Opplæring / kurs	30 000	30 000
116	Skyss / diett	10 000	10 000
119	Kontingent FKT	6 000	8 000
	Sum	96 000	98 000

14.09.2021 Stryn kontrollutval

Handsaming:

Utvalet ønskjer oversikt over tdlegare rekneskap ved handsaming av budsjett.

Tilrådinga vart samrøystes vedteken.

STR-28/21 Vedtak:

Kontrollutvalet tilrår følgjande budsjett 2022 for drift av utvalet:

Konto	Tekst	B2021	B2022
108	Godtgjersle folkevalde	45 000	45 000
109	Arbeidsgjevaravgift	5 000	5 000
115	Opplæring / kurs	30 000	30 000
116	Skyss / diett	10 000	10 000
119	Kontingent FKT	6 000	8 000
	Sum	96 000	98 000

Saksutgreiing:

Kontrollutvalet kjem med framlegg til budsjett for drift av utvalet. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget

Sekretariatet rår til at budsjettet vert på om lag same nivå som for 2021.

Posten for kontingentar gjeld medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn (FKT). For kommunar med 5.000 – 10.000 innbyggjarar er satsen kr 7.500 pr år for 2022.

Kommunen er med i interkommunale oppgåvefellesskap om revisjons- og sekretariattjenester. Etter samarbeidsavtalene for selskapa, er det representantskapet som vedtek budsjett. Det er difor berre budsjett for drift av kontrollutvalet sjølv som vert handsama av kontrollutvalet.